

Plan ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego
– projekt

UCHWAŁA Nr....
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
z dnia ..... 20.... r.
w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) oraz art. 19 ust. 6a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.), Sejmik Województwa Pomorskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego¹ w brzmieniu załącznika nr 1 obejmującego część tekstową, załącznika nr 2 obejmującego mapę uwarunkowań ochrony, załącznika 3 obejmującego mapę działań ochronnych i rekomendacji².

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Pomorskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Przewodniczący Sejmiku

---

¹ Trójmiejski Park Krajobrazowy utworzony został uchwałą Nr XVI/89/79 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 3 maja 1979 (Dz. Urz. WRN w Gdańsku z 1979 r. Nr 7, poz. 35). Aktualną podstawę prawną jego funkcjonowania stanowi Uchwała Nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2011 r. poz. 1458), zmieniona Uchwałą Nr 263/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 15 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2946).

² W odniesieniu do przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 położonych w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego obowiązują ustalenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

PLAN OCHRONY DLA TRÓJMIEJSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO (projekt)

Rozdział 1

Cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji

§ 1.

1. Trójmiejski Park Krajobrazowy, zwany dalej Parkiem, jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

2. Szczegółowymi celami ochrony Parku są:

- 1) w zakresie ochrony wartości przyrody nieożywionej i gleb:
  - a) zachowanie zespołu form ukształtowania terenu strefy krawędziowej wysoczyzny morenowej, stanowiącej unikat morfologiczny w skali europejskiej,
  - b) przeciwdziałanie antropogenicznym przekształceniom naturalnych form ukształtowania terenu, w tym szczególnie naturalnej struktury i morfodynamiki silnie zróżnicowanych terenów strefy krawędziowej oraz dolin cieków, a także utrzymanie warunków zachodzenia kształtujących je naturalnych procesów geologicznych i geomorfologicznych,
  - c) zachowanie struktury oraz zróżnicowania gleb i osadów organicznych oraz warunków ich kształtowania i funkcjonowania,
  - d) zabezpieczenie i indywidualna ochrona wyróżniających się obiektów przyrody nieożywionej – głazów narzutowych, odkrywek i odsłoneń geologicznych,
  - e) zachowanie szczególnych walorów środowiska wodnego Parku, zwłaszcza jezior lobeliowych i cieków o podgórskim charakterze,
  - f) utrzymanie lub przywrócenie naturalnego charakteru reżimów hydrologicznych oraz struktury i morfodynamiki cieków,
  - g) poprawa lub utrzymanie dobrego stanu biologicznego i chemicznego wód stojących i płynących, w tym szczególnie ograniczenie procesów ich eutrofizacji, humifikacji i zanieczyszczenia, przeciwdziałanie intensyfikacji wykorzystania rekreacyjnego wód i związanych z tym negatywnych oddziaływań,
  - h) ochrona jakości i zasobów wód podziemnych oraz ich powiązań z kształtowanymi przez nie ekosystemami hydrogenicznymi,
  - i) utrzymanie, odtwarzanie lub przywracanie naturalnej retencyjności ekosystemów hydrogenicznych i ich zlewni, decydującej o zachowaniu ich naturalnego reżimu

hydrologicznego, stabilizacja uwodnienia oraz przeciwdziałanie odwadnianiu i przesuszeniu wilgotnych łąk i torfowisk oraz będącym ich skutkiem procesom mineralizacji torfów, eutrofizacji i humifikacji wód; hamowanie sukcesji roślinności leśnej na otwarte torfowiska następującej w wyniku ich przesuszenia.

- 2) w zakresie ochrony wartości przyrody ożywionej:
  - a) utrzymanie pozytywnego wpływu lasów Parku na warunki klimatyczne aglomeracji gdańskiej,
  - b) utrzymywanie atrakcyjnej krajobrazowo struktury wiekowej lasów z dominacją optymalnej i terminalnej fazy rozwoju drzewostanów oraz zachowanie i odtwarzanie fizjonomicznych cech naturalności w drzewostanach leśnych,
  - c) rozwijanie i wspieranie procesów unaturalniania ekosystemów leśnych, zintegrowanych z ochroną przyrody, w szczególności unaturalnienie lasów w zakresie składu gatunkowego drzewostanów oraz w zakresie odtworzenia obfitości elementów kluczowych dla podtrzymywania leśnej różnorodności biologicznej (w tym: drzewa martwe, drzewa biocenotyczne),
  - d) zachowanie bogactwa szaty roślinnej z jej różnorodnością botaniczną i regionalną specyfiką ekosystemów leśnych i nieleśnych, zwłaszcza fitocenoz źródliskowych, torfowiskowych, łąkowych i polnych,
  - e) zachowanie różnorodności oraz utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych objętych ochroną prawną oraz trwale zabezpieczenie formalnoprawne w formie powierzchniowych form ochrony przyrody najcenniejszych fragmentów siedlisk, w szczególności takich jak: 3110 jeziora lobeliowe, 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą, 7130 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 9110-1 kwaśna buczyna niżowa, 9130-1 żyzna buczyna niżowa, 9160 grąd subatlantycki, 9190 las bukowo-dębowy, 91D0-1 brzezina bagienna, 91D0-2 sosnowy bór bagienny, 91E0-3 niżowy łęg jesionowo-olszowy, 91E0-5 podgórski łęg jesionowy, 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe,
  - f) zabezpieczenie najcenniejszych obiektów obejmujących płaty siedlisk chronionych oraz stanowiska i siedliska zagrożonych gatunków przed degradacją związaną z zainwestowaniem, zmianami form użytkowania lub zniszczeniem, poprzez objęcie formami ochrony prawnej przewidzianymi ustawą o ochronie przyrody, w szczególności ochroną rezerwatową oraz ochroną w formie użytków ekologicznych,
  - g) utrzymanie areалу zanikających ekosystemów, zwłaszcza fitocenoz torfowiskowych i łąkowych poprzez utrzymanie naturalnych warunków i procesów lub form użytkowania kształtujących ich funkcjonowanie,
  - h) przywrócenie walorów przyrodniczych ekosystemów, częściowo utraconych lub naruszonych w wyniku gospodarki lub innych działań człowieka,
  - i) zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz naturalnego charakteru ekosystemów rzek oraz mniejszych cieków, w szczególności ich naturalnych koryt,

wysokich krawędzi i zboczy wraz z mozaiką zbiorowisk roślinnych, stanowiących ostoje rzadkich i zagrożonych gatunków,

- j) zachowanie pełnego zróżnicowania oraz utrzymanie lub przywrócenie dobrego stanu naturalnych zbiorników wodnych, w tym jezior, szczególnie lobeliowych, oligotroficznych i dystroficznych,
- k) zabezpieczenie przez odwodnieniem i innymi zmianami reżimu hydrologicznego oraz utrzymanie lub poprawa stanu ochrony torfowisk i innych ekosystemów bagiennych i zależnych od wód, szczególnie torfowisk przejściowych, wysokich i źródliskowych,
- l) utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnych form gospodarki rolnej kształtującej ekosystemy półnaturalne, w tym łąkowo-pastwiskowego użytkowania obszarów cennych przyrodniczo, przeciwdziałanie intensyfikacji użytkowania obiektów łąkowych cennych przyrodniczo,
- m) ograniczenie rozprzestrzeniania się na terenie Parku, a szczególnie na obszarach cennych przyrodniczo, najbardziej inwazyjnych antropofitów, w tym: rdestowców *Reynoutria sp.* oraz niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera*,
- n) dążenie do renaturalizacji zbiorowisk leśnych pod względem składu gatunkowego oraz struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów,
- o) kształtowanie struktury wiekowej i przestrzennej lasów w kierunku zapewnienia większego udziału lasów w stadiach dojrzałych i terminalnych,
- p) renaturalizacja fitocenozy leśnych w kierunku ich zgodności z potencjalną roślinnością naturalną,
- q) zabezpieczenie przed wprowadzaniem i rozprzestrzenianiem się gatunków obcych geograficznie oraz ograniczenie synantropizacji roślinności lasów,
- r) utrzymanie różnorodności siedlisk i mikrosiedlisk warunkujących bogactwo mykoflory i fauny,
- s) zapewnienie warunków dla niezakłóconego funkcjonowania populacji chronionych, rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych gatunków zidentyfikowanych na terenie Parku, w tym w szczególności glonów, grzybów (w tym porostów), mszaków, roślin naczyniowych, mięczaków, owadów, ryb i minogów, płazów, gadów, ptaków i ssaków,
- t) trwale zabezpieczenie przed przekształceniem i zawłaszczeniem na inne cele poprzez ochronę siedlisk, w tym objęcie formalną ochroną prawną, znanych stanowisk najcenniejszych – chronionych, rzadkich i zagrożonych – gatunków, w tym przede wszystkim:
  - gatunków charakterystycznych dla lasów o naturalnym charakterze, między innymi takich jak – grzyby: woszczyneczka obrzeżona *Ceriporiopsis pannocincta*, ozorek dębowy *Fistulina hepatica*, soplówka bukowa *Hericium coralloides*, soplówka jeżowata *H. erinaceum*, błyskoporek skórzasty *Inonotus cuticularis*, smolucha bukowa *Ischnoderma resinosum*, twardówka filcowata *Lentinellus ursinus*; porostów: plamica dwoista *Arthonia didyma*, plamica ponura *A. vinosa*, wyprószek napęczniały *Biatora turgidula*, pałecznik skupiony *Calicium adpersum*, pałecznik zielony *C. viride*, trzonecznica siarkowa *Chaenotheca brachypoda*, trzonecznica brunatnawa *Ch. brunneola*, trzonecznica kartuska *Ch. chlorella*, złociszek jaskrawy *Chrysothrix candelaris*, smerka drobna *Fellhanera gyrophorica*, zaskórniaczek

filcowaty *Inoderma byssaceum*, promianek jodłowy *Lecanactis abietina*, granicznik płucnik *Lobaria pulmonaria*, otwornica żółtawa *Pertusaria flavida*, otwornica brodawkowata *P. pupillaris*, puchlinka ząbkowata *Thelotrema lepadinum*, ospowiec półkulisty *Varicellaria hemisphaerica*, bukwik zielonawy *Zwackhia viridis*; mchy oraz wątrobowce: widłoząb zielony *Dicranum viride*, bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis*, parzoch szerokolistny *Porella platyphylla*; chrząszcze: pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, biegacz pomarszczony *Carabus intricatus*; ślimaki: ślimak ostrokrawędzisty *Helicigona lapicida*; ptaki: muchołówka mała *Ficedula parva*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł zielony *Picus viridis*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, włośchatka *Aegolius funereus* i innych;

- gatunków o górskim lub podgórskim charakterze występowania, między innymi takich jak – porosty: sporzec rozsypyany *Megalaria pulvereae*, góralka sorediowa *Montanelia sorediata*, płaskotka regłowa *Parmeliopsis hyperopta*, wodnosutek ciemniejszy *Hydropunctaria reitrophila*, ochrost pyszny *Ochrolechia androgyna*, kamusznik popielatoczarny *Porpidia cinereoatra*, wzorzec misecznicowaty *Rhizocarpon lecanorinum*, kruszownica wielolistkowa *Umbilicaria polyphylla*; mchy: płaszczeniec marszczony *Buckiella undulata*, skalnik drobny *Bucklandiella microcarpa*, fałdownik rzemienny *Rhytidiadelphus lorens*; rośliny naczyniowe: tojad dzióbaty *Aconitum variegatum*, dąbrówka piramidalna *Ajuga pyramidalis*, czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*, podrzeń żebrowiec *Blechnum spicant*, rzeżucha leśna *Cardamine flexuosa*, świerząbek orzęsiony *Chaerophyllum hirsutum*, manna gajowa *Glyceria nemoralis*, tajeża jednostronna *Goodyera repens*, wroniec widlasty *Huperzia selago*, śnieżyca wiosenna *Leucoium vernum*, pióropusznik strusi *Matteucia struthiopteris*, żebrowiec górski *Pleurospermum austriacum*, kokoryczka okółkowa *Polygonatum verticillatum*, kozłek całolistny *Valeriana simplicifolia*, przetacznik górski *Veronica montana*; mięczaki: ślimak ostrokrawędzisty *Helicigona lapicida*; owady (kuczmany): *Atrichopogon muelleri*, *Brachypogon hudjakovi*; chrząszcze: krępień górski *Pachytodes cerambyciformis*, orszoł prążkowany *Trichius fasciatus*; ryby i minogi: pstrąg potokowy *Salmo trutta m. fario*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, głowacz pręgopłetwy *Cottus poecilopus*; płazy: traszka górską *Ichthyosaura alpestris*; ptaki: pliszka górską *Motacilla cinerea*, pluszcz *Cinclus cinclus* i inne;
- gatunków związanych z jeziorami lobeliowymi, jak np.: poryblin jeziorny *Isoetes lacustris*, poryblin kolczasty *I. echinospora*, lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, brzeżyca jednokwiatowa *Litorella uniflora*, wywłócznik skrętoległy *Myriophyllum alterniflorum*, a także związanymi z innymi wodami stojącymi, jak: krynicznik giętki *Nitella flexilis*, grzybienie północne *Nymphaea candida*, grązel drobny *Nuphar pumilum*, salwinia pływająca *Salvinia natans*, gągoł *Bucephala clangula*, żaby zielone *Rana esculenta complex*, traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* i traszka górską *Ichthyosaura alpestris*;
- gatunków związanych z wodami płynącymi, takich jak – porosty, np.: dzbanusznik gładki *Aspicilia laevata*, kropniczka wodna *Bacidina inundata* kropniczka biaława *Bacidina phacodes*, galaretnica sztywna *Collema flaccidum* skórnica wodna *Dermatocarpon luridum*, brodawnica wodna, b. obnażona i b. opuszczona *Verrucaria aquatilis*, *V. hydrophila* i *V. praetermissa*, pszeblaszek poszarpany *Scytinium* aff. *lichenoides*; mszaki, np.: parzoch sercowaty *Porella cordaeana*, moczara sierpowata *Dichelyma falcatum*, piórkowiec kutnerowaty *Trichocolea tomentella*; wodnokrzywoszyj rzeczny *Hygroamblystegium fluviatile*,

wodnokrzywoszyj zanurzony *H. tenax*, źródliskowiec zmienny *Palustriella comutata*, wiewiórecznik piórkowaty *Sciuro-hypnum plumosum*, krzewik źródliskowy *Thamnobryum alopecurum*; glony: hildebrandia rzeczna *Hildenbrandtia rivularis*; bezkręgowce: trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*; minogi i ryby: pstrąg potokowy *Salmo trutta m. fario*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, głowacz przęgopłetwy *Cottus poecilopus*; ptaki: pliszka górską *Motacilla cinerea*, pluszcz *Cinclus cinclus* i inne;

- gatunków związanych z kompleksami wodno-torfowiskowymi do których należą przede wszystkim – grzyby: dzwonkówka torfowcowa *Entoloma sphagneti*, wilgotnica czerwona *Hygrocybe coccineocrenata*, strzępiak ostry *Inocybe acuta*; mchy: torfowiec wąskolistny *Sphagnum angustifolium*, ostrolistny *Sph. capillifolium*, szpiczastolistny *Sph. cuspidatum*, ząbkowany *Sph. denticulatum*, kończysty *Sph. fallax*, frędzlowany *Sph. fimbriatum*, pogięty *Sph. flexuosum*, brunatny *Sph. fuscum*, magellański *Sph. magellanicum*, błotny *Sph. palustre*, brodawkowaty *Sph. papillosum*, okazały *Sph. riparium*, czerwonawy *Sph. rubellum*, Russowa *Sph. russowii* i nastroszony *Sph. squarrosum*; rośliny naczyniowe: modrzewnica pospolita *Andromeda polifolia*, rosiczka długolistna *Drosera anglica*, rosiczka owalna *D. ×obovata*, rosiczka okrągłolistna *D. rotundifolia*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, przygiełka biała *Rhynchospora alba*, malina moroszka *Rubus chamaemorus*, bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris*; pająki: wymyk *Arctosa alpigena lamperii*; ważki: żagnica torfowa *Aeshna juncea*, żagnica torfowcowa *Aeshna subarctica elisabethae*, zalotka torfowcowa *Leucorrhinia dubia*, zalotka większa *L. pectoralis*, zalotka czerwonawa *L. rubicunda*, iglica mała *Nehalennia speciosa*; ptaki: żuraw *Grus grus* i inne;
- gatunków związanych z wilgotnymi łąkami, między innymi takich jak: storczyki z rodzaju kukułka: *Dactylorhiza baltica*, *D. maculata*, *D. incarnata*, *D. majalis*, *D. lapponica*, *D. fuchsii*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, wielosił błękitny *Polemonium caeruleum*, pełnik europejski *Trollius europaeus*, sit tępokwiatowy *Juncus subnodulosus* i inne;
- u) zabezpieczenie stanowisk i siedlisk gatunków, o których mowa w punkcie 2t przed zniszczeniem lub uszkodzeniem podczas realizacji gospodarki leśnej, w tym zapewnienie wykrywalności stanowisk, które mogą być narażone na wpływ prac wykonywanych w ramach tej gospodarki,
- v) zapewnienie trwałej obecności i odpowiedniej liczebności elementów strukturalnych ekosystemów leśnych, kluczowych dla zachowania ich różnorodności biologicznej, w szczególności drzew biocenotycznych, w tym drzew martwych,
- w) zabezpieczenie przed wzrostem penetracji ludzkiej i innymi formami antropopresji najważniejszych ostoi antropofobnych gatunków zwierząt, ograniczenie presji zwierząt domowych oraz wpływu rekreacji i turystyki na gatunki antropofobne,
- x) zapewnienie warunków dla migracji fauny w obrębie Parku oraz między Parkiem a jego regionalnym otoczeniem oraz przeciwdziałanie fragmentacji kompleksów leśnych,
- y) utrzymanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych, umożliwiających swobodne migracje zwierząt, likwidacje barier lub ograniczanie ich wpływu na migracje fauny, ograniczanie śmiertelności zwierząt, szczególnie ssaków i płazów na szlakach komunikacyjnych;

3) w zakresie ochrony wartości historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych:

- a) ochrona dziedzictwa kulturowego Parku, w szczególności zachowanie historycznej sieci dróg o charakterze komunikacyjnym i rekreacyjnym, układów urbanistycznych i ruralistycznych oraz zespołów architektoniczno - przyrodniczych, a także niematerialnego dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie zachowanie lub rewaloryzacja:
  - układów urbanistycznych strefy styku aglomeracji trójmiejskiej z kompleksem leśnym Parku,
  - układów ruralistycznych wsi wraz z pozostałościami tradycyjnego budownictwa kaszubskiego,
  - kompleksów i obiektów sakralnych, cmentarzy i miejsc pamięci,
  - obiektów i budowli związanych z gospodarką leśną, rolną i wodną;
- b) zachowanie historycznej sieci dróg, szczególnie o brukowanej nawierzchni oraz układu szlaków turystyczno-rekreacyjnych,
- c) zachowanie, odtworzenie i kontynuowanie ciągłości miejscowych i regionalnych wartościowych tradycji kulturowo-przestrzennych, kultywowanie i kontynuowanie elementów kultury niematerialnej związanej z przestrzenią życiową człowieka i z jej kształtowaniem,
- d) ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez konserwację, właściwe użytkowanie i adaptację wszelkich obiektów kultury materialnej, rekonstrukcję lub odtworzenie układów przestrzennych, odbudowę obiektów i przywrócenie niematerialnego dziedzictwa kulturowego.
- e) przeciwdziałanie zjawiskom presji inwestycyjnej w obszarach i obiektach o wysokiej randze historyczno-kulturowej, przerwania kontynuacji tradycji kulturowej oraz degradacji wartości dziedzictwa kulturowego,
- f) kształtowanie przestrzeni historycznej zmierzające do nadania odpowiedniej roli wartościom kulturowym w harmonijnym krajobrazie oraz utrzymania i umocnienia lokalnych tożsamości kulturowych,
- g) ochrona i rewaloryzacja szczególnych wartości krajobrazowych Parku, a zwłaszcza bezleśnych dolin, śródleśnych polan, unikatowej ekspozycji strefy krawędziowej oraz obszarów współistnienia krajobrazu naturalnego i kulturowego,
- h) ograniczenie działalności inwestycyjnej, szczególnie zabudowy terenów otwartych, degradującej walory krajobrazowe,
- i) eliminacja lub ograniczenie występowania elementów dysharmonijnych, niekorzystnie wpływających na walory krajobrazowe
- j) właściwe eksponowanie walorów krajobrazowych i przeciwdziałanie procesom degradacji ekspozycji.

§ 2.

1. Uwarunkowaniami prawnymi, społecznymi i gospodarczymi ochrony Parku krajobrazowego wpływającymi na stan zasobów, tworów i składników przyrody oraz realizację celów ochrony przyrody Parku są:

- 1) uwarunkowania wynikające z zapisów uchwały nr 143/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 r., zmienionej uchwałą nr 263/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, określających cele ochrony Parku oraz obowiązujące na jego terenie zakazy;
- 2) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.), odnoszące się do zasad obowiązujących na terenie Parku oraz istniejących w granicach Parku form ochrony przyrody, w tym uwarunkowania wynikające z obowiązujących planów ochrony lub planów zadań ochronnych, odnoszących się do obiektów i obszarów położonych w granicach Parku, a objętych innymi formami ochrony, w tym obszaru Natura 2000, rezerwatów przyrody i innych form ochrony, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.);
- 3) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067), odnoszące się do występujących na terenie Parku form ochrony zabytków;
- 4) uwarunkowania wynikające z obowiązujących na obszarze Parku studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego;
- 5) uwarunkowania wynikające z zapisów ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463 z późn. zm.), w tym w szczególności cele gospodarki leśnej i sposoby jej planowania;
- 6) uwarunkowania wynikające z potrzeby kształtowania właściwych stosunków wodnych wynikające z zapisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2268) oraz ustalenia Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;
- 7) uwarunkowania wynikające z aktualnego stanu oraz naturalnych i antropogenicznych zmian środowiska, w tym zwłaszcza zasobów przyrody obszaru Parku i terenów otaczających;
- 8) uwarunkowania wynikające z aktualnego stanu oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego terenów otaczających obszar Parku;
- 9) struktura użytkowania gruntów z dominacją ekosystemów leśnych stanowiących 88,93% powierzchni Parku; dominacja w strukturze własnościowej lasów własności Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych zajmujących 95,36% powierzchni leśnej, przy niewielkim udziale własności komunalnej miast Gdańsk, Sopot, Gdynia i Wejherowo, stanowiących łącznie 2,89% pow. leśnej oraz lasów prywatnych zajmujących 1,75% powierzchni leśnej;
- 10) niewielki udział w powierzchni Parku obszarów objętych formami ochrony przyrody przewidzianymi w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.), dla rezerwatów przyrody wynoszący 1,16% powierzchni Parku, dla użytków ekologicznych 0,13%;

- 11) zróżnicowane formy rozmieszczenia walorów przyrodniczych, powodujące, że nie jest możliwa pełna inwentaryzacja miejsc występowania wszystkich zagrożonych i rzadkich gatunków, a metoda koincydencji przestrzennej nie jest wystarczająca do oceny oddziaływania działalności gospodarczej, szczególnie gospodarki leśnej, na różnorodność biologiczną, wobec czego skuteczna ochrona przyrody lasów Parku nie może być osiągnięta tylko przez ochronę wybranych, zainwentaryzowanych stanowisk, ale wymaga kombinacji podejścia segregacyjnego, różnicowania biotopowego i podejścia integracyjnego;
- 12) podejmowane próby zintegrowania dotychczasowej gospodarki leśnej z potrzebami ochrony przyrody i krajobrazu, dotyczące zarówno lasów komunalnych, w których dominuje bierne podejście do ekosystemów leśnych, jak i Lasów Państwowych podejmujących próby podziału zarządzanych lasów na tzw. „obszary funkcjonalne”, obejmujące na terenie TPK:
  - a) ekosystemy referencyjne, czyli drzewostany wyłączone z użytkowania, na terenie TPK zajmujące 836,33 ha,
  - b) lasy o dominującej funkcji społecznej, na terenie TPK zajmujące 7386,0 ha,
  - c) lasy o dominującej funkcji przyrodniczej – na terenie TPK zajmujące 663,9 ha,
  - d) tereny ochrony dziedzictwa kulturowego w lasach – na terenie TPK zajmujące 471,0 ha,
  - e) pozostałe lasy ochronne o istotnej funkcji gospodarczej – na terenie TPK zajmujące 8885,8 ha
- 13) niemożność pełnej integracji aspektów przyrodniczych i społecznych z typowym modelem „wielofunkcyjnej” gospodarki leśnej obowiązującym w Lasach Państwowych, wynikająca ze struktury wiekowej drzewostanów, w lasach użytkowanych rębnie wymuszającej znaczny areal cięć i istotne zmiany „dynamicznego krajobrazu leśnego” Parku polegające na ograniczeniu krajobrazów z dominacją starodrzewi na rzecz krajobrazów lasu odnowionego, co może prowadzić do ograniczenia występowania niektórych rzadkich i zagrożonych gatunków, ale także utraty walorów krajobrazowych i wartości lasu dla funkcji społecznych;
- 14) intensywna penetracja obszaru Parku przez ludzi, a w sąsiedztwie Trójmiasta oraz na obrzeżach zbiorników wodnych bardzo wysoka antropopresja związana z różnymi formami rekreacji, wynikająca z rozbudowanej granicy lasu, bezpośredniego sąsiedztwa z terenami zurbanizowanymi oraz dużej atrakcyjności rekreacyjnej obszaru Parku;
- 15) istnienie konfliktu społecznego przybierającego formy samoorganizacji społecznej, wyrażanego także jako stanowisko niektórych samorządów terytorialnych, wynikającego z rosnącego sprzeciwu wobec prowadzonej na terenie Parku gospodarki leśnej, związanego z postrzeganiem przez część społeczeństwa wycinek drzew jako problemu i wskazywania potrzeby ograniczenia funkcji gospodarczej lasu na rzecz funkcji społecznych i ochronnych;
- 16) oczekiwania społeczne oraz stan wartości przyrodniczych Parku powodujące, że gospodarka w lasach wymaga specyficznego podejścia, a przyjęte dotychczas rozwiązania służące realizacji różnych funkcji wymagają dodatkowego wzmocnienia ukierunkowanego na priorytetową realizację funkcji przyrodniczej i społecznej, przy silniej ograniczonej funkcji gospodarczej;

- 17) obciążenie planowania działalności gospodarczej, przedsięwzięć planistycznych i ochrony przyrody rosnącą niepewnością związaną z kryzysem klimatycznym i jego trudnymi do przewidzenia skutkami, w tym możliwym wystąpieniem zjawisk o charakterze kłęskowym, okresów susz i ponadnormatywnych opadów, zamierania poszczególnych gatunków drzew, wzrostu wrażliwości na zmiany drzewostanów, zwłaszcza starodrzewów, a także prawdopodobnym uwrażliwianiem drzewostanów, zwłaszcza bukowych, na wpływ zmian klimatycznych, przez gospodarkę leśną;
- 18) dynamiczne zmiany form użytkowania gruntów rolnych, przede wszystkim ich zabudowa mieszkaniowa i rekreacyjna, w ciągu 30 lat ponad dwukrotny wzrost udziału terenów zabudowanych z 1,15% do 2,45% powierzchni Parku, przekształcanie gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz zanik tradycyjnych form użytkowania rolniczego, szczególnie użytków zielonych, skutkujące pogarszaniem stanu ekosystemów związanych z krajobrazem rolniczym oraz zanikaniem charakterystycznych dla nich gatunków;
- 19) rozwój infrastruktury komunikacyjnej i zabudowy powodujący wzrastającą izolację przestrzenną południowej i północnej części Parku oraz izolację obszaru Parku od innych cennych kompleksów przyrodniczych i krajobrazowych,
- 20) rozwój sieci drogowej w korytarzach ekologicznych o znaczeniu regionalnym i lokalnym, powodujący wzrost śmiertelności zwierząt na drogach oraz efekt barierowy dróg o dużym natężeniu ruchu i wygradzanych;
- 21) dyspersja, unifikacja i standaryzacja form zabudowy w oderwaniu od tradycyjnego stylu budownictwa i historyczno-kulturowej kompozycji przestrzennej krajobrazu wsi, dolin rzecznych i śródleśnych polan;
- 22) potrzeba podejmowania działań na rzecz ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych, dotyczących zarówno krajobrazów naturalnych, jak i historycznie ukształtowanych, tradycyjnych krajobrazów kulturowych, z ich dziedzictwem materialnym i niematerialnym;
- 23) potrzeba wspierania form działalności społeczno-gospodarczej zgodnej z regionalną tradycją oraz sprzyjających utrzymaniu wysokich wartości przyrodniczych i krajobrazowych, niestanowiących zagrożenia dla stanu ich zachowania;
- 24) potrzeba kształtowanie przyjaznych postaw wobec przyrody, jako dziedzictwa i dobra wspólnego, w tym poprzez promocję i udostępnienie Parku oraz prowadzenie działalności edukacyjnej.

2. Wybrane uwarunkowania ochrony Parku wskazano na mapach stanowiących załączniki nr 2 do uchwały sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Rozdział 2.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 3.

Identyfikuje się następujące zagrożenia istniejące (I), potencjalne (P), zewnętrzne (Z) i wewnętrzne (W) oraz określa sposoby ich eliminacji lub ograniczenia:

Identyfikacja zagrożenia					Sposoby eliminacji lub ograniczania
Zagrożenie	Skutek	Lokalizacja zagrożenia	Rodzaj/pochodzenie	Cel na jaki oddziałuje (wg numeracji w §1 ust 2)	
Wzrastająca presja rekreacyjno-wypoczynkowa oddziałująca na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku	Niszczenie gleb i naturalnej rzeźby terenu, niszczenie roślinności powodujące wzrost natężenia erozji wodnej i wietrznej	Sąsiedztwo terenów miejskich Gdańska, Sopotu, Gdyni, Rumii, Redy i Wejherowa	I/W	1a, 1b, 1c	Organizacyjne ukierunkowanie rekreacji i wypoczynku z ograniczeniem jej rozwoju na terenach leśnych Parku i preferowaniem występowania w strefach buforowych poza Parkiem Urządzenie infrastruktury technicznej rekreacji i wypoczynku ograniczające możliwość bezpośredniego i pośredniego niszczenia gleb, roślinności leśnej i rzeźby terenu. Limitowanie i kanalizowanie natężenia rekreacji i wypoczynku przez zarządców gruntów, włącznie z wykluczeniem tych form, które przyczyniają się do niszczenia gleb, rzeźby terenu oraz roślinności. Objęcie formami ochrony przyrody i krajobrazu obszarów szczególnie cennych i zagrożonych.
Zmiany reżimów hydrologicznych cieków spowodowane przekształceniami form użytkowania gruntów w ich zlewniach	Spadek wielkości przepływu lub jego zanik w okresach suszy oraz wzrost częstotliwości i zakresu kulminacji przepływów w okresach	Zlewnie cieków w granicach Parku oraz w jego otoczeniu	I/W, I/Z	1e, 1f	Wspieranie rozwoju naturalnych form retencji w zlewniach, egzekwowanie zapisów decyzji administracyjnych określających zachowanie powierzchni nieutwardzonych w ramach inwestycji budowlanych w Parku i otulinie. Wykluczenie z zabudowy i zainwestowania dolin cieków i ich bezpośredniego otoczenia zarówno w granicach Parku jak i w otulinie. Dążenie do uchwalenia studiów planistycznych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarach otuliny z wydzieleniem

	intensywnych opadów, spływ piasku i zanieczyszczeń z kanalizacji burzowych				<p>dna dolin rzecznych, terenów leśnych, łąk wilgotnych, zbiorników wodnych i ich zlewni bezpośrednich jako obszarów retencji naturalnej z zakazem zabudowy.</p> <p>Negatywne opiniowanie bądź nie uzgadnianie przez powołane do tego organy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obszarze Parku, jeśli wody opadowe nie są zagospodarowywane na terenie zabudowywanej nieruchomości lub gmina nie posiada nowoczesnego, zbiorczego rozwiązania dotyczącego gospodarki wodami opadowymi, opartego o rozwiązania błękitno-zielonej infrastruktury.</p> <p>Dążenie na terenie Parku oraz w otulinie do likwidacji zrzutów wód opadowych z dróg bezpośrednio lub pośrednio do potoków na rzecz rozwiązań bezodpływowych.</p> <p>Powiększenie obszaru otuliny Parku o teren nieobjętej nią dotychczas części zlewni rzeki Kaczej.</p>
Prace regulacyjne i utrzymaniowe na ciekach, w tym budowa zbiorników retencyjnych i budowli piętrzących.	Zmiany ich reżimów hydrologicznych, wartości fizykochemicznych wód oraz bioróżnorodności, a także przekształcenia powierzchni ziemi.	Cieki w granicach Parku i ich doliny	P/Z	1e, 1g, 1h	<p>Wykluczenie zabudowy hydrotechnicznej cieków i ich dolin jako sprzecznej z celami ochrony Parku oraz obowiązujących na jego terenie zakazami. Wykluczenie budowy lub odbudowy w granicach Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem zabudowy ograniczającej spływ wody w suchych dnach dolin lub spowalniającej odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych.</p> <p>Wykluczenie prac utrzymaniowych (odmulania, pogłębiania) wszystkich rzek i strumieni, a także prowadzenia takich prac na rowach melioracyjnych odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych - w obrębie wszystkich użytków ekologicznych oraz proponowanych w tym planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania.</p>
Przedstawianie się do wód podziemnych oraz spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, związany z nieuporządkowaną gospodarką ściekową. Intensywne użytkowanie rekreacyjne strefy przybrzeżnej.	Zmiany fizykochemiczne wód, eutrofizacja, szczególnie jezior. Bezpośrednie niszczenie roślinności podwodnej oraz szuwarowej.	Zbiorniki wodne w granicach Parku, szczególnie jeziora: Bieszkowickie, Zawiat, Wyspowo i Borowo	I/Z	1e, 1g, 1h	<p>Uporządkowanie gospodarki wodnościekowej miejscowości w obszarze Parku, szczególnie w zlewniach bezpośrednich najcenniejszych jezior (miejscowości Bieszkowice, Zbychowo i Wyspowo), pod kątem eliminacji możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód gruntowych oraz spływu powierzchniowego.</p> <p>Skuteczny egzekwowanie obowiązującego na terenie Parku wyłączenia z zabudowy, także w odniesieniu do zabudowy rekreacyjnej, obszarów w strefie 100 m od granic zbiorników wodnych i rzek.</p> <p>Ograniczenie masowego wykorzystania rekreacyjnego jezior nieobjętych formalną ochroną prawną, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze, wrażliwych na degradację – szczególnie Jezior Zawiat, Bieszkowickie, Borowo i Wyspowo, poprzez nie dopuszczanie do rozbudowy</p>

					infrastruktury rekreacyjnej – plaż, przystani, pomostów wędkarskich oraz innych urządzeń wodnych w granicach zbiorników, a także elementów zagospodarowania rekreacyjnego – parkingów, miejsc odpoczynku i rekreacji, w pasie do 100 m od ich obrzeży. Okresowa ocena stanu ochrony. W przypadku nieskuteczności ochrony i pogarszania się stanu ekologicznego zbiorników z przyczyn antropogennych, wyłączenie z użytkowania rekreacyjnego poprzez objęcie ochroną rezerwatową.
Przekształcenia trofii będące skutkiem realizowanych w przeszłości odwodnień oraz współczesnych przekształceń powodowanych czynnikami naturalnymi i antropogenicznymi w zlewniach zbiorników wodnych.	Humifikacja zbiorników wodnych związana z przesuszeniem siedlisk hydrogenicznych w zlewniach i spływem substancji humusowych, powstających głównie w wyniku utleniania i rozkładu torfów. Eutrofizacja i przekształcenia szaty roślinnej torfowisk	Jeziora lobeliowe i dystroficzne w granicach Parku oraz ich zlewnie bezpośrednie	I/Z	1e, 1g, 1h, 1i	Odtwarzanie pierwotnego charakteru historycznie bezodpływowych zagłębień w obszarze Parku i w jego otulinie, które w wyniku budowy urządzeń melioracyjnych zostały sztucznie włączone do powierzchniowej sieci odpływu, dążenia do przywrócenia ich roli retencyjnej poprzez ograniczenie lub likwidację możliwości odpływu powierzchniowego, pod warunkiem braku niekorzystnych oddziaływań na aktualnie występujące w ich granicach siedliska chronione lub stanowiska zagrożonych gatunków. Wyłączenie z użytkowania rębego drzewostanów na skarpach dolin cieków o dużym (ponad 30 stopni) nachyleniu oraz w pasie co najmniej 30 m od zbiorników wodnych, cieków i torfowisk, a także wszystkich lasów na siedliskach hydrogenicznych – łągów, szczególnie źródliskowych, olsów i borów bagiennych. Bierna ochrona torfowisk mszarnych we właściwym stanie ochrony. W przypadku nasilenia procesów obniżania się poziomu wód gruntowych oraz/lub sukcesji lasu na otwartych torfowiskach lub zagrożenia utratą stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków, dopuszczenie możliwości zabiegów ochrony czynnej, polegających na usuwaniu drzew i krzewów, lub/i tamowaniu nadmiernego odpływu wody. W odniesieniu do torfowisk silnie odwodnionych, podlegających dynamicznym procesom mineralizacji torfów oraz sukcesji lasu, podejmowanie działań polegających na tamowaniu odpływu wody, połączonych z redukcją drzew i krzewów.
Przekształcenia trofii zbiorników wodnych, szczególnie jezior lobeliowych, w wyniku gospodarki rybackiej.	Zarybianie gatunkami negatywnie wpływającymi na trofię i stan ekologiczny wód.	Jeziora w granicach Parku, szczególnie lobeliowe	P/W	1e, 1g	Niezarybianie wód Parku obcymi geograficznie oraz ekologicznie gatunkami ryb, w tym niezarybianie jezior gatunkami odżywiającymi się makrofitami oraz żerującymi na mule, w tym także karpem. Kontrola materiału zarybieniowego pod kątem obecności obcych gatunków ryb. Niezarybianie wód płynących Parku.
Wzrost różnych form antropopresji związanej z zabudową	Przekształcenie trofii i strefy brzegowej zbiorników, niszczenie	Obrzeża jezior, szczególnie Okuniewo,	I/W	1e, 1g	Wskazania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ograniczające intensywność zabudowy i zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowej strefy brzegowej.

strefy brzegowej oraz zwiększoną intensywnością użytkowania rekreacyjno-wypoczynkowego jezior.	roślinności podwodnej i wynurzonej.	Wypowo, Bieszkowickie i Zawiat.			Wprowadzenie i przestrzeganie w procedurach planistycznych i decyzyjnych zakazu zabudowy strefy brzegowej jezior poza obowiązującymi planami miejscowymi i decyzjami o warunkach zabudowy. Limitowanie dostępu do jezior w zakresie użytkowania sprzętem wodnym. Preferowanie jednostek osadniczych w zlewni jezior jako priorytetowych w zakresie realizacji infrastruktury technicznej wodno-kanalizacyjnej
Zmniejszenie się w skali Parku udziału drzewostanów w optymalnej, późnej i w terminalnej fazie rozwojowej, na rzecz drzewostanów w fazie odnawiania cięciami częściowymi, przerębowymi i gniazdowymi.	Pogorszenie stanu siedlisk gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych ze starymi lasami, oraz zmiana fizjonomii dominującego krajobrazu leśnego Parku z „krajobrazu starodrzewiowego” na „krajobraz lasu odnawianego”.	Lasy, szczególnie w administracji Lasów Państwowych	I/W	2a, 2n	Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody, zapewniających niektórym drzewostanom możliwość wzrostu i starzenia się aż do fazy terminalnej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Modyfikacja sposobu zarządzania lasu w przyszłych planach zarządzania lasu na terenie TPK, w kierunku kwalifikacji drzewostanów do odnowienia tylko na podstawie ich indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych, stanowiących wypadkową: <ul style="list-style-type: none"> - potrzeby osiągnięcia celu hodowlanego w postaci naturalnego typu drzewostanu; - potrzeby odnowienia drzewostanów niestabilnych, - potrzeby podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć, - potrzeby dłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli w ekosystemie, np. stanowiących siedlisko cennych gatunków związanych ze starodrzewem, a potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; położonych na stokach lub przy ciekach lub liniach spływu i opóźniających spływ powierzchniowy, - potrzeby jak najdłuższego zachowania drzewostanów o szczególnej roli społecznej.
Niewystarczająca ilość płatów żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w terminalnej fazie rozwojowej.	Pogorszenie stanu chronionych siedlisk przyrodniczych oraz związanych z nimi siedlisk gatunków roślin, grzybów i zwierząt.	Lasy, szczególnie w administracji Lasów Państwowych	I/W	2n, 2e, 2t, 2v	Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych, aż do objęcia tą siecią lub granicami rezerwatów przyrody co najmniej 5% areалу żyznych i kwaśnych buczyn oraz kwaśnych dąbrów w TPK, tak by mogły rozwijać się naturalnie aż do terminalnej fazy rozwojowej, naturalnego rozpadu i odnowienia. Zapewnienie trwałości powierzchni referencyjnych.
Potencjalne ryzyko przypadkowego zniszczenia cennych elementów przyrody nieożywionej i ożywionej lub wartości kulturowych	Zanik stanowisk rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z lasami oraz elementów przyrody nieożywionej i walorów	Lasy wszystkich własności	P/W	2a, 2n, 2u	Maksymalnie staranna weryfikacja ewentualnego występowania cennych elementów przed rozpoczęciem prac, w tym uwzględniająca współpracę z ekspertami w zakresie poszczególnych grup cennych organizmów. Modyfikowanie sposobu wykonywania prac stosownie do potrzeb ochrony zidentyfikowanych elementów.

podczas prac w ekosystemach leśnych.	kulturowych w lasach.				
Potencjalne zmniejszenie ilości mikrosiedlisk nadrzewnych, w tym martwego drewna różnych form.	Zanik stanowisk rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z lasami w starszych klasach wieku.	Lasy wszystkich własności	P/W	2a, 2n, 2o, 2p, 2s, 2t, 2v	Rozwój sieci drzewostanów referencyjnych i rezerwatów przyrody oraz pozostawianie, we wszystkich cięciach rębnych, kęp starodrzewia stanowiących 5-10% drzewostanu, tak by umożliwić dalsze starzenie się tych drzew i rozwój na nich odpowiednich mikrosiedlisk, a docelowo po śmierci tych drzew uzyskać dostawę martwego drewna wielkowieściowego. Pozostawianie drzew biocenotycznych podczas wszystkich cięć w lasach. Preferowanie w zabiegach pielęgnacyjnych także drzew o przewidywanym potencjalnym rozwoju w kierunku biocenotycznym. Branie pod uwagę indywidualnych wartości biocenotycznych drzew przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym usuwaniu lub modyfikowaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi.
Nadmierna penetracja turystyczna i rekreacyjna niektórych fragmentów lasu.	Niedostępność lasu dla gatunków antropofobnych zwierząt, śmiertelność powodowana przez czynniki antropogenne.	Lasy w sąsiedztwie miast	I/Z	2r, 2s, 2t, 2w	Ograniczanie udostępnienia dróg do publicznego ruchu kołowego oraz nietworzenie elementów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, które stymulowałyby presję na miejsca i obszary szczególnie wrażliwe. Tworzenie stref buforowych wzdłuż granic aglomeracji miejskich i Parku, przejmujących część aktywności rekreacyjnej mieszkańców.
Zmniejszanie się udziału użytków rolnych w strukturze użytkowania gruntów spowodowane ich zabudową i zagospodarowaniem na cele nierolnicze	Utrata bioróżnorodności przestrzeni rolniczej, zanik rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.	Obszary rolnicze, polany i niezalesione fragmenty dolin	I/W	2d, 2e, 2f, 2h, 2l, 2r, 2s, 2t	Wprowadzenie zakazu zabudowy poza obszarami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy oraz zachowanie komponowanych układów rolno-osadniczych w rejonie miejscowości: Reszki, Pińskie, Piecowo, Krystkowo, z dominacją użytków rolnych, znacznym udziałem łąk i zadrzewień oraz tradycyjnymi zagrodami. Wspieranie użytkowania rolniczego gruntów rolnych celem przeciwdziałania ich odłogowaniu i uruchamianiu się sukcesji ekologicznej w kierunku zbiorowisk roślinności ruderalnej, zadrzewień i lasów. Wspieranie ekstensywnych form użytkowania gruntów, szczególnie gospodarki łąkowo – pastwiskowej, rolnictwa ekologicznego i uczestnictwa rolników w realizacji programów rolnośrodowiskowych i innych form wsparcia ekstensywnych form użytkowania gruntów.
Zmiana sposobu użytkowania cennych przyrodniczo użytków rolnych,	Zmniejszanie się powierzchni trwałych użytków zielonych oraz zanik związanych	Obszary rolnicze, polany i niezalesione fragmenty dolin	I/W	2d, 2g, 2l, 2r, 2s, 2t,	Promowanie wśród rolników uczestnictwa w programach rolnośrodowiskowych, w pakietach obejmujących m.in. ekstensywną gospodarkę na łąkach i pastwiskach, ochronę łąkowych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków zwierząt na użytkach

przejawiająca się najczęściej zamianą użytku zielonego na grunt orny lub wykorzystywaniem go na cele niezwiązane z rolnictwem	z nimi rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.				zielonych. Wprowadzenie zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego niedopuszczających do zmiany trwałych użytków zielonych na grunty orne oraz ich zabudowę. Obejmowanie formalną ochroną prawną najcenniejszych fragmentów otwartych ekosystemów łąkowych i ich użytkowanie w ramach realizacji działań z zakresu ochrony czynnej.
Sukcesja wtórna spowodowana brakiem użytkowania rolniczego	Zmiana fizjonomii nieleśnych siedlisk przyrodniczych, szczególnie cennych łąk, muraw i wrzosowisk, stopniowa utrata walorów przyrodniczych, zanik gatunków charakterystycznych, w tym rzadkich, chronionych i zagrożonych.	Obszary rolnicze, polany i niezalesione fragmenty dolin	I/W	2d, 2g, 2l, 2r, 2s, 2t	Systematyczne usuwanie pojawiających się drzew i krzewów z powierzchni cennych przyrodniczo łąk, muraw i wrzosowisk. Koszenie z usuwaniem biomasy i przywrócenie trwałego użytkowania ekstensywnego. Utrzymanie otwartego charakteru oraz kośnego sposobu użytkowania siedlisk łąkowych z preferencją użytkowania ekstensywnego, koszenia poszczególnych fragmentów co dwa lata, lub pozostawienia 10-20% nieskoszonych, a także z preferencją koszeń późnych, w lipcu lub sierpniu W odniesieniu do najcenniejszych fragmentów łąk, szczególnie wilgotnych, utrzymanie lub przywrócenie ekstensywnego użytkowania kośnego oraz przeciwdziałanie intensyfikacji użytkowania i odwadnianiu.
Celowe lub niezamierzone wprowadzanie obcych geograficznie gatunków roślin oraz ich ekspansja. Rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków roślin, w tym niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , niecierpka gruczołowatego <i>Impatiens grandulifera</i> oraz rdestowców <i>Reynoutria sp.</i> , z	Zmiany lokalnej bioróżnorodności i zagrożenie dla trwałości cennych siedlisk przyrodniczych oraz związanych z nimi gatunków rodzimych.	Zbiorowiska nieleśne w sąsiedztwie miast i miejscowości, szczególnie okolice jez. Wyspowo i Zawiat oraz Dolina Czystej Wody	I/Z	2d, 2e, 2m	Ograniczanie ekspansji na cenne siedliska nieleśne i leśne gatunków roślin uznanych za obce gatunki inwazyjne, w szczególności niecierpka gruczołowatego i rdestowców, poprzez ich regularne usuwanie z powierzchni chronionych oraz ich otoczenia, a także monitoring efektu działań ochronnych oraz dynamiki wszystkich znanych stanowisk gatunków uznanych za inwazyjne na terenie Parku. Monitoring obszarów narażonych na ekspansję gatunków inwazyjnych. Edukacja, kontrola procesów inwestycyjnych pod kątem zawlekania z materiałem budowlanym inwazyjnych gatunków roślin, konsekwentne egzekwowanie ich zwalczania wynikającego z odrębnych przepisów, inicjowanie i prowadzenie takich działań.

istniejących na terenie Parku i w jego otoczeniu skupisk tych gatunków.					
Antropogeniczne i naturalne procesy przekształceń torfowisk i źródeł związanych ze zmianami klimatycznymi i ewolucją morfologiczną.	Rozkład torfów, eutrofizacja i humifikacja wód, erozja złóż, przekształcenie roślinności, fauny i mykobioty, zanik gatunków charakterystycznych, rzadkich i zagrożonych.	Kompleksy torfowiskowe	I/W	2d, 2e, 2k, 2s, 2t	Ograniczanie przekształceń w obrębie torfowisk i źródeł w tym związanych z gospodarką leśną i rolną. Zachowanie i kształtowanie stref ekotonowych i buforowych torfowisk i źródeł. Wyłączenie z prac melioracyjnych i utrzymaniowych cieków w obrębie torfowisk i źródeł, szczególnie chronionych i proponowanych do ochrony jako użytki ekologiczne. Sukcesywne obejmowanie ochroną prawną najcenniejszych fragmentów ekosystemów torfowiskowych i źródliskowych.
Presja różnych form rekreacji i turystyki na tereny cenne przyrodniczo. Presja na utwardzanie dróg i szlaków rowerowych oraz rozwój ich sieci. Nadmierna penetracja terenów chronionych i wymagających ochrony.	Przekształcanie ekosystemów leśnych i nieleśnych przez wydeptywanie, niszczenie roślinności, zawlekanie obcych gatunków, płoszenie zwierząt i ich nieumyślne zabijanie w wyniku kolizji z różnymi formami transportu.	Obszar Parku, szczególnie w sąsiedztwie Gdańska, Gdyni i Sopotu	I/Z	2d, 2r, 2s, 2t, 2w	Ograniczenie ruchu turystycznego na terenach cennych przyrodniczo, poprzez skanalizowanie go na odpowiednio oznakowanych trasach, montaż tablic informujących o sposobie poruszania się oraz ograniczenie rozwoju infrastruktury turystycznej. Konsekwentne egzekwowanie zakazu wjazdu do lasu przez straż leśną i policję, ustawianie szlabanów na drogach leśnych, szczególnie w obszarach cennych przyrodniczo. Likwidacja w lasach nieoznakowanych ścieżek niestanowiących sieci szlaków turystycznych poprzez nieusuwanie z ich przebiegu powalonych drzew i innych przeszkód terenowych utrudniających poruszanie. Ustawianie tablic zakazujących wstępu lub informujących o niebezpieczeństwach. Utrzymanie gruntowej nawierzchni szlaków pieszych i rowerowych.
Presja inwestycyjna na tereny kluczowe dla ochrony walorów przyrodniczych Parku, wynikająca z atrakcyjnego położenia i zapisów dokumentów planistycznych, wskazujących obszary do zabudowy mieszkaniowej lub	Negatywne oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, krajobraz oraz chronione siedliska przyrodnicze i gatunki oraz skumulowane z innymi inwestycjami oddziałujące na realizację celów ochrony Parku.	Polany śródleśne, przede wszystkim Duża i Mała Polana Wejherowska	I/Z	1a, 1e, 1e, 2r, 2s, 2t	Egzekwowanie potrzeby przeprowadzenia procedur oceny oddziaływania na środowisko, uwzględniających ocenę wpływu planowanych inwestycji na walory przyrodnicze Parku, w tym na wody powierzchniowe i podziemne, oddziaływania na krajobraz oraz chronione siedliska przyrodnicze i gatunki oraz skumulowane z innymi inwestycjami oddziaływania na realizację celów ochrony Parku.

innych form zainwestowania.					
Nieumyślne niszczenie lub przekształcanie siedlisk w wyniku prowadzenia różnych form działalności gospodarczej.	Zmniejszanie liczebności lub wymarcie lub wycofania się z terenu Parku gatunków wyjątkowo rzadkich, wrażliwych i zagrożonych, szczególnie z grup wymienionych w § 1.2, punkt 4b niniejszego planu.	Obszar Parku	I/W	2d	<p>Ochrona prawna stanowisk i ich koncentracji w formie rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych i pomników przyrody - sukcesywne uzupełnianie sieci obszarów i obiektów objętych formalną ochroną prawną, docelowo obejmującą wszystkie najcenniejsze fragmenty siedlisk nieleśnych.</p> <p>Konsekwentne wdrażanie przez administrację Parku praktyki indywidualnego planowania ochrony, stałej współpracy z zarządcami i użytkownikami gruntów i monitoringu stanowisk gatunków rzadkich i silnie zagrożonych, szczególnie mających w Parku pojedyncze stanowiska lub stanowiska istotne dla populacji w regionie oraz objętych ochroną strefową. Przekazywanie wyników prac terenowych organom wydającym decyzje administracyjne.</p> <p>Wypracowanie i wdrożenie do praktyki okresowych lustracji terenowych administracji Parku z udziałem właścicieli i zarządców, obiektów i gruntów cennych przyrodniczo oraz stanowisk zagrożonych gatunków. Przygotowywanie i wdrażanie w odniesieniu do tych obiektów, szczególnie istniejących i proponowanych użytków ekologicznych i innych form ochrony, indywidualnych „planów zadań ochronnych”, w formie protokołów, uzgodnień lub notatek służbowych, w celu bieżącej identyfikacji zagrożeń i uzgodnienia zasad postępowania oraz działań ochronnych.</p>
Niewystarczające rozpoznanie występowania i rozmieszczenia stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową.	Zmniejszanie liczebności lub wymarcie lub wycofania się z terenu Parku gatunków wyjątkowo rzadkich, wrażliwych i zagrożonych, szczególnie z grup wymienionych w § 1.2, punkt 4b niniejszego planu.	Obszar Parku	I/W	2d, 2r, 2s, 2t	<p>Zintensyfikowanie prac terenowych ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków silnie zagrożonych i rzadkich, w tym objętych ochroną strefową, takich jak: granicznik płucnik <i>Lobaria pulmonaria</i>, puchlinka ząbkowana <i>Thelotrema lepadinum</i>, iglica mała <i>Nehalennia speciosa</i>, bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>, kania ruda <i>Milvus milvus</i>, włochatka <i>Aegolius funereus</i>, sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> oraz ewentualnych innych objętych ochroną strefową i wnioskowanie o tworzenie stref wokół wszystkich znanych stanowisk.</p> <p>Dążenie do jak najdłuższego utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu (często czasowym) przez chronione gatunki</p>
Barierowe oddziaływanie sieci komunikacyjnej	Izolacja przestrzenna populacji, śmiertelność zwierząt, szczególnie	Ul. Chwarznieńska i Marszewska w	I/W, I/Z	2r, 2t, 2x, 2y	Uwzględnienie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej budowy przejść dla zwierząt nad ul. Chwarznieńską w Gdyni, Spacerową i Słowackiego w Gdańsku.

ograniczające swobodne migracje fauny, szczególnie dużych ssaków.	dużych i średnich ssaków, w wyniku kolizji z pojazdami.	Gdyni, Spacerowa i Słowackiego w Gdańsku; Sopocka i Malczewskiego w Sopocie oraz Obwodnica Trójmiasta.			<p>Uwzględnienie potrzeby ograniczenia ruchu lub wygrodzenia i budowy przejść dla dużych zwierząt nad ul. Sopocką i Malczewskiego w Sopocie, a w przypadku dalszego wzrostu natężenia ruchu pojazdów nad ul. Marszewską w Gdyni.</p> <p>Ujęcie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej budowy co najmniej dwóch przejść nad obwodnicą Trójmiasta, rekomendowane lokalizacje to obszar na wysokości Gołębiowa (oddz. 25/26 obrębu Oliwa) oraz na północ od węzła Gdynia Port (oddz. 232/233 obrębu Chylonia).</p>
Barierowe oddziaływanie sieci komunikacyjnej ograniczające swobodne migracje drobnej fauny, szczególnie płazów.	Śmiertelność drobnych zwierząt, szczególnie płazów, na drogach w sąsiedztwie siedlisk hydrogenicznych, w okresie sezonowych wędrówek płazów.	Drogi w sąsiedztwie terenów podmokłych, szczególnie ul. Bytowska i Spacerowa w Gdańsku, rejon osiedla Sokółka w Gdyni oraz drogi lokalne w rejonie jez. Wyspowo.	I/W	2r, 2t, 2x, 2y	<p>Uwzględnianie w planach modernizacji sieci komunikacyjnej przejść dla płazów i innych drobnych zwierząt z systemem naprowadzającym, szczególnie w Gdańsku pod ul. Bytowską w Dolinie Radości, ul. Spacerowej koło Renuszewa, w rejonie osiedla Sokółka w Gdyni oraz pod lokalnymi drogami w rejonie jez. Wyspowo.</p> <p>Uwzględnianie budowy przejść dla płazów z systemem naprowadzającym w planach modernizacji innych dróg, a także sieci szlaków rowerowych sąsiadujących z siedliskami hydrogenicznymi oraz szlaków pieszych o dużym natężeniu ruchu,</p> <p>Dopuszczenie w warunkach eksploatacji ciągów komunikacyjnych wyłączenia z ruchu w okresie wzmożonych wędrówek płazów (III-IV) udostępnionych dla ruchu pojazdów odcinków dróg leśnych, sąsiadujących z siedliskami hydrogenicznymi stanowiącymi siedliska rozrodu płazów.</p> <p>Ustawienie znaków drogowych informujących o szlakach migracji zwierząt.</p>
Izolacja przestrzenna północnej i południowej części Parku poprzez zabudowę osiedli Dąbrowa, Karwiny, Wielki Kack, Mały Kack.	Izolacja przestrzenna populacji, śmiertelność zwierząt, szczególnie dużych i średnich ssaków, w wyniku kolizji z pojazdami.	Obszar wzdłuż drogi krajowej nr 20 i wojewódzkiej nr 474, ul. Wielkopolska w Gdyni.	I/Z	2r, 2t, 2x, 2y	<p>Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentów planistycznych działań zmierzających do odtworzenia łączności ekologicznej dla fauny północnej i południowej enklawy Parku poprzez ograniczenie intensywności zabudowy oraz jej wysokości, a także rozwój obszarów zieleni wysokiej umożliwiającej w długofalowej perspektywie odtworzenie tych powiązań.</p> <p>Odtworzenie powiązań funkcjonalnych poprzez budowę przejść dla zwierząt umożliwiających swobodne przekraczanie barier na istniejących drogach.</p>
Wzrost natężenia ruchu drogowego i kolejowego, a także budowa nowych	Wzrost efektu fragmentacji krajobrazu i izolacji przestrzennej	Szlaki komunikacyjne w Parku i wzdłuż jego granic.	I/W, P/W, P/Z	2r, 2t, 2x, 2y	<p>Budowa przejść dla zwierząt oraz innych elementów infrastruktury techniczno-drogowej, zapewniających ochronę zwierząt i ograniczenie efektu barierowego.</p> <p>Nietworzenie nowych powierzchniowych dróg o charakterze tranzytowym</p>

szlaków komunikacyjnych (dróg i linii kolejowych).	naturalnych i seminaturalnych ekosystemów leśnych i nieleśnych, izolacja przestrzenna populacji, wzrost częstości kolizji zwierząt z pojazdami.				przecinających Park. Poprawa funkcjonalności ciągów komunikacyjnych przecinających Park poprzez remonty i usprawnienie ruchu na drogach istniejących.
Wzrost stosunku powierzchni zabudowanej do niezabudowanej, wzrost intensywności zabudowy	Zmniejszenie spójności i integralności przestrzennej naturalnych i seminaturalnych ekosystemów Parku.	Obszary poza lasami, polany śródleśne.	I/W	2s, 2x	Wprowadzenie zakazu zabudowy na niezabudowanych i nieobjętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego obszarach Małej Polany Wejherowskiej, Dużej Polany Wejherowskiej oraz mniejszych śródleśnych enklaw terenów otwartych w Parku, w tym wewnątrz krajobrazowych dolinnych. Ograniczenie zabudowy do dogęszczania istniejących układów ruralistycznych.
Dekapitalizacja i degradacja substancji oraz tradycyjnych powiązań zabytków stanowiących budynki i budowle z ich otoczeniem przyrodniczym i krajobrazowym.	Zanik wartości historycznych i kulturowych najcenniejszych obiektów kultury materialnej i ich układów przestrzennych.	Obiekty kultury materialnej.	I/W	3a, 3d	Utrzymanie i rewaloryzacja wartości historycznych i kulturowych wszystkich obiektów wpisanych do rejestru zabytków obejmujących układy urbanistyczne, kompleksy dworskie i pałacowe oraz cmentarze, w tym rekompozycja zabytkowych Parków przy założeniach dworskich i pałacowych oraz cmentarzy, zabytków wpisanych do gminnych ewidencji zabytków oraz innych ujętych w rozdz. 7 niniejszego planu ochrony. Prowadzenie koniecznych remontów zabytków, usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu i substancji obiektów chronionych, w sposób nienaruszający stanu innych walorów chronionych w Parku. Wykluczenie projektów z zakresu ochrony lub rewitalizacji zabytków mogących wpływać negatywnie na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku, w tym związanych z prowadzeniem prac ziemnych lub wycinką znacznych ilości drzew. We wszystkich obiektach zabytkowych w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych.
Przekształcanie historycznych układów przestrzennych wsi na skutek wtórnych podziałów parcelacyjnych.	Utrata ciągłości kaszubskiej tradycji historycznej w budownictwie wiejskim, zarówno w zakresie formy, jak i stosowanych	Obiekty kultury materialnej na obszarach wiejskich, Mała i Duża Polana Wejherowska.	I/W	3a, 3e, 3f	Wykonanie katalogu ze szczegółową oceną stanu wszystkich zachowanych przykładów budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo ryglowej i objęcie ich programem ochrony, rewaloryzacji i odtworzenia zdekapitalizowanych elementów. Zaadoptowanie dawnych wzorców i technologii do współczesnych projektów budowlanych oraz przygotowanie i udostępnienie do powszechnego stosowania na terenach

<p>Upowszechnianie się standardów architektonicznych, nienawiązujących do form tradycyjnych. Przekształcanie zabytkowej substancji budowlanej np. przez rozbudowę i modernizację. Brak spójności i dbałości o tzw. małą architekturę, Znaczna liczbą zbyt dużych i przypadkowo usytuowanych reklam. Funkcjonowanie starej zabudowy w złym stanie technicznym.</p>	<p>technologii. Zanik obiektów reprezentatywnych dla dawnej wiejskiej tradycji budowlanej regionu, szczególnie budynków o konstrukcji szkieletowo ryglowej, związany z dekapitalizacją i degradacją substancji, powodowanymi brakiem środków, procedur i polityki wspierającej prace remontowe, zmierzające do zachowania takich elementów i przystosowania ich do pełnienia nowych funkcji niesprzecznych z dotychczasowymi.</p>				<p>wiejskich Parku katalogu projektów budowlanych budynków mieszkalnych i gospodarczych nawiązujących do tradycji regionu, szczególnie o konstrukcji szkieletowo ryglowej.</p> <p>Wprowadzanie do priorytetów działań lokalnych i regionalnych dokumentów strategicznych potrzeby zahamowania procesów degradacji budynków stanowiących przykłady najstarszego typu budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo ryglowej we wsiach Parku oraz doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania. Uznanie ratowania wiejskich zabytków za priorytet gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Wejherowo oraz podjęcie w jego ramach konkretnych i systematycznych działań ratowania lub odtwarzania najsilniej zagrożonych obiektów, w tym wskazanych w niniejszym planie ochrony.</p> <p>Wspieranie działań kształtujących i utrwalających powiązania między chronionymi walorami przestrzeni rolniczej Parku, w tym pozostałości tradycyjnego materialnego dziedzictwa kulturowego, a możliwościami ich wykorzystania w działalności gospodarczej.</p> <p>Wdrożenie do praktyki poniższych zasad dotyczących budownictwa wiejskiego, określających parametry jakimi, w nawiązaniu do tradycji kaszubskiej, powinien charakteryzować się wiejski budynek mieszkalny na obszarze Parku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rzut prostokątny 1:2 – 1:1,5, 2) obiekt parterowy (poziom 0,00 na wysokości maksymalnie 0,5 m), 3) dopuszczalne użytkowe poddasze, w tym z umieszczoną osiowo facjatą, 4) dach dwuspadowy, wysoki, o nachyleniu połaci 45°, symetryczny. <p>Wprowadzenie obowiązku przeprowadzania analizy architektonicznej pod kątem stosowanych stylów w architekturze w trakcie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Edukacja w zakresie ochrony zabytków.</p>
<p>Presja inwestorska na tereny atrakcyjne krajobrazowo i wprowadzanie zabudowy mieszkalnej lub rekreacyjnej na</p>	<p>Zanikanie tradycyjnych form gospodarki rolnej i użytkowania gruntów, szczególnie użytków zielonych. Degradacja</p>	<p>Polany śródleśne, szczególnie Mała i Duża Polana Wejherowska.</p>	<p>I/W</p>	<p>3a, 3f</p>	<p>Objęcie ochroną, w formie wpisu do rejestru zabytków, układów ruralistycznych wsi Zbychowo, Gniewowo i Reszki wraz z układem przestrzennym tradycyjnych zagród obszarów osad Reszki – Pińskie.</p> <p>Zwiększenie nadzoru służb Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.</p>

<p>obszary dotychczas użytkowane rolniczo.</p> <p>Wprowadzanie funkcji rekreacyjnej do wnętrza wsi oraz w jej najbliższe sąsiedztwo w formach sprzecznych z tradycją miejscowego i regionalnego budownictwa.</p>	<p>tradycyjnych układów krajobrazowo-kulturowych krajobrazu wiejskiego.</p>				<p>Wprowadzenie obowiązku przeprowadzania analizy architektonicznej pod kątem stosowanych stylów w architekturze w trakcie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.</p>
<p>Utrata ciągłości tradycji historycznej.</p>	<p>Przerwanie łączności z niemiecką tradycją historyczną Gdańska i Sopotu oraz zerwanie z kaszubską tradycją i tożsamością kulturową etnicznej grupy Lesóków, szczególnie w sferze życia świeckiego ale także religijnego.</p>	<p>Obszar Parku.</p>	<p>I/W</p>	<p>3a, 3c</p>	<p>Wpisanie do wojewódzkiego rejestru zabytków historycznego systemu szlaków turystycznych i rekreacyjnych Lasów Oliwskich wraz z ich infrastrukturą i otoczeniem, w tym kompleksem leśnym z dominacją starodrzewi.</p> <p>Zachowanie i kultywowanie tradycji związanych z tradycyjnymi formami gospodarowania, szczególnie z gospodarką leśną, w tym obiektów kultury materialnej, szczególnie układów zabudowy leśniczówek i zespołów związanych z nimi budynków wyszczególnionych w tym planie, a także śladów dawnej gospodarki leśnej, takich jak kamienne słupki oznaczające granice powierzchni leśnych, miejsca pamięci związane z gospodarką leśną lub leśnikami, ślady po dawnych mielerzach i inne.</p> <p>Kontynuację starań o ochronę i zachowanie lokalnych zabytków sakralnych, w tym szczególnie kapliczek i krzyży drewnianych wykazanych w tym planie.</p> <p>Wspieranie działań zmierzających do odtwarzania powiązań współczesnej świadomości kulturowej mieszkańców obszaru z jego tradycją, w tym np. tradycją rekreacyjnego wykorzystania obszaru styku miasta z Parkiem w Gdańsku i Sopocie, tradycją młynów wodnych, tradycją związaną z obrzędowością etnicznej grupy Lesóków.</p> <p>Stosowania w gospodarce rolnej i leśnej w całym obszarze Parku zasad i sposobów ochrony środowiska kulturowego gwarantujących zachowanie poszczególnych obiektów i ich kompozycji w nienaruszonym stanie.</p>
<p>Niewielka skuteczność ochrony obiektów wpisanych do gminnej ewidencji</p>	<p>Niszczenie i utrata cech historycznych obiektów zabytkowych.</p>	<p>Obszar Parku, szczególnie Duża i Mała Polana Wejherowska.</p>	<p>P/W</p>	<p>3a, , 3d</p>	<p>Nadzór konserwatorski oraz prowadzenie prac konserwatorskich rewitalizujących, rewaloryzujących i pielęgnacyjnych, odtwarzających i podtrzymujących walory historyczno-kulturowe, szczególnie obiektów na terenach wiejskich.</p>

zabytków.					
Degradacja przyrodniczych i krajobrazowych wartości Kalwarii Wejherowskiej przez odwiedzających.	Degradacja historycznej struktury kompozycyjnej, niszczenie rzeźby terenu, zieleni i powierzchni biologicznie czynnych przez wydeptywanie.	Kalwaria Wejherowska	I/W, P/W	3a, 3f, 3g	Ukierunkowanie ruchu kalwaryjno-rekreacyjnego na odpowiednio przygotowanych alejach i ścieżkach. Techniczne i organizacyjne przygotowanie obszarów i obiektów do masowego odwiedzania, bazujące na istniejącym systemie komunikacyjnym.
Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza jeziora Borowo.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrze krajobrazowe jez. Borowo	P/W	3g, 3h, 3i	Ograniczenie form zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tylko do północnej części jeziora. Nielokalizowanie nowych obiektów innych niż obiekty budowlane o istotnym znaczeniu fizjonomicznym na przedpolu ekspozycji i w ścianie wnętrza. Ujednolicona forma drewnianych elementów istniejącej małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej.
Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza jeziora Czarne.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrze krajobrazowe jeziora Czarne	I/W	3g, 3h, 3i	Ograniczenie zagospodarowania dla funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych do północnej części jeziora. Nielokalizowanie w strefie brzegowej form zagospodarowania innych niż obiekty budowlane, zakłócających stosunki kompozycyjne wnętrza krajobrazowego. Ujednolicona forma drewnianych elementów małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej.
Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza jeziora Długie.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrze krajobrazowe jeziora Długie	P/W	3g, 3h, 3i	Nierealizowanie infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w strefie brzegowej jeziora
Obniżenie jakości harmonijnego krajobrazu wnętrza jeziora Okuniewo poprzez zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe o charakterze wędkarskim.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Wnętrze krajobrazowe jez. Okuniewo	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie w strefie brzegowej (do 100m) oprócz obiektów budowlanych także innych form zagospodarowania zakłócających stosunki kompozycyjne wnętrza krajobrazowego. Nielokalizowanie obiektów budowlanych poza małą architekturą rekreacyjno-wypoczynkową na przedpolu ekspozycji i w ścianie wnętrza, także w odległości większej niż 100 m od brzegu. Ujednolicona forma drewnianych elementów małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej.
Obniżenie jakości	Degradacja walorów	Wnętrze	I/W	3g, 3h, 3i	Ograniczenie form zabudowy strefy nadbrzeżnej jezior tylko do w granic

<p>harmonijnego krajobrazu wewnątrz krajobrazowych jezior Bieszczowskiego, Zawiat i Wyspowo poprzez zabudowę i zagospodarowanie rekreacyjno-wypoczynkowe o charakterze wiejsko-letniskowym.</p>	<p>przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>krajobrazowe jez. Wyspowo, Zawiat i Bieszczowskie</p>			<p>zatwierdzonych planów miejscowych i wydanych decyzji o warunkach zabudowy.</p> <p>Nielokalizowanie w strefie brzegowej (do 100 m) oprócz obiektów budowlanych także innych form zagospodarowania zakłócających stosunki kompozycyjne wewnątrz krajobrazowego.</p> <p>Ograniczenie masowego wykorzystania rekreacyjnego poprzez niedopuszczanie do rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej – plaż, przystani, pomostów wędkarskich oraz innych urządzeń w granicach zbiorników, a także elementów zagospodarowania rekreacyjnego – parkingów, miejsc odpoczynku i rekreacji w pasie do 100 m od ich obrzeży.</p> <p>Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych także w strefie większej niż 100 m od brzegu jeśli zakłócają strukturę kompozycyjną wewnątrz.</p>
<p>Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wiejskiego, typowego dla wnętrza krajobrazowego Małej Polany Wejherowskiej.</p>	<p>Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>Mała Polana Wejherowska</p>	I/W	3g, 3h, 3i	<p>Nielokalizowanie zabudowy poza terenami przeznaczonymi do zabudowy w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w obrębie stref kierunków zagospodarowania przestrzennego rozwoju mieszkalnictwa i usług, a także decyzjach o warunkach zabudowy.</p> <p>Zachowanie i odbudowa przydrożnych alej, zadrzewień śródpolnych.</p> <p>Zachowanie użytkowania gruntów ornych oraz łąk i pastwisk.</p> <p>Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych.</p> <p>Bierna i czynna ochrona torfowisk, oczek wodnych, głazów narzutowych, kapliczek oraz innych elementów przyrodniczych i kulturowych zlokalizowanych na przedpolach ekspozycji.</p>
<p>Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wiejskiego wnętrza krajobrazowego Dużej Polany Wejherowskiej.</p>	<p>Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>Duża Polana Wejherowska</p>	I/W	3g, 3h, 3i	<p>Nielokalizowanie zabudowy poza terenami przeznaczonymi do zabudowy w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w obrębie stref kierunków zagospodarowania przestrzennego rozwoju mieszkalnictwa i usług (z wyłączeniem stref tradycyjnego rolnego krajobrazu otwartego koło Reszek i północnej części Bieszczowic), a także decyzjach o warunkach zabudowy.</p> <p>Zachowanie i odbudowa przydrożnych alej, zadrzewień śródpolnych</p> <p>Zachowanie użytkowania gruntów ornych oraz łąk i pastwisk.</p> <p>Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych oddziałujących na krajobraz.</p> <p>Bierna i czynna ochrona torfowisk, oczek wodnych, głazów narzutowych, kapliczek oraz innych elementów przyrodniczych i kulturowych zlokalizowanych na przedpolach ekspozycji.</p>

Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Młynki-Nowiny.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.		I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza terenami przeznaczonymi do zabudowy w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy. Zachowanie i odbudowa przydrożnych alej i zadrzewień śródpolnych. Zachowanie użytkowania gruntów ornych oraz łąk i pastwisk. Nielokalizowanie negatywnych dominant krajobrazowych. Zachowanie stawów i oczek wodnych.
Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Borowo (poza strefą jeziorną).	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Borowo	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie elementów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Nielokalizowanie zabudowy. Niezalesianie terenu otwartego. Utrzymywanie powierzchni łąkowych poprzez koszenie. Utrzymanie użytkowania gruntów ornych lub ich przeznaczenie na trwałe użytki łąkowe. Zachowanie stref z szuwarami, turzycowiskami i podmokłymi łąkami. Ograniczenie rozrastania się na drodze sukcesji ekologicznej zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Okuniewo (poza strefą jeziorną).	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Okuniewo	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza działkami już zabudowanymi. Niezalesianie terenu otwartego. Utrzymywanie powierzchni łąkowych poprzez koszenie. Zachowanie użytkowania gruntów ornych. Zachowanie terenów podmokłych z szuwarami, trzcinowiskami. Zachowanie zadrzewień liniowych. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
Obniżenie jakości krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Bernardowo.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Bernardowo	I/W	3g, 3h, 3i	Realizacja zabudowy zgodnie z warunkami obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego. Zachowanie otwartego przedpola ekspozycji północnej części polany. Zachowanie zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Gołębiewo.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Polana Gołębiewo	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza obszarem działek już zabudowanych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci gruntów ornych z dopuszczeniem zmiany na trwałe użytki zielone. Zachowanie i odtwarzanie pasm zadrzewień rozdzielających pola. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Rewitalizacja centralnie położonego obszaru zdewastowanego.
Obniżenie jakości otwartego,	Degradacja walorów przyrodniczych i	Leśna Polana	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy poza obszarem działek już zabudowanych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci gruntów ornych z

harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Leśna Polana.	fizjonomicznych krajobrazu.				dopuszczeniem łąk. Niezalesianie terenu otwartego. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
Obniżenie jakości otwartego, harmonijnego krajobrazu wnętrza krajobrazowego leśnej polany Małej Polany Łężyckiej.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Mała Polana Łężycka	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Niedopuszczanie do zamiany łąk i pastwisk na grunty orne. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.
Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrza krajobrazowych doliny Cedronu z rozgałęzieniami Białej i Młynków.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrza krajobrazowych doliny Cedronu, Białej i Młynków	P/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk i gruntów ornych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Zachowanie łąk. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Wprowadzenie ochrony w postaci zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.
Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wnętrza krajobrazowych doliny Zagórskiej Strugi.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wnętrza krajobrazowych doliny Zagórskiej Strugi	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk i gruntów ornych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Zachowanie łąk. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Mała architektura oraz infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec).
Obniżenie jakości częściowo otwartego,	Degradacja walorów przyrodniczych i	Zespół wnętrza krajobrazowych	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk i gruntów ornych. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów

<p>harmonijnego krajobrazu zespołu wewnątrz krajobrazowych doliny Marszewskiej Strugi w Pustkach Cisowskich.</p>	<p>fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>doliny Marszewskiej Strugi</p>			<p>ornych. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Zachowanie łąk. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec).</p>
<p>Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wewnątrz krajobrazowych doliny Sweliny i okolic.</p>	<p>Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>Zespół wewnątrz krajobrazowych doliny Sweliny</p>	<p>I/W</p>	<p>3g, 3h, 3i</p>	<p>Zachowanie otwartych terenów łąk i ziołorośli. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.</p>
<p>Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wewnątrz krajobrazowych doliny Rynarzewskiego Potoku.</p>	<p>Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>Zespół wewnątrz krajobrazowych doliny Rynarzewskiego Potoku</p>	<p>I/W</p>	<p>3g, 3h, 3i</p>	<p>Ograniczenie negatywnego wpływu drogi i infrastruktury towarzyszącej na krajobraz. Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk. Niezalesianie terenu otwartego. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec).</p>
<p>Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wewnątrz krajobrazowych doliny Potoku Prochowego.</p>	<p>Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>Zespół wewnątrz krajobrazowych doliny Potoku Prochowego</p>	<p>P/W</p>	<p>3g, 3h, 3i</p>	<p>Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych łąk poza formami przewidzianymi w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci użytkowanych łąk i gruntów ornich. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie łąk. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz.</p>

					Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana.
Obniżenie jakości częściowo otwartego, harmonijnego krajobrazu zespołu wewnątrz krajobrazowych doliny Potoku Oliwskiego z odnogą Czystej Wody.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Zespół wewnątrz krajobrazowych doliny Potoku Oliwskiego z odnogą Czystej Wody	I/W	3g, 3h, 3i	Nielokalizowanie zabudowy na terenach otwartych, w tym łąk, poza formami przewidzianymi w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Zachowanie przedpola ekspozycji w postaci powierzchni trawiastych. Niezalesianie terenu otwartego. Zachowanie zadrzewień przypotokowych. Przeciwdziałanie naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku rozwoju zadrzewień. Zachowanie łąk. Nielokalizowanie dominant krajobrazowych negatywnie oddziałujących na krajobraz. Infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa ujednolicona kolorystycznie i pod względem formy, drewniana. Harmonizacja z krajobrazem obiektów infrastruktury technicznej (forma, kolorystyka, budulec). Ustanowienie Parku kulturowego. Uporządkowanie dysonansów ogrodów działkowych.
Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności punktów widokowych.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Punkty widokowe: nad Doliną Świeмиrowską, Łysa Góra w Sopocie, Zajęcie Wzgórze (Glinna Góra) w Sopocie, Wzgórze Pacholek, ze wzniesienia na wysokości Os. Krasickiego w Gdańsku Oliwie, z drogi Zbychowo-Reszki	I/W	3g, 3j	Odslonięcie w sposób i w stopniu niepowodującym degradacji walorów przyrodniczych istniejących wcześniej osi i sfer widokowych oraz ich zachowanie.
Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności krajobrazu okolic Reszek.	Degradacja walorów przyrodniczych i fizjonomicznych krajobrazu.	Obszar wzdłuż drogi z Reszek do Zbychowa, okolice Reszek	I/W	3g, 3j	Zasłonięcie za pomocą nasadzeń zieleni wysokiej rodzimego pochodzenia stacji gazociągu wysokiego ciśnienia.

Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności ciągu widokowego drogi S6 oraz dróg wojewódzkich 218, 224, 472 oraz dróg pejzażowych niższej kategorii.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Ciągi widokowe drogi S6, dróg wojewódzkich 218, 224, 472 oraz dróg pejzażowych niższej kategorii	P/W	3g, 3j	Nielokalizowanie reklam i degradujących walory widokowe dominant krajobrazowych.
Sytuowanie reklam zakłócających walory widokowe Parku.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Obszar Parku	I/W	3g, 2j	Nielokalizowanie reklam, w tym ekranów LED. Ograniczenie wielkości szyldów do 2 m ² i ujednolicenie ich wzorów graficznych przez przygotowanie i rozpropagowanie katalogu wzorów graficznych szyldów.
Przerwanie poprzez zabudowę połączeń ekologicznych z OChK Doliny Łeby.	Isolacja przestrzenna, ograniczenie łączności ekologicznej.	Otulina Parku w rejonie Luzina, Gościcina, Sopieszyna i Przetoczyna	I/Z	2x, 2y, 3g	Zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie doliny Gościciny oraz kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień między Luzinem, Gościcinem, Sopieszynom i Przetoczynom, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy poza inwestycjami celu publicznego położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.
Przerwanie poprzez zabudowę połączeń ekologicznych z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym.	Isolacja przestrzenna, ograniczenie łączności ekologicznej.	Otulina Parku w obszarze Przetoczyno-Sopieszyna – Malwino – Smarzyno – Poblócie	I/Z	2x, 2y, 3g	Zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie dolinek rzecznych, kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień w paśmie Przetoczyno – Sopieszyno – Malwino – Smarzyno – Poblócie, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych, z zakazem zabudowy poza inwestycjami celu publicznego położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.
Obniżenie jakości fizjonomicznej krajobrazu strefy krawędziowej Parku z głównych ciągów widokowych pasma urbanistycznego Wejherowo – Reda – Rumia – Gdynia – Sopot – Gdańsk.	Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.	Ciągi widokowe pasma urbanistycznego Wejherowo – Reda – Rumia – Gdynia – Sopot – Gdańsk	I/Z	3j	Uwzględnienie konieczności zachowania ekspozycji strefy krawędziowej wysoczyzny w granicach Parku przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

<p>Obniżenie jakości ekspozycji krajobrazowej i funkcjonalności punktów widokowych.</p>	<p>Degradacja walorów fizjonomicznych krajobrazu.</p>	<p>Punkty widokowe: Reda Marianowo, u wylotu doliny Zagórskiej Strugi przy baterii przeciwlotniczej, na Lisim Wzgórzu i Wzniesieniu Strzeleckim w Sopocie oraz na wysokości Niedźwiednika</p>	<p>I/Z</p>	<p>3j</p>	<p>Odslonięcie, w sposób i w stopniu niepowodującym degradacji walorów przyrodniczych, dawnych osi i sfer widokowych oraz ich zachowanie.</p>
---	---	---	------------	-----------	---

Rozdział 3.

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 4.

1. W obrębie Parku i jego otuliny wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych, zwane dalej strefami ustaleń Planu ochrony (B), do których odnoszą się zapisy planu:

1) BK Kontynuacja istniejącego sposobu użytkowania terenu Parku lub ochrony jego zasobów:

a) BK_I. Zachowanie krajobrazu leśnego:

- BK_I_1 Utrzymanie istniejących ekosystemów referencyjnych, jako drzewostanów wyłączonych z użytkowania lasu i pozostawionych do naturalnego rozwoju, w ramach realizacji celu gospodarki leśnej, jakim jest: ochrona ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej lub walorów krajobrazowych;
- BK_I_2 Kontynuacja i rozwój gospodarki leśnej w lasach Skarbu Państwa, w sposób optymalizujący funkcję ochronną lasów i integrujący ją z celami ochrony Parku, w tym w szczególności:
  - BK_1_2a Nadający priorytet uwzględnianiu szczególnych potrzeb przyrodniczych;
  - BK_1_2b Nadający priorytet ochronie terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na potrzebę ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego ;
  - BK_I_2c Nadający priorytet ochronie terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na istotne dla społeczeństwa walory krajobrazowe i rekreacyjne
- BK_I_3 Kontynuacja i rozwój gospodarki leśnej w lasach komunalnych, w sposób optymalizujący ich funkcję społeczną
- BK_I_4 Kontynuacja gospodarki leśnej w lasach prywatnych, w sposób integrujący ich funkcję gospodarczą z zapewnieniem trwałości szaty leśnej i jej funkcji środowiskowych.

- b) BK_II Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych lądowych terenów nieleśnych:
    - BK_II_1 Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów rolniczych oraz otwartego charakteru innych siedlisk nieleśnych;
    - BK_II_2 Utrzymanie użytkowania kośnego lub wypasowego łąk i innych użytków zielonych
  - c) BK_III Zachowanie śródlądowych wód powierzchniowych i obszarów podmokłych, w tym stref objętych zakazem budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych oraz zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących
  - d) BK_IV Zachowanie tradycyjnych elementów kultury materialnej:
    - BK_IV_1 Utrzymanie tradycyjnego kulturowego układu przestrzennego;
    - BK_IV_2 Utrzymanie zabytkowych i innych cennych obiektów architektury i budownictwa;
    - BK_IV_3 Utrzymanie zabytkowych i innych cennych założeń zieleni urządzonej;
    - BK_IV_4 Utrzymanie stref i obiektów ochrony archeologicznej
- 2) BM Modyfikacja lub rozwój istniejącego sposobu użytkowania Parku:
- a) BM_I Modyfikacja gospodarki leśnej w lasach Parku:
    - BM_1_1 Obszary proponowane do wyłączenia z użytkowania w ramach gospodarki leśnej i poddania ochronie jako formy ochrony przyrody;
    - BM_I_2 Obszary proponowane do wyłączenia z użytkowania i pozostawienia do naturalnego rozwoju, w ramach realizacji celu gospodarki leśnej, jakim jest: ochrona ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody i szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej lub walorów krajobrazowych (proponowane ekosystemy referencyjne);
    - BM_I_3 Modyfikacja planowania gospodarki leśnej przez zaliczenie do gospodarstwa specjalnego i stosowanie poszerzonej listy kryteriów kwalifikacji drzewostanów do użytkowania rębego
  - b) BM_II Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony naturalnych i półnaturalnych ekosystemów nieleśnych:
    - BM_II_1 Przywrócenie lub modyfikacja ekstensywnego użytkowania łąk;

- BM_II_2 Eliminacja inwazyjnych gatunków roślin z terenów cennych przyrodniczo
- c) BM_III Modyfikacja sposobów gospodarowania wodą:
  - BM_III_1 Poprawa warunków uwodnienia cennych siedlisk wodnych i podmokłych (obszary priorytetowe);
  - BM_III_2 Odtwarzanie funkcji obszarów bezodpływowych oraz mikroretencja obszarowa w lasach (obszary priorytetowe)
- d) BM_IV Modyfikacja sposobów użytkowania lub ochrony zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych:
  - BM_IV_1 Indywidualna ochrona obszarów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym;
  - BM_IV_2 Indywidualna ochrona obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym ;
  - BM_IV_3 Rewaloryzacja wartości materialnych dziedzictwa historycznego;
  - BM_IV_4 Rewaloryzacja walorów wizualnych krajobrazu;
  - BM_IV_5 Kanalizacja antropopresji poprzez utrzymanie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej:
    - BM_IV_5a Szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne;
    - BM_IV_5b Inna infrastruktura turystyczno-rekreacyjna
- e) BM_V Inne aktywne działania ochronne:
  - BM_V_1 Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść umożliwiających swobodne przekraczanie barier komunikacyjnych przez ssaki;
  - BM_V_2 Poprawa warunków migracji zwierząt poprzez budowę przejść umożliwiających swobodne przekraczanie barier komunikacyjnych przez płazy,
- f) BM_VI Modyfikacja lub rozwój zainwestowania (obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania):
  - BM_VI_1 Tereny dopuszczalnych przekształceń i rozwoju istniejącego zainwestowania, w tym zabudowy;
  - BM_VI_2 Tereny przeznaczone do zainwestowania w obrębie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
  - BM_VI_3 Tereny kierunkowego rozwoju zainwestowania wg studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
  - BM_VI_4 Tereny dopuszczalnego rozwoju zainwestowania nieujęte w dotychczasowych dokumentach planistycznych gmin
- g) BM_VII Ograniczenie przekształceń:

- BM_VII_1 Tereny wyłączone z zalesień;
  - BM_VII_2 Utrzymanie otwartego charakteru wnętrza krajobrazowych (obszary wyłączone z lokalizacji obiektów zaburzających przedpola ekspozycji i ekspozycję z punktów i ciągów widokowych);
  - BM_VII_3 Tereny zmiany kierunkowego rozwoju zainwestowanego w polityce przestrzennej gmin
- 4) BW Obszary realizacji działań ochronnych wyłączone z ustaleń Planu ochrony ze względu na obowiązywanie przepisów odrębnych:
- a) BW_1 Obszary realizacji działań ochronnych wynikających z zapisów i ustaleń zatwierdzonych planów ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów;
  - b) BW_II Obszary realizacji działań ochronnych wynikających z zapisów i ustaleń zatwierdzonych planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

2. W obrębie Parku, jego otuliny i otoczenia wyznacza się następujące obszary i obiekty objęte rekomendacjami Planu ochrony (C):

- 1) C_I Strefy ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych do uwzględnienia w ramach audytów krajobrazowych;
- 2) C_II Obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej:
  - C_II_1 Obszary rekomendowane do ochrony rezerwatowej,
  - C_II_2 Obszary rekomendowane do ochrony w formie użytków ekologicznych,
  - C_II_3 Obszary rekomendowane do ochrony w formie stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej,
- 3) C_III Obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na objęcie dodatkową formą ochrony prawnej:
  - C III_1 Obszary rekomendowane do ujęcia w wojewódzkim rejestrze zabytków,
  - C III_2 Obszary i obiekty rekomendowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków,
- 4) C_IV Obszary rekomendowane do włączenia do Parku;
- 5) C_V Obszary rekomendowane do włączenia w granice otuliny;
- 6) C_VI Obszary zachowania zewnętrznej ekologicznej łączności przestrzennej

- 7) C_VII Obszary do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- 8) C_VIII Obszary ochrony ekspozycji strefy krawędziowej;

3. Lokalizację stref wskazano na mapie, stanowiącej załącznik nr 3 do uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

4. W przypadku uwzględniania granic stref w aktach prawnych i decyzjach administracyjnych konieczne jest dostosowanie tych granic do skali opracowania oraz uwzględnienie uwarunkowań wynikających z aktualnego stanu prawnego obszarów, których akty te lub decyzje dotyczą.

Rozdział 4.

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§ 5.

Określa się następujące działania w sferze prawnej związane z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu odnoszące się do obszarów i obiektów objętych rekomendacjami Planu ochrony:

- 1) uwzględnienie w trakcie prac nad audytem krajobrazowym województwa pomorskiego wykonywanym zgodnie z art. 38a Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) następujących stref ochrony krajobrazów w obrębie krajobrazów o cechach priorytetowych, oznaczonych jako strefy C_I:

L.p.	Kod strefy	Proponowana nazwa	Lokalizacja	Opis ogólny strefy	Rekomendacje zgodnie z art. 20. ust. 4 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody oraz charakterystyka szczegółowa miejsca
1	2	3	4	5	6
1)	C_I_01	Polana Leśniczówka Zbychowo	Las między Zbychowem i Rumią	Polana z gruntami rolnymi i leśniczówką	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych
2)	C_I_02	Polana Zbychowo	Las w północno-wschodniej części wsi Zbychowo	Polana z gruntami rolnymi	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych
3)	C_I_03	Polana Reszki	Las na wschód od	Polana z gruntami	<u>Rekomendacja:</u>

			zabudowań wsi Reszki	rolnymi	przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych
4)	C_I_04	Mała Polana Łężyce	Las na północny wschód od wsi Łężyce	Polana z gruntami rolnymi	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych
5)	C_I_05	Polana Leśniczówka Witomino	Las na południe od Witomina	Polana z gruntami rolnymi i leśniczówką	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych
6)	C_I_06	Zarosłe Łąki w dolince potoku Źródła Marii	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolince potoku na południe od Wielkiego Kacka	Zespół wewnątrz krajobrazowych podmokłych łąk w otoczeniu leśnym oraz niewielkich gruntów rolnych	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych
7)	C_I_07	Końskie Łąki	Otwarte krajobrazy łąkowe przy linii kolejowej w dolince potoku na południe od Wielkiego Kacka	Zespół wewnątrz krajobrazowych podmokłych łąk w otoczeniu leśnym	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u>

					Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych
8)	C_I_08	Polana Gołębiewo	Las przy drodze S6 północ od Osowy	Polana z gruntami rolnymi i nielicznymi zabudowaniami	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe,</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych</p>
9)	C_I_09	Cztery Głazy koło polany Gołębiewo	Las na południe od Polany Gołębiewo	Polana z polami i uprawami leśnymi	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych</p>
10)	C_I_10	Leśna Polana w Lasach Sopotkich	Las na zachód od Sopotu Świemirowa	Polana z gruntami rolnymi i rozproszoną zabudową	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych</p>
11)	C_I_11	Polana Taneczna	Las na wschód od Klukowa	Polana z gruntami rolnymi	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych</p>

12)	C_I_12	Polana Klukowo	Las na wschód od Klukowa	Polana z gruntami rolnymi	<p><u>Rekomendacja:</u></p> <p>przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u></p> <p>Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów polan leśnych</p>
13)	C_I_13	Polana Czystej Wody i Marnych Mostów	Otwarte krajobrazy łąkowe rozcięte drogą Marnych Mostów na wysokości Gdańska Oliwy	Zespół wewnątrz krajobrazowych łąkowych w dolinie i otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u></p> <p>przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u></p> <p>Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych rozcinających strefę krawędziową wysoczyzny</p>
14)	C_I_14	Polana Dolina Zielona	Otwarte krajobrazy łąkowe na wysokości Gdańska Strzyży	Wnętrze krajobrazowe łąkowe w dolinie i otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u></p> <p>przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u></p> <p>Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin potoków rozcinających strefę krawędziową wysoczyzny</p>
15)	C_I_15	Polana Dolina Samborowo	Otwarte krajobrazy łąkowe na wysokości Gdańska Strzyży	Zespół wewnątrz krajobrazowych łąkowych w dolinie i otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u></p> <p>przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u></p> <p>Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin potoków rozcinających strefę krawędziową wysoczyzny</p>

16)	C_I_16	Polana Doliny Cedronu	Otwarte krajobrazy łąkowe na południe od Wejherowa	Zespół wewnątrz krajobrazowych łąkowych w dolinie i otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych</p>
17)	C_I_17	Polana Młynki	Otwarte krajobrazy łąkowe i stawu na zachód od Gniewowa	Zespół wewnątrz krajobrazowych z łąkami i gruntami ornymi oraz stawami i nieliczną zabudową w dolinie i otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych</p>
18)	C_I_18	Polana Droga Kościerska	Otwarte krajobrazy łąkowe na zachód od Gdańska Oliwy	Wnętrze krajobrazowe z łąkami w dolinie i otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych</p>
19)	C_I_19	Polany Sweliny	Otwarte krajobrazy łąkowe na północ od Brodwina	Zespół wewnątrz krajobrazowych z podmokłymi łąkami i szuwarami w otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych</p>
20)	C_I_20	Jeziora Pałsznik i Krypko	Otwarte krajobrazy jezior na wschód od Przetoczyna	Zespół wewnątrz krajobrazowych jezior i szuwarów w otoczeniu	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p>

				leśnym	<u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku przyrodniczymi walorami otwartych krajobrazów jezior
21)	C_I_21	Jezioro Wygoda	Otwarte krajobrazy jezior na wschód od Przetoczyna	Wnętrze krajobrazowe jeziora i szuwarów w otoczeniu leśnym	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku przyrodniczymi walorami otwartych krajobrazów jezior
22)	C_I_22	Szmelta	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi w Szmelcie	Wnętrze krajobrazowe z łąkami i ziołoroślami w otoczeniu leśnym	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych
23)	C_I_23	Stara Piła	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi na południe od Szmelty	Zespół wnętrz krajobrazowych z podmokłymi łąkami i ziołoroślami w otoczeniu leśnym	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych
24)	C_I_24	Stara Piła Zachód	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi na południe od Szmelty	Wnętrze krajobrazowe z podmokłymi łąkami i ziołoroślami w otoczeniu leśnym	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami

					otwartych krajobrazów dolin rzecznych
25)	C_I_25	Polana Dolina Zagórskiej Strugi	Otwarte krajobrazy łąkowe w dolinie Zagórskiej Strugi na południe od Reszek	Wnętrze krajobrazowe z łąkami w otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych</p>
26)	C_I_26	Piekielko w Dolinie Zagórskiej Strugi	Otwarte krajobrazy łąkowe, szuwarowe i ziołoroślowe w dolinie Zagórskiej Strugi na północ od Koleczkowa	Zespół wnętrz krajobrazowych z łąkami w otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych krajobrazów dolin rzecznych</p>
27)	C_I_27	Cisowa	Zabudowany krajobraz w Dolinie Marszewskiej w Pustkach Cisowskich	Wnętrze krajobrazowe z zabudową w otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> Obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów dolin rzecznych</p>
28)	C_I_28	Marszewo	Przeważnie otwarte krajobrazy łąkowe, szuwarowe i ziołoroślowe w dolinnym rozcięciu strefy krawędziowej w Pustkach Cisowskich Dempowie	Zespół wnętrz krajobrazowych z łąkami, terenami zabudowanymi, leśnym ogrodem botanicznym w otoczeniu leśnym	<p><u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe</p> <p><u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów dolin rzecznych</p>
29)	C_I_29	Dolina Radości	Kompleks komponowanych krajobrazów w dolinie	Zespół wnętrz krajobrazowych z	<p><u>Rekomendacja:</u></p>

			Oliwskiego Potoku na wysokości Gdańska Oliwy	ogrodami działkowymi, stawem, zabudową, łąkami w otoczeniu leśnym	przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe, obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów dolin rzecznych
30)	C_I_30	Reszki-Pińskie	Komponowane krajobrazy rolne o cechach historyczno-kulturowych w rejonie Reszek i Pińskiego	Zespół wewnątrz krajobrazowych rolnych Dużej Polany Wejherowskiej	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe, obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną <u>Charakterystyka:</u> Strefa z kluczowymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów rolniczych
31)	C_I_31	Pieczewo-Krystkowo	Komponowane krajobrazy rolne o cechach historyczno-kulturowych w rejonie Piecewa i Krystkowa	Zespół wewnątrz krajobrazowych rolnych dużej polany wejherowskiej	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami komponowanych krajobrazów rolniczych
32)	C_I_32	Łysa Góra	Śródleśna polana na wysokości Górnego Sopotu	Ekspozowane wewnątrz krajobrazowe łąkowe na stoku strefy krawędziowej wysoczyzny	<u>Rekomendacja:</u> przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe <u>Charakterystyka:</u> Strefa z ważnymi dla Parku historyczno-kulturowymi walorami otwartych polan śródleśnych

- 2) Objęcie szczególnymi formami ochrony prawnej przewidzianej w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.), z wprowadzeniem dla użytków ekologicznych oraz stanowisk dokumentacyjnych wszystkich zakazów przewidzianych w Ustawie, następujących obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym:

L.p.	Oznaczenie na mapie	Forma ochrony	Proponowana nazwa	Cel ochrony i charakterystyka	Rekomendowana powierzchnia i lokalizacja
1.	C_II_1_1	Rezerwat przyrody	Dolina Zagórskiej Strugi	Ochrona fragmentu doliny rzecznej o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, z wyjątkowym skupieniem ekosystemów źródłkowych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów charakterystycznych dla naturalnych lasów, naturalnych dolin rzecznych oraz o podgórskim charakterze występowania.	Pow. 59,16 ha, wydz. LP 70i (część), j, k (część), 71k, o, p, s (część), t, w, y (część), 72d (część), g, h, i, 73d, g, h, 74d, g, 75h (część), i (część), m (część), n, o (część), t, 76a, b, c, 86b (część), c, 87b, 88a, b, c, h, 89a, b, f obrębu Chylonia, wydz. 269b, c, 274c, d, f (część), j, 275a (część), b99 (część) obrębu Gniewowo, działki ewidencyjne nr 147/4, 149/2, 150/3 (część), 150/4 (część) obrębu Bieszkowice, 216 (część), 219 obrębu Zbychowo, 136/1 (część), 171/2 (część), 172/2, 173/2 obrębu Łężyce, 14 (część) obrębu 23 Rumia
2.	C_II_1_2	Rezerwat przyrody	Dolina Cedronu	Ochrona kompleksu cennych siedlisk wodnych, leśnych i łąkowych skupionych w najlepiej zachowanym fragmencie doliny rzeki Cedron, z cennymi gatunkami typowymi dla naturalnych lasów i podmokłych łąk.	Pow. 55,63 ha, wydz. LP 27c, f, g, 39a, i, l, m, n (część), 53c, d, i, 54a, b, c, d, f, g, h, i, j, l, m, n, o, 72c, d, f, 73d, i, k, l, n obrębu Gniewowo
3	C_II_1_3	Rezerwat przyrody	Okuniewo	Ochrona jeziora dystroficznego z płem mszarnym, otoczonego dobrze zachowanymi buczynami, stanowiącego przykład naturalnego układu roślinności zagłębienia kotłowego oraz skupienie cennych gatunków;	Pow. 8,55 ha, wydz. LP 2911, m, 292b, f, g, j obrębu Gniewowo
4	C_II_1_4	Rezerwat przyrody	Lasy Oliwskie	Zachowanie ze względów przyrodniczych i społecznych krajobrazu starodrzewi w strefie krawędziowej Trójmiasta oraz ochrona stanowisk rzadkich gatunków związanych z tym obszarem (traszka górską, ślimak ostrokrawędzisty i inne).	Pow. 379,25 ha, wydz. LP 90d, g, h, i, 109a, 113a, b, c, d, f, 118a, b, c, d, f, g, 119a, b, c, d, f, 120a, b, c, d, g, h, i, j, 121a, b, d, 122a, b, c, d, f, h, i, 123a, b, f, g, 124a, 129a, b, d, 141a, b, d, l, 142a, b, c, 143c, f, g, h, 144a, b, c, 147d obrębu Oliwa, wydz. 30a (część), b, 31a (część), 32a (część), b (część), c, d, 33a, b (część), c, d, 34a, b, c, d Lasów Komunalnych Miasta

					Gdańska, część dz. ew. 589 obręb 012 Gdańsk
5	C_II_1_5	Rezerwat przyrody	Lasy Sopotkie	Zachowanie ze względów społecznych i przyrodniczych krajobrazu starodrzewi w strefie krawędziowej miasta Sopot, w tym znacznej części strefy uzdrowiskowej „B” uzdrowiska Sopot.	Pow. 305,06 ha, wydz. LP 29b, c, g, h, i, 30b, c, 31a, b, d, f, g, h, i, 32a, b, c, d, f, g, i, j, k, l, m, n, o, 35a, b, c, d, f, 36a, b, c, d, f, 37a, 43a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, 44a, b, c, 45a, c, 48a, b, c, d, f, g, h, i, 49a, b obręb Oliwa, wydz. 10b, c, f, g, 12b, c, d, f, k, l, m, n Lasów Komunalnych Miasta Sopot
6	C_II_1_6	Rezerwat przyrody	Powiększenie rezerwatu Pelcznica	Poprawa integralności ochrony oraz zachowanie kompleksu siedlisk hydrogenicznych obejmujących jez Rąbówko oraz przyległe torfowiska mszarne z cenną florą.	Pow. 20,33 LP ha, wydz. LP 214i, j (część), 215f (część), h (część), 227a,b (część), d, f, g (część), i, l (część), n (część), o (część) obręb Gniewowo
7	C_II_1_7	Rezerwat przyrody	Powiększenie rezerwatu Gałęźna Góra	Poprawa integralności ochrony oraz zachowanie cennego fragmentu lasów źródłiskowych przylegających do rezerwatu	Pow. 8,74 ha, wydz. 40d,f obręb Gniewowo
8	C_II_1_8	Rezerwat przyrody	Bór Bagienny nad Jez. Borowo	Zachowanie wyjątkowo dobrze zachowanego kompleksu borów bagiennych i torfowisk mszarnych wraz z lasami na krawędzi niecki, ze skupieniem cennych gatunków roślin i zwierząt.	Pow. 19,77 ha, wydz. LP 197h, m, o, 212b, c, d, f, k, l, s obręb Gniewowo
9	C_II_2_1	Użytek ekologiczny	Torfowisko Zawiat	Zachowanie zbiornika dystroficznego otoczonego torfowiskami mszarnymi i borem bagiennym	Pow. 3,9 ha, wydz. LP 242 s, t, 243c obręb Gniewowo
10	C_II_2_2	Użytek ekologiczny	Jeziorko Kamień	Ochrona jeziorka dystroficznego otoczonego mszarem z zagrożonymi gatunkami roślin i owadów.	Pow. 1,51 ha, wydz. LP 254b, c obręb Gniewowo
11	C_II_2_3	Użytek ekologiczny	Torfowisko Pińskie	Ochrona otwartego torfowiska mszarnego z cenną roślinnością i biotą grzybów.	Pow. 4,55 ha, działki obręb ewidencyjnego Reszki nr 3 (fragm.), 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (część), oraz obręb Bieszkowice: 83 (część), 85, 86, 87
12	C_II_2_4	Użytek ekologiczny	Torfowisko Reszki	Zachowanie kompleksu torfowiskowego i niewielkich potorfii z cenną florą i fauną.	Pow. 2,02 ha, działki ewidencyjne obręb: Reszki o nr 28, 29, 30/7 (część), 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 (część)
13	C_II_2_5	Użytek ekologiczny	Mokradła Piekielko	Kompleks silnie uwodnionych bagien i obumierających lasów bagiennych z bogatą fauną owadów i ptaków.	Pow. 3,84ha, wydz. LP 284i, j obręb Gniewowo

14	C_II-2_6	Użytek ekologiczny	Końskie Łąki i Zarosłe łąki	Zachowanie i czynna ochrona kompleksu trzech śródleśnych obiektów obejmujących podmokłe łąki i tereny mokradłowe ze stanowiskami cennych gatunków roślin i grzybów.	Pow. 15,18 ha, wydz. LP 16 c i 17c obrębu Oliwa oraz działki 3063, 3064, 3065, 3066, 3067 obrębu ewidencyjnego Wielki Kack
15	C_II_2_7	Użytek ekologiczny	Dolina Radości	Zachowanie i czynna ochrona siedlisk łąkowych z cennymi gatunkami roślin i zwierząt	Pow. 8,47 ha, wydz. LP 126b, c, d, f obrębu Oliwa
16	C_II_2_8	Użytek ekologiczny	Łąki nad Zagórką Strugą II	Poprawa integralności ochrony użytku ekologicznego Łąki nad Zagórką Strugą, czynna ochrona siedlisk łąkowych.	Pow. 0,99 ha, wydz. LP 149f obrębu Chylonia
17	C_II_2_9	Użytek ekologiczny	Torfowisko koło Owczarni	Zachowanie kompleksu torfowiska przejściowego i brzeziny bagiennej	Pow. 1,10 ha, wydz. LP 77i obrębu Oliwa
18	C_II_2_10	Użytek ekologiczny	Liliowe Zbocze Pachołka	Fragment grądu z ciepłolubnymi rzadkimi i zagrożonymi gatunkami flory	Pow. 2,99 ha, wydz. LP 29c Lasów Komunalnych Gdańska (część)
19	C_II_2_11	Użytek ekologiczny	Łęgi w Dolinie Radości	Dobrze zachowany kompleks łągów wzdłuż Potoku Oliwskiego	Pow. 4,86 ha, wydz. LP 102f, g, k (część) obrębu Oliwa LP; dz. ew. 2 (część), 3 (część) i 5 (część), obrębu 009 Gdańsk
18	C_II_3_1	Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej	Długa Góra	Ochrona najlepiej wykształconego i zachowanego ozu o długości ok. 2 km, stanowiącego przewyższenie strefy krawędziowej, o typowym dla tej formy geomorfologicznej zróżnicowaniu części wierzchołkowej i prostej osi przebiegającej od północnego zachodu na południowy wschód.	Pow. 128,27ha, wydz. LP 125a, b, c, 129a, b, c, 130a, b, c, d, f, g, 134a, b, c, d, 135a, b, c, f, g, h, i, 175a, b, c, f, g, h, i, 176a, b, c, d, h, i, j, k, dz. ew. 174/1 (część), 2 (część) obrębu Chylonia
19	C_II_2_2	Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej	Gołębiewo	Ochrona dobrze zachowanej pod względem geomorfologicznym moreny czołowej z dawnym głębokim wyrobiskiem poeksploatacyjnym w którym eksponują się w większości przykryte glinami deluwialnymi przekroje zaburzonych glin, piasków, żwirów i głazów lodowcowych.	Pow. 15,11ha, wydz. LP 40f, k obrębu Oliwa

- 3) Obejmowanie szczególnymi formami ochrony innych obszarów i obiektów cennych pod względem przyrodniczym w miarę pozyskiwania wiedzy o ich walorach i potrzebach w zakresie ochrony, sukcesywnie uzupełniając sieć obszarów i obiektów objętych formalną ochroną prawną w taki sposób, aby docelowo objąć nią wszystkie najcenniejsze fragmenty siedlisk przyrodniczych i siedlisk najsilniej zagrożonych gatunków;
- 4) Tworzenie z inicjatywy administracji Parku indywidualnych koncepcji ochrony przeciwdziałających bieżącym zagrożeniom, wskazujących kierunki i zasady postępowania w odniesieniu do wszystkich obiektów cennych pod względem przyrodniczym, dla których nie przewiduje się ustawowego obowiązku przygotowania planów ochrony, szczególnie istniejących i proponowanych użytków ekologicznych, niezależnie od ich statusu i formalnej ochrony, w formie protokołów, uzgodnień lub notatek służbowych, opartych na indywidualnym rozpoznaniu przyrodniczym obiektu oraz uzgodnieniami z zarządcami gruntów.
- 5) Objęcie dodatkowymi formami ochrony prawnej przewidzianymi w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067), poprzez
  - a) wpisanie do wojewódzkiego rejestru zabytków oraz sformułowanie szczegółowych i specyficznych wytycznych konserwatorskich dla następujących obiektów:
    - historycznego systemu szlaków turystycznych i rekreacyjnych Lasów Oliwskich, wraz z ich infrastrukturą i otoczeniem, w tym kompleksem leśnym z dominacją starodrzewi, oznaczonego jako strefa C_III_1_04, obejmujących następujące szlaki:
      - z Sopotu (Świemirowo) przez ZOO do Młyna Prochowego w Oliwie,
      - z Sopotu (ul. 1 Maja) przez Operę Leśną, Małą Gwiazdę, leśniczówkę Grężowo (Grenzlau), leśniczówkę Gołębiewo do Osowej,
      - z Oliwy do Sopotu (Dolina Świemirowska) przez Pachołek i Drogę Widokową (Bilderweg),
      - z Oliwy (ul. Czyżewskiego) do Sopotu (Dolina Świemirowska) przez drogę poniżej Drogi Widokowej (dawniej Hasenwinkel)
      - z Oliwy (ul. Czyżewskiego) przez Drogę Widokową (Bilderweg) i Drogę Nadleśniczych (dawniej nazwa odcinka Oberforstmeisterweg), obok leśniczówki Grężowo (Grenzlau) przez Długą Linie (Lange Linie) do leśniczówki Gołębiewo (Taubenwasser),
      - z Oliwy (u stóp Pachołka) do Owczarni przez Młyn Prochowy,
      - z Oliwy (Zakłęsy) do Brętowa przez Szwedzką Groblę, Złotą Karczmę i Matemblewo,
      - z Oliwy (III Dwór) przez Dreierherren Spitze (Wzgórze Trzech Panów, Głowica) do restauracji w Dolinie Schwabego (Schwabental),
      - z Oliwy (Dwór IV) do restauracji w Dolinie Schwabego (Schwabental),
      - z Oliwy (ul. Abrahama) do Doliny Schwabego przez Dwór VI i Zieloną Dolinę,

- z Oliwy (ul. Abrahama) do Owczarni przez Dwór VI, Samborowo, Kleszy Las i Dolinę Radości,
  - z Oliwy (ul. Czyżewskiego) przez Drogę Widokową (Bilderweg), Drogę Nadleśniczych (Blaubeerberg), Wielką Gwiazdę (Grosse Stern) do Sopotu (ul. Malczewskiego).
- układów ruralistycznych wsi Zbychowo, Gniewowo i Reszki wraz z układem tradycyjnych zagród obszaru Reszki – Pińskie, oznaczonych jako strefy C_III_1_01 – 03.
- b) ujęcie w gminnej ewidencji zabytków obiektów wyszczególnionych w § 22 pkt 3 oznaczonych jako strefy C_III_2_01 – 23.

§ 6.

Dla zachowania walorów przyrody nieożywionej Parku, w tym zachowania zespołu form ukształtowania terenu strefy krawędziowej wysoczyzny morenowej, stanowiącej unikat morfologiczny w skali europejskiej oraz ochrony i rewaloryzacji szczególnych wartości krajobrazowych, a zwłaszcza bezleśnych dolin, unikatowej ekspozycji strefy krawędziowej oraz obszarów współistnienia krajobrazu naturalnego i kulturowego, określa się następujące działania:

- 1) Zintensyfikowanie procedur kontrolnych w zakresie przestrzegania zakazu wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- 2) Przeciwdziałanie procesom erozji na terenach użytkowanych gospodarczo, powodowanych przez gospodarkę rolną, leśną lub rekreację,
- 3) Ochronę bloków eratycznych znajdujących się na powierzchni Parku, jak i nowo wydobywanych, poprzez ich pozostawienie w naturalnej lokalizacji oraz obejmowanie obiektów o wyjątkowych walorach i ich skupień ochroną w formie pomników przyrody.

§ 7.

Jako rekomendowany sposób ochrony torfowisk mszarnych we właściwym stanie ochrony określa się ochronę bierną, jednak w przypadku nasilenia procesów obniżania się poziomu wód gruntowych oraz/lub sukcesji lasu na otwartych torfowiskach, skutkującej możliwością utraty w poszczególnych obiektach w okresie obowiązywania planu co najmniej 20% powierzchni zbiorowisk torfowiskowych lub zagrożenia utratą stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków, określa się możliwość, poprzedzonych ekspertyzą przyrodniczą zabiegów ochrony czynnej, w szczególności polegających na usuwaniu drzew i krzewów, lub/i tamowaniu nadmiernego odpływu wody. Jako sposób ochrony torfowisk silnie odwodnionych, podlegających dynamicznym procesom mineralizacji torfów oraz sukcesji lasu określa się pilne podejmowanie działań polegających na tamowaniu odpływu wody, połączonych z redukcją drzew.

§ 8.

Jako sposób aktywnego ograniczania ekspansji na cenne siedliska gatunków roślin uznanych za obce gatunki inwazyjne, w szczególności niecierpka gruczołowatego i rdestowców określa się ich regularne usuwanie z powierzchni chronionych oraz ich otoczenia, a także monitoring

efektu działań ochronnych oraz dynamiki wszystkich znanych stanowisk gatunków uznanych za inwazyjne na terenie Parku.

§ 9.

1. Jako rekomendowany sposób skutecznej ochrony gatunków zagrożonych i chronionych, szczególnie z grup wymienionych w §1.2. pkt. 2t oraz ich siedlisk, określa się trwałe zabezpieczenie ich stanowisk przed przekształceniem i przeznaczeniem na inne cele, w formie obiektów i obszarów chronionych przewidzianych w ustawie o ochronie przyrody, oraz indywidualne planowanie i realizację działań ochronnych i monitoring skutków ochrony, a także odpowiednie dostosowanie terminów i technologii prac wykonywanych w ramach gospodarki leśnej, rolnej i rybackiej.

2. W odniesieniu do części gatunków, szczególnie roślin naczyniowych, określa się działania z zakresu ochrony czynnej ich siedlisk. Oprócz ochrony wszystkich łąk i pastwisk przed zmianą formy użytkowania, rekomenduje się utrzymanie bądź przywrócenie ekstensywnego koszenia powierzchni łąkowych o istotnym znaczeniu dla zachowania zagrożonych gatunków na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych - wydz. 16c, 17c, 126b, c, f obrębu Oliwa, 294j obrębu Gniewowo oraz 149d, f, m obrębu Chylonia, w szczególności poprzez koszenie przynajmniej raz na dwa lata lub raz w roku, wówczas z pozostawieniem 10 – 20% powierzchni nieskoszonej, co roku innej, w optymalnym terminie po 1 sierpnia, z usunięciem skoszonej biomasy.

3. Jako sposób ochrony gatunków siedlisk otwartych określa się usuwanie drzew i krzewów połączone z ewentualnym koszeniem części powierzchni stanowiących otwarte siedliska nieleśne w granicach wszystkich użytków ekologicznych chroniących ekosystemy łąkowe lub murawowe – na podstawie przygotowywanych dla nich i uzgadnianych z organami powołującymi formy ochrony „planów zadań ochronnych”.

4. Jako sposób czynnej ochrony powierzchni dedykowanych zabezpieczeniu siedlisk zagrożonych gatunków, szczególnie objętych ochroną prawną, wskazuje się regularne eliminowanie obcych gatunków inwazyjnych roślin, szczególnie niecierpka gruczołowego *Impatiens glandulifera* i rdestowce *Reynoutria* sp. div. oraz prowadzenie monitoringu wymienionych gatunków, a także innych gatunków uznanych za silnie inwazyjne, na wszystkich znanych stanowiskach oraz ich usuwanie, priorytetowe w przypadku inwazji stanowisk zagrożonych gatunków, a także wypracowanie praktyki systematycznego gromadzenia informacji o gatunkach inwazyjnych oraz ich wymiany pomiędzy administracją Parku, zarządcami gruntów i Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska.

5. Jako działanie prowadzące do poprawy skuteczności ochrony najsilniej zagrożonych elementów bioróżnorodności określa się wypracowanie praktyki indywidualnego, bieżącego planowania ochrony oraz stałej współpracy administracji Parku z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, zarządcami i użytkownikami gruntów, w zakresie wymiany informacji i monitoringu, dotyczących stanowisk gatunków rzadkich i silnie zagrożonych z grup wskazanych w niniejszym planie jako grupy szczególnej troski, przede wszystkim mających w Parku pojedyncze stanowiska lub stanowiska istotne dla populacji w regionie, takich jak: widłoząb zielony *Dicranum viride*, bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis*, parzoch szerokolistny *Porella platyphylla*, tojad dzióbaty *Aconitum variegatum*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, wielosił błękitny *Polemonium caeruleum*, malina moroszka *Rubus chamaemorus*, pełnik europejski *Trollius europaeus*, lobelia jeziorna *Lobelia dortmanna*, poryblin jeziorny *Isoetes lacustris*, poryblin kolczasty *Isoetes echinospora*, grzybienie północne *Nymphaea candida*, grązel drobny *Nuphar pumilum*, salwinia pływająca *Salvinia*

natans, pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, ślimak ostrokrawędzisty *Helicigona lapicida*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, głowacz pręgopłetwy *Cottus poecilopus*, traszka górską *Ichthyosaura alpestris*, borowiaczek *Nyctalus leisleri* oraz wszystkie gatunki objęte ochroną strefową.

6. W celu skutecznej ochrony siedlisk gatunków zagrożonych wskazuje się zintensyfikowanie prac ukierunkowanych na poszukiwanie stanowisk gatunków objętych ochroną strefową, takich jak: granicznik płucnik *Lobaria pulmonaria*, puchlinka ząbkowana *Thelotrema lepadinum*, iglica mała *Nehalennia speciosa*, bielik *Haliaeetus albicilla*, kania ruda *Milvus milvus*, włośchatka *Aegolius funereus* i sóweczka *Glaucidium passerinum* oraz wnioskowanie o tworzenie stref wokół wszystkich znanych stanowisk. Katalog ten należy traktować jako otwarty, zarówno w kontekście zasiedlenia obszaru Parku przez inne gatunki (np. bociana czarnego), jak i zmian listy gatunków objętych tą formą ochrony. Należy także dążyć do jak najdłuższego utrzymywania stref ochronnych po ich opuszczeniu, często czasowym, przez chronione gatunki.

7. W celu ograniczenia oddziaływania barierowego oraz zmniejszenia śmiertelności zwierząt na trasach komunikacyjnych, określa się następujący zakres rekomendowanych działań:

- 1) Zbudowanie przejścia dla zwierząt nad ul. Chwarznieńską w Gdyni, Spacerową i Słowackiego w Gdańsku;
- 2) Zbudowanie co najmniej dwóch przejść nad obwodnicą Trójmiasta, rekomendowane lokalizacje to obszar na wysokości Gołębiowa (oddz. 25/26 obrębu Oliwa, Nadl. Gdańsk) oraz na północ od węzła Gdynia Port (oddz. 232/233 obrębu Chylonia Nadl. Gdańsk);
- 3) Ograniczenie natężenia ruchu na ul. Sopockiej i Malczewskiego w Sopocie, a w przypadku braku takiej możliwości, wygrodzenie w/w ulic i zbudowanie przejścia dla dużych zwierząt nad nimi;
- 4) W przypadku dalszego wzrostu natężenia ruchu pojazdów, zbudowanie przejścia dla dużych zwierząt nad ul. Marszewską w Gdyni;
- 5) Zbudowanie przejść dla płazów i innych drobnych zwierząt z systemem naprowadzającym, szczególnie w Gdańsku pod ul. Bytowską w Dolinie Radości, pod ul. Spacerową koło Renuszewa, w rejonie osiedla Sokółka w Gdyni oraz pod lokalnymi drogami w rejonie jez. Wyspowo, a także, w razie pojawiających się zagrożeń, w innych lokalizacjach w sąsiedztwie siedlisk hydrogenicznych;
- 6) Budowanie przejść dla płazów z systemem naprowadzającym także pod drogami leśnymi oraz szlakami rowerowymi oraz szlakami pieszymi o dużym natężeniu ruchu przebiegającymi w sąsiedztwie siedlisk hydrogenicznych,
- 7) W lokalizacjach, wymienionych w punkcie 5 oraz w innych w których występuje znacząca śmiertelność płazów na drogach, podejmowanie okresowych akcji przenoszenia płazów;
- 8) Wyłączenie z udostępnienia do ruchu pojazdów, w okresie wzmożonych wędrówek płazów (III-IV) udostępnionych odcinków dróg leśnych, sąsiadujących z siedliskami hydrogenicznymi stanowiącymi siedliska rozrodu płazów.

§ 10.

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego Parku, w szczególności zachowania historycznej sieci dróg o charakterze komunikacyjnym i rekreacyjnym, układów urbanistycznych i ruralistycznych oraz zespołów architektoniczno – przyrodniczych, a także niematerialnego dziedzictwa kulturowego, określa się następujący zakres działań:

- 1) Dla wszystkich obiektów wpisanych do rejestru zabytków obejmujących układy urbanistyczne, kompleksy dworskie i pałacowe oraz cmentarze, podejmować prace zmierzające do utrzymania i rewaloryzacji ich wartości historycznych i kulturowych, w tym rekompozycję zabytkowych parków oraz cmentarzy, a także prowadzić konieczne remonty zabytków oraz usuwać drzewa zagrażające bezpieczeństwu powszechnemu i substancji obiektów chronionych. W odniesieniu do układów urbanistycznych ich rewaloryzacja, rekompozycja i estetyzacja nie powinna naruszać innych walorów chronionych w Parku, wykluczając projekty mogące wpływać negatywnie na obecne walory przyrodnicze, np. związane z prowadzeniem prac ziemnych lub wycinką znacznych ilości drzew. We wszystkich obiektach w granicach Parku należy dążyć do utrzymania dominacji starodrzewi, tam gdzie nie zagraża to bezpieczeństwu dopuszczając udział w drzewostanie drzew obumierających i martwych. W planowaniu i realizacji ochrony zabytkowych układów architektonicznych należy uwzględniać potrzebę ochrony zagrożonych gatunków, np. związanych z obumierającymi i martwymi drzewami, dla których stare drzewostany o charakterze parkowym stanowią istotną ostoję czy nietoperzy dla których zabytkowe obiekty mogą stanowić schronienia.
- 2) Zabezpieczać przed degradacją pozostałości układów ruralistycznych i obiektów, ale także kształtować nowe powiązania między chronionymi walorami Parku a możliwościami ich wykorzystania, w celu ochrony tożsamości kulturowej obszarów wiejskich.
- 3) Zahamować procesy degradacji budynków stanowiących przykłady najstarszego typu budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo ryglowej we wsiach Parku oraz doprowadzić do poprawy stanu ich zachowania. Szczególnie istotne jest uznanie ratowania wiejskich zabytków za priorytet gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Wejherowo oraz podjęcie w jego ramach konkretnych i systematycznych działań ratowania lub odtwarzania najsilniej zagrożonych obiektów wskazanych w rozdziale 7 niniejszego dokumentu.
- 4) Wykonać szczegółową ocenę stanu wszystkich zachowanych przykładów budownictwa wiejskiego o konstrukcji szkieletowo-ryglowej i objąć je programem ochrony, rewaloryzacji i odtworzenia zdekapitalizowanych elementów.
- 5) Zaadoptować dawne wzorce i technologie do współczesnych projektów budowlanych oraz przygotować i udostępnić do powszechnego stosowania na terenach wiejskich Parku katalog projektów budowlanych budynków mieszkalnych i gospodarczych nawiązujących do tradycji regionu, szczególnie o konstrukcji szkieletowo ryglowej, uwzględniając parametry, jakimi w nawiązaniu do tradycji kaszubskiej powinien charakteryzować się wiejski budynek mieszkalny na obszarze Parku, w szczególności:

- a) rzut prostokątny 1:2 – 1:1,5,
  - b) obiekt parterowy (poziom 0,00 na wysokości maksymalnie 0,5 m),
  - c) dopuszczalne użytkowe poddasze, w tym z umieszczoną osiowo facjatą,
  - d) dach dwuspadowy, wysoki, o nachyleniu połaci 45°, symetryczny,
  - e) w wypadkach uzasadnionych sąsiedztwem analogicznych budynków należy dopuścić stosowanie formy budynku parterowego z podwyższoną ścianką kolankową i dachem półpłaskim (20-30°),
  - f) w budynkach o dużych kubaturach i tzw. rezydencjach (pow. działki ponad 1 ha, elewacja wzdłużna ponad 5 osi) dopuszcza się dachy naczółkowe,
  - g) zaleca się stosowanie naturalnych materiałów budowlanych, jak: drewno (konstrukcja szkieletowa lub jej imitacja, pionowe deskowania zwłaszcza w szczytach), kamień, cegła, tynki, pokrycia dachowe ceramiczne. Wskazane jest łączenie materiałów (np. przyziemie szkieletowe – szczyty odeskowane, przyziemie ceglane lub otynkowane – szczyty szkieletowe lub odeskowane itp.).
- 6) Wspierać działania kształtujące i utrwalające powiązania między chronionymi walorami przestrzeni rolniczej Parku, w tym pozostałości tradycyjnego materialnego dziedzictwa kulturowego, a możliwościami ich wykorzystania w działalności gospodarczej, np. w sferze obsługi turystyki i rekreacji (agroturystyka, obsługa turystyki rowerowej czy konnej) czy rolnictwie ekologicznym produkującym lokalne produkty na lokalny rynek.
  - 7) Zachowywać i kultywować tradycje związanych z gospodarką leśną, w tym zachowanie zabytkowych obiektów kultury materialnej, szczególnie układów zabudowy leśniczówek i zespołów związanych z nimi budynków, a także śladów dawnej gospodarki leśnej, takich jak kamienne słupki oznaczające granice powierzchni leśnych, miejsca pamięci związane z gospodarką leśną lub leśnikami, ślady po dawnych mielerzach i inne.
  - 8) Zintensyfikować ochronę miejsc pamięci, w tym odtworzyć zniszczone tablice upamiętniające poległych bądź wydarzenia historyczne, także dotyczące przeszłości niemieckiej lub Wolnego Miasta Gdańska, stworzyć jednolity, publicznie dostępny system informacyjny o miejscach pamięci na terenie Parku.
  - 9) Kontynuować starania o ochronę i zachowanie lokalnych zabytków sakralnych, w tym szczególnie kapliczek i krzyży drewnianych oraz monitoring ich stanu.
  - 10) Wspierać działania zmierzające do odtwarzania powiązań współczesnej świadomości kulturowej mieszkańców obszaru z jego tradycją, w tym np. niemiecką tradycją rekreacyjnego wykorzystania obszaru styku miasta z Parkiem w Gdańsku i Sopocie, tradycją leśną, tradycją młynów wodnych, tradycją związaną z obrzędowością etnicznej grupy Lesóków.
  - 11) Wspierać kształtowanie tożsamości kulturowej i świadomości mieszkańców Parku i jego sąsiedztwa, uwzględniającej jego tradycję historyczną oraz uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego oraz krajobrazu, które kształtują oczekiwania i praktykę zagospodarowania przestrzennego, udostępnienia oraz zasad ochrony przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego Parku.

Rozdział 5.

Obszary udostępniane dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów

§ 11.

Dla celów naukowych udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się następujące sposoby korzystania:

- 1) zaleca się powiadomienie i uzyskanie zgody właściciela, zarządzającego lub sprawującego nadzór nad danym obiektem lub terenem w przypadku prowadzenia badań na obszarze Parku;
- 2) zaleca się współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe z dyrektorem Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, w tym udostępnianie mu uzyskanych wyników badań oraz wynikających z nich wniosków końcowych, za zgodą autorów oraz zachowaniem i poszanowaniem praw autorskich wynikających z przepisów odrębnych.

§ 12.

Dla celów edukacyjnych udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się następujące sposoby korzystania:

- 1) zaleca się podnoszenie świadomości lokalnych społeczności w zakresie zasobów przyrodniczych i krajobrazowych Parku i ich ochrony za pośrednictwem szkoleń, warsztatów, konkursów, spotkań z mieszkańcami i innych działań edukacyjnych; należy podkreślać szczególną rolę Parku dla funkcjonowania ekosystemu miejskiego;
- 2) zaleca się, aby działalność edukacyjna na terenie Parku nadal prowadzona była w ramach współpracy pracowników Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, Nadleśnictwa Gdańsk oraz Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku;
- 3) w zakresie edukacyjnym niezbędna do skutecznej ochrony ekosystemów leśnych jest także edukacja służb terenowych zarządców lasów, realizowana ze współudziałem lub współpracą TPK oraz ekspertów w zakresie ochrony najcenniejszych elementów przyrody Parku;
- 4) zaleca się prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez tworzenie w ramach fragmentów istniejącej sieci szlaków turystycznych ścieżek edukacyjnych, nadając istniejącej już infrastrukturze turystycznej dodatkowy walor edukacyjny;

§ 13.

Priorytetem na terenie Parku jest ochrona przyrody i krajobrazu zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz pogodzenie tych funkcji z potrzebami lokalnych społeczności w zakresie turystyki i rekreacji, dlatego dla celów turystycznych, rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb udostępnia się cały obszar Parku, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej oraz określa się sposoby korzystania minimalizujące wpływ turystyki i rekreacji na realizację celów ochrony Parku, w szczególności:

1. Propagowanie form turystyki i rekreacji, które nie wpływają znacząco negatywnie na realizację celów ochrony Parku, w szczególności:

- a) wędrówek pieszych;
  - b) turystyki rowerowej;
  - c) turystyki konnej;
  - d) biegów na orientację;
  - e) turystyki krajoznawczej;
  - f) narciarstwa biegowego;
  - g) zielonych szkół i przedszkoli;
  - h) warsztatów ekologicznych;
  - i) ekoturystyki;
  - j) agroturystyki.
2. Kontynuowanie rozwoju strefy buforowej na styku lasów Parku i obszarów miejskich, zarówno w południowej jak i północnej części Parku, jako głównego mechanizmu odciążania ekosystemów Parku od wpływu intensywnej rekreacji;
  3. Dostosowanie zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego Parku oraz towarzyszącej mu infrastruktury do zróżnicowanej wrażliwości cennych ekosystemów na antropopresję oraz stopnia ich odporności na degradację wynikającą z ruchu rekreacyjnego i turystycznego, w szczególności:
    - 1) Prowadzenie nadzoru i utrzymywanie w dobrym stanie technicznym istniejącej infrastruktury turystycznej, w tym m.in.: ścieżek i szlaków turystycznych oraz ich oznakowań, tablic informacyjnych i edukacyjnych, miejsc odpoczynku;
    - 2) Niewyznaczanie na terenie Parku nowych szlaków i ścieżek rekreacyjnych, (aktualna gęstość sieci szlaków na terenie Parku jest wystarczająca dla obsługi istniejącego ruchu rekreacyjnego i turystycznego); utrzymuje się przebieg istniejących szlaków turystyki pieszej, rowerowej i ścieżek edukacyjnych oraz zaleca się ich bieżącą konserwację;
    - 3) Konsultowanie projektów wszelkiej nowej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej na terenie Parku z zarządcą gruntu oraz z Dyrekcją Parku;
    - 4) Wykluczenie na terenie Parku lokalizacji tras dla samochodów terenowych, quadów, motocykli crossowych oraz tras rowerowych typu single-track;
    - 5) Utrzymywanie istniejących szlaków przy zachowaniu naturalnej nawierzchni, ewentualne konieczne zabiegi związane z utwardzaniem nawierzchni dróg lub szlaków wykonywać tylko w przypadku absolutnej konieczności, w miejscach silnie erodowanych, na stromych stokach, z zastosowaniem naturalnych materiałów jak: kamień, kruszywo, drewno;
    - 6) Blokowanie w naturalny sposób (poprzez pozostawienie zwalonych kłód, sadzenie rodzimych kolczastych krzewów) wszelkich ścieżek na terenach leśnych, niebędących wyznaczonymi drogami i szlakami turystycznymi ani ścieżkami edukacyjnymi, wydeptane przez odwiedzających Park w miejscach do tego nieprzeznaczonych, a przez to mogących mieć negatywny wpływ na walory Parku lub stwarzać zagrożenie dla odwiedzających;
    - 7) Utrzymanie aktualnie stosowanych ograniczeń w ruchu kołowym na terenach leśnych (zamykane szlabany), w szczególności droga doliną Zagorskiej Strugi –

skrzyżowanie z szosą – Kamień powinna pozostać niedostępna dla ruchu samochodowego, a jej standard nie powinien być podnoszony, należy zachować Dolinę Świemirowską i wszystkie wyjazdy z Doliny Radości na wysoczyznę jako niedostępne dla ruchu samochodowego;

- 8) Monitorowanie na terenie Parku rozwoju nowych form aktywności rekreacyjnej (np. typu bushcraft lub geocaching), ich natężenia i wpływu na walory Parku;
- 9) Utrzymanie strefowania Lasów Państwowych ze wskazaniem na styku z aglomeracją Trójmiasta obszaru o dominującej funkcji społecznej oraz zabiegów stosowanych do minimalizacji konfliktów na styku gospodarka leśna – rekreacja na terenie tego obszaru, w tym ograniczeń dotyczących organizacji imprez masowych, w tym ograniczenie dopuszczalnej liczby uczestników imprez masowych do 200 osób na obszarach najintensywniej użytkowanych rekreacyjnie tj. w obrębie Lasów Sopotkich i Oliwskich lub w sezonie letnim ograniczenie liczby imprez do 3 w tygodniu; część zorganizowanego ruchu rekreacyjnego powinna zostać przeniesiona do północnej i zachodniej części Parku;
- 10) Wspieranie rozwoju agroturystyki na polanach wejherowskich i powiązanych z nią form turystyki krajoznawczej, rekreacji wiejskiej oraz opartego na tradycjach lokalnych rolnictwa;
- 11) Ograniczenie masowego wykorzystania rekreacyjnego jezior nieobjętych formalną ochroną prawną, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze, wrażliwych na degradację – szczególnie jez. Zawiat, Bieszkowickie, Borowo i Wysowo, poprzez niedopuszczanie do rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej – plaż, przystani, pomostów wędkarskich oraz innych urządzeń wodnych w granicach zbiorników, a także elementów zagospodarowania rekreacyjnego – parkingów, miejsc odpoczynku i rekreacji w pasie do 100 m od ich obrzeży; w przypadku stwierdzenia pogarszania się stanu ekologicznego zbiorników z przyczyn antropogennych należy rozważyć ich wyłączenie z użytkowania rekreacyjnego i objęcie ochroną w formie rezerwatów przyrody lub użytków ekologicznych.

§ 14.

1. Gospodarkę leśną w lasach Parku prowadzi się w sposób gwarantujący osiągnięcie celów, o których mowa w rozdziale 1, uwzględniających w szczególności łącznie:

- 1) Umożliwienie niezakłóconego zachodzenia naturalnych procesów w niektórych fragmentach ekosystemów leśnych, przez pozostawienie wybranych drzewostanów bez użytkowania i innych zabiegów gospodarczych (ekosystemy referencyjne);
- 2) Planowanie pielęgnowania, użytkowania i odnawiania lasu na podstawie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów, z uwzględnieniem potrzeby zachowania walorów krajobrazowych szaty leśnej związanych z dominacją optymalnej i obecnością terminalnej fazy rozwojowej drzewostanów;
- 3) Uwzględnianie potrzeb ochrony cennych elementów przyrody i kultury w przestrzeni leśnej;
- 4) Dążenie do unaturalnienia lasów Parku.

- 5) Priorytety wynikające ze strefowania lasów Parku, o którym mowa w rozdz. 3.
2. Ekosystemy referencyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stanowiące strefy BK_I_1 i BM_I_1:
- 1) Pozostawia się do naturalnego rozwoju, tj. nie planuje się w nich ani nie realizuje użytkowania rębego ani przedrębego;
  - 2) W przypadku konieczności wykonania zabiegów wynikających z obowiązków posiadacza lasu w związku z nadrzędnymi wymogami bezpieczeństwa publicznego, zabiegi takie wykonuje się w sposób minimalizujący wpływ na naturalne procesy i elementy strukturalne naturalnego krajobrazu leśnego (drzewa biocenotyczne, zasoby martwego drewna), w szczególności pozostawiając drewno na gruncie do naturalnego rozkładu.
3. Indywidualne potrzeby hodowlano-ochronne poszczególnych drzewostanów, o których mowa w ust 1 pkt 2, w strefie BM_I_2 biorą pod uwagę łącznie, jako równoważne kryteria:
- 1) Potrzebę osiągnięcia celu hodowlanego w postaci typu drzewostanu zgodnego z potencjalną roślinnością naturalną;
  - 2) Potrzebę odnowienia drzewostanów niestabilnych oraz podtrzymania efektu zainicjowanych wcześniej cięć;
  - 3) Potrzebę dłuższego zachowania niektórych drzewostanów ze względu na ich szczególną rolę w ekosystemie, w szczególności ze względu na występowanie gatunków związanych ze starodrzewem, występowanie gatunków roślin, grzybów lub zwierząt potencjalnie wrażliwych na cięcia odnowieniowe; szczególną rolę drzewostanów na stokach dla opóźniania spływu powierzchniowego i retencji ekosystemowej;
  - 4) Potrzebę jak najdłuższego zachowania niektórych drzewostanów ze względu na ich rolę społeczną, w szczególności położenie w sąsiedztwie szlaków i ścieżek turystycznych lub przy historycznych trasach spacerowych w Lasach Oliwskich i Sopotkich;
4. Potrzebę zachowania walorów krajobrazowych szaty leśnej związanych z dominacją optymalnej i obecnością terminalnej fazy rozwojowej drzewostanów uwzględnia się w szczególności przez prognozowanie i analizowanie, w ramach planowania gospodarki leśnej, zmian krajobrazu leśnego oraz udziału drzewostanów we wskazanych fazach rozwojowych i modyfikację planowania tak, by cechy te nie uległy pogorszeniu.
5. Cennymi elementami przyrody w przestrzeni leśnej, o których mowa w ust 1 pkt 3, są w szczególności:
- 1) Stanowiska chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków, w szczególności gatunków, o których mowa w §2 pkt 22, zarówno wcześniej udokumentowane, jak i identyfikowane przed przystąpieniem do prac wchodzących w skład gospodarki leśnej;
  - 2) Drzewa biocenotyczne, za które uważa się wszystkie:
    - a) Żywe i martwe drzewa, miejscowo spróchniałe (z łatwo widoczną zgnilizną pnia (np. z widocznymi, otwartymi ranami pnia, dziuplami wypełnionymi próchnem, z uszkodzeniami od pioruna, złamane), oraz drzewa z owocnikami grzybów (hubami); z koroną częściowo (powyżej 1/3) obumarłą (martwe konary i gałęzie w koronie);

- b) Inne drzewa martwe, wykroty i złomy;
- c) Drzewa dziuplaste: z dziupłami zasiedlonymi przez ptaki lub inne gatunki zwierząt, z dziupłami, próchnowiskami i innymi otworami i wnękami w pniu;
- d) Drzewa o nietypowym pokroju: tzw. niezwykle formy, drzewa pozbawione korony na skutek złamania; drzewa z nietypowymi formami morfologicznymi np. szyszek, kory, gałęzi;
- e) Drzewa rodzimych gatunków biocenotycznych: naturalnie występujące lub wprowadzone, poprawiające bazę żerową zwierzyny, nektarodajne, urozmaicające krajobraz, takie jak jabłoń, grusza, czereśnia;
- f) Drzewa z gniazdami ptaków, o średnicy gniazd powyżej 25 cm;
- g) Przeważające drzewa i grupy drzew pozostawione na następną kolej rębny lub do ich naturalnej śmierci i rozkładu;
- h) Drzewa wyraźnie wyróżniające się wiekiem lub rozmiarami w stosunku do innych drzew na terenie Parku, w szczególności przekraczające wymiary kwalifikujące do uznania za pomnik przyrody wg przepisów odrębnych;
- i) Drzewa stanowiące pamiątkę kultury leśnej;
- j) Drzewa tworzące założenia przestrzenne, np. aleje, szpalery;

– z zastrzeżeniem, że drzewa biocenotyczne stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa osób trzecich np. w związku z ryzykiem upadku drzewa lub jego części, mogą być obalane lub usuwane, jeżeli stwarzane przez nie ryzyko wyraźnie przeważa nad ich wartością biocenotyczną;

- 3) Wycieki i wysięki wód podziemnych, wymagające pozostawienia w formie nienaruszonej wraz z ewentualną skarpią niszy źródłiskowej oraz z fragmentem drzewostanu gwarantującym stabilność warunków mikroklimatycznych;
- 4) Drobne cieki, wymagające pozostawienia w formie nienaruszonej wraz z ciągiem powiązanych ekosystemów hydrogenicznymi, strefą brzegową, ewentualnymi skarpami koryta lub stromymi zboczami doliny cieku oraz z pasmem drzewostanu gwarantującym stabilność warunków mikroklimatycznych
- 5) Drobne oczka wodne w drzewostanach (stałe lub astatyczne), w tym także fragmenty olsowe z okresowo stojącą wodą w innych drzewostanach, wymagające pozostawienia w formie nienaruszonej wraz ze strefą brzegową;
- 6) Miejsca erodowane (naturalne – np. skarpy podcinane przez wodę płynącą i sztuczne – np. wcięcia dróg leśnych);
- 7) Strome skarpy mszyste (niezależnie od genezy, także np. wcięcia dróg leśnych);
- 8) Głazy narzutowe;
- 9) Rozproszone elementy kulturowe, np.: drogi brukowe; trójkątne kamienne słupy oddziałowe; kamienie pamiątkowe.

6. Cennymi elementami kultury w przestrzeni leśnej, o których mowa w ust 1 pkt 3, są w szczególności:

- 1) Potwierdzone i potencjalne stanowiska archeologiczne, na których należy zrezygnować z pozyskania karpiny, nie obalać drzew na manifestacje terenowe

i nie prowadzić przez nie zrywki, nie stosować maszynowego przygotowania gleby;

- 2) Skupienia mielerzy, na których nie należy stosować zrywki wleczonej i półpodwieszanej ani maszynowego przygotowania gleby;
- 3) Historyczna sieć dróg i szlaków spacerowych w Lasach Oliwskich i Sopotkich;
- 4) Odcinki dróg o nawierzchni brukowej;
- 5) Trójkątne kamienne słupy oddziałowe;

7. Dążenie do unaturalnienia lasów Parku, o którym mowa w ust. 1 pkt. 4, realizuje się w szczególności poprzez:

- 1) Przyjmowanie, w planowaniu gospodarki leśnej, docelowych typów drzewostanu odpowiadających naturalnemu składowi ekosystemów leśnych (potencjalnej roślinności naturalnej) na odpowiednich siedliskach;
- 2) Niewprowadzanie w odnowieniach gatunków obcych w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody, z możliwością akceptowania naturalnego obsiewu świerka, modrzewia i daglezi oraz ich ograniczonego wprowadzania w miejscach, w których stanowić mają element krajobrazowy, ewentualnie domieszkę biocenotyczną; w sąsiedztwie drzewostanów, w których już i tak występują;
- 3) Stosowanie rębni tworzących złożoną strukturę przyszłego pokolenia lasu, z preferencją dla małopowierzchniowych cięć częściowych i przerębowych, z unikaniem cięć zupełnych i cięć gniazdowych bez osłony górnej – z możliwością bardzo znacznego wydłużania, w uzasadnionych przypadkach, okresu odnowienia, aż do zbliżenia do modelu rębni ciągłej. W toku okresu odnowienia mogą występować dziesięciolecia bez cięcia, gdy nie zagrazi to rozwojowi już uzyskanego odnowienia, a taka potrzeba będzie wynikać z potrzeb przyrodniczych lub społecznych;
- 4) Kontynuacja pozostawiania, podczas wszelkich cięć rębnych, co najmniej 5-10% starego drzewostanu na kolejne pokolenie i do naturalnej śmierci i rozkładu, w celu umożliwienia starzenia się drzew i rozwoju ich cech biocenotycznych;
- 5) Wykonywanie trzebieży w sposób popierający nie tylko drzewa dorodne, o potencjalnie dobrej jakości technicznej, ale także drzewa z tendencją do rozwoju cech biocenotycznych.

8. Priorytety wynikające ze strefowania lasów Parku, o których mowa w ust. 1 pkt 5, obejmują w szczególności:

- 1) Uwzględnienie szczególnych potrzeb przyrodniczych w strefie BK_I_2a, przez:
  - a) Maksymalne wykorzystanie spontanicznych tendencji rozwojowych drzewostanów i ograniczenie zabiegów gospodarczych do korygowania tych tendencji w razie potrzeby;
- 2) Ochronę terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na potrzebę ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego w strefie BK_I_2b, przez:
  - a) Minimalizację działań, które mogłyby naruszać powierzchnię ziemi na stanowiskach archeologicznych;
  - b) Minimalizację przekształceń krajobrazu leśnego w otoczeniu obiektów o znaczeniu kulturowym;

- 3) Ochronę terenów o specjalnym znaczeniu społecznym ze względu na istotne dla społeczeństwa walory krajobrazowe i rekreacyjne, przez:
- a) Pielęgnowanie i rozwój walorów krajobrazowych lasu, w tym:
    - wrażenia wizualnej naturalności lasu, w tym bogactwa elementów postrzeganych jako naturalne (drzewa stare i grube, drzewa biocenotyczne, drzewa martwe);
    - różnorodności strukturalnej i wizualnej,
    - trwałych i sezonowych aspektów sensorycznych.
  - b) Realizację prac leśnych w sposób minimalizujący ich uciążliwość społeczną dla osób korzystających z lasu;
  - c) Minimalizację stosowania grodzień.

§ 15.

Gospodarę wodną w Parku prowadzi się w sposób gwarantujący zachowanie szczególnych walorów środowiska wodnego Parku, zwłaszcza jezior lobeliowych i cieków o podgórskim charakterze oraz zachowania bogactwa szaty roślinnej z jej różnorodnością botaniczną i regionalną specyfiką ekosystemów nieleśnych, zwłaszcza fitocenoz źródliskowych, torfowiskowych, łąkowych i polnych, oraz utrzymania różnorodności tych siedlisk i mikrosiedlisk warunkujących bogactwo mykoflory i fauny; uwzględniający w szczególności:

- 1) Wykluczenie budowy i odbudowy w Parku zbiorników retencyjnych, zapór oraz innych urządzeń trwale zmieniających krajobraz i przegradzających cieki i naturalne doliny cieków, z wyjątkiem niewielkich przegród, progów antyerozyjnych i hamujących spływ wody w suchych dnach dolin lub spowalniających odpływ wody z odwadnianych mokradeł, realizowanych w ramach działań ochronnych.
- 2) Zwiększanie retencyjności poprzez odtwarzanie pierwotnego charakteru historycznie bezodpływowych zagłębień w obszarze Parku i w jego otulinie, które w wyniku budowy urządzeń melioracyjnych zostały sztucznie włączone do powierzchniowej sieci odpływu, dążenie do przywrócenia ich roli retencyjnej poprzez ograniczenie lub likwidację możliwości odpływu powierzchniowego, pod warunkiem braku niekorzystnych oddziaływań na aktualnie występujące w ich granicach siedliska chronione lub stanowiska zagrożonych gatunków.
- 3) Utrzymywanie cieków za pomocą procesów naturalnych, przy ograniczeniu prac utrzymaniowych do ewentualnych punktowych interwencji stymulujących lub korygujących przebieg tych procesów w przypadku zagrożenia dla elementów infrastruktury.
- 4) Dopuszczenie do zamulenia rowów odwadniających cenne przyrodniczo fragmenty łąk i innych terenów podmokłych – w obrębie wszystkich użytków ekologicznych istniejących oraz proponowanych w tym Planie ochrony użytków ekologicznych i rezerwatów przyrody do chwili ich powołania, w tym w szczególności kompleksów „Końskie Łąki”, „Zarosłe Łąki”, „Dolina Cedronu”, „Dolina Radości” i innych.
- 5) Zachowanie funkcji ochronnej leśnej szaty roślinnej wobec ekosystemów wodnych, w postaci nieużytkowanych rębnie drzewostanów;
  - a) w zlewniach nieleśnych ekosystemów hydrogenicznych (wody i torfowiska),
  - b) na skarpach dolin cieków o dużym nachyleniu (ponad 30 stopni),
  - c) w leśnych strefach brzegowych ekosystemów wodnych i hydrogenicznych w postaci drzewostanów w pasie co najmniej 30 m od zbiorników wodnych, cieków i torfowisk,
  - d) na siedliskach hydrogenicznych obejmujących łągi, szczególnie źródliskowe, olsy i bory bagienne,
- 6) Zachowanie dna dolin rzecznych, terenów leśnych, łąk wilgotnych, zbiorników wodnych i ich zlewni bezpośrednich w granicach Parku i otuliny, jako obszarów retencji naturalnej, w szczególności z zakazem zabudowy.

- 7) Skuteczną ochronę strefy 100 m od granic zbiorników wodnych i cieków przed zabudową, także rekreacyjną.
- 8) Uporządkowanie gospodarki wodnościekowej miejscowości na obszarze Parku, szczególnie w zlewniach bezpośrednich najcenniejszych jezior (miejscowości Bieszkowice, Zbychowo i Wyspowo), pod kątem eliminacji możliwości przedostawania się zanieczyszczeń do wód gruntowych oraz ich spływu powierzchniowego.
- 9) Likwidację, w Parku i w otulinie możliwości zrzutów wód opadowych z dróg bezpośrednio lub pośrednio do rzek i potoków, na rzecz rozwiązań bezodpływowych (infiltracyjne/chłonne) lub opartych o rozwiązania tzw. sztucznych wetlandów o odpowiedniej powierzchni i strukturze, do których kierowana woda z kanalizacji deszczowej będzie zasilala cieki poprzez ich aluwia dolinne.

§ 16.

Gospodarke rybacką w wodach Parku prowadzi się w sposób:

- 1) Wykluczający lokalizację na terenie Parku ośrodków intensywnej hodowli ryb.
- 2) Wykluczający zarybianie jezior Parku obcymi geograficznie oraz ekologicznie gatunkami ryb, w tym gatunkami odżywiającymi się makrofitami oraz żerującymi w mule, w tym także karpem.
- 3) Zapewniający kontrolę materiału zarybieniowego pod kątem przypadkowej obecności niepożądanych gatunków.
- 4) Wykluczający zarybianie cieków Parku.
- 5) Wykluczający powstawanie zabudowy służącej gospodarce rybackiej, w tym użytkowaniu wędkarskiemu, we wnętrzach krajobrazowych jezior i dolin rzecznych, stanowiących dominanty krajobrazowe pogarszające walory fizjonomiczne Parku

§ 17.

Gospodarke rolną w Parku prowadzi się w sposób:

- 1) Przeciwdziałający erozji wodnej i wietrznej gleb, poprzez stosowanie orki w poprzek stoków lub uprawy bezorkowej, uprawy poplonów ścierniskowych lub ozimych i innych upraw osłaniających glebę;
- 2) Ograniczający eutrofizację i zanieczyszczenie wód poprzez stosowanie stref buforowych wokół zbiorników wodnych i terenów podmokłych;
- 3) Zapewniający utrzymanie otwartego charakteru oraz sposobu użytkowania siedlisk łąkowych w dolinach cieków oraz suchych dnach dolin, poprzez ich koszenie lub wypas;
- 4) Zapewniający utrzymanie lub przywrócenie ekstensywnego użytkowania kośnego najcenniejszych fragmentów łąk, szczególnie wilgotnych, przeciwdziałając intensyfikacji ich użytkowania, odwadnianiu oraz podejmując ewentualne działania z zakresu ochrony czynnej w odniesieniu do fragmentów

nieużytkowanych, z preferencją użytkowania ekstensywnego, koszenia poszczególnych fragmentów co dwa lata i pozostawienia 10-20% nieskoszonych, a także koszeń późnych, w lipcu lub sierpniu.

- 5) Zapewniający ochronę zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, oczek wodnych, elementów kultury materialnej, oraz stanowisk cennych gatunków flory, fauny i mykobioty w przestrzeni rolniczej.
- 6) Utrzymujący tradycyjny krajobraz rolniczy polan oraz dolin rzecznych w otoczeniu zwartych kompleksów leśnych z zachowaniem przedpoli ekspozycji, poprzez zachowanie rolniczego sposobu użytkowania gruntów ornych, łąk i pastwisk;
- 7) Ograniczający zmiany przeznaczenia terenów rolnych na cele nierolnicze, z wprowadzeniem nakazu nieprzeznaczania tych gruntów na te cele w szczególności w strefach polan śródleśnych, a także na Dużej Polanie Wejherowskiej w rejonie Reszki – Pińskie – Krystkowo, Małej Polanie Wejherowskiej na terenach otwartych, a także w zespołach otwartych krajobrazów dolin poza obszarami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy, w granicach określonych w strefach C_I_1-32
- 8) Niedopuszczający do sytuowania na terenie Parku ferm produkcji trzody chlewnej i drobiu (szczególnie chowu trzody chlewnej na rusztach, prowadzącego do produkcji nadmiernej ilości gnojowicy) w liczbie powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), a także kumulowania lokalizacji ferm mniejszych, w sposób zagrażający walorom przyrodniczymi i krajobrazowym Parku,
- 9) Niedopuszczający ferm chowu gatunków uznanych za inwazyjne,
- 10) Zachowujący istniejącą zabudowę rolniczą z możliwością jej rozbudowy, przebudowy, podnoszenia standardu użytkowego i technicznego przy stosowaniu następujących zasad:
  - zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania, w tym przede wszystkim funkcji zabudowy,
  - dopuszczenia funkcji uzupełniających funkcję rolniczą związanych z agroturystyką i lokalnym przetwórstwem własnych produktów rolnych, a także adaptacji zabudowy do tych funkcji,
  - zachowania istniejących warunków zabudowy, w tym przede wszystkim nieprzekraczania obowiązujących: maksymalnego wskaźnika intensywności zabudowy i minimalnego wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej, wielkości działki, linii i wysokości zabudowy oraz geometrii dachu;
- 11) Utrzymujący zadrzewienia i zakrzewienia ochronne na terenach rolniczych oraz przy ciekach sąsiadujących z intensywnie użytkowanymi terenami rolniczymi;
- 12) Utrzymujący i rozwijający sady przydomowe z tradycyjnymi odmianami drzew i krzewów owocowych;
- 13) Niedopuszczający realizacji nowej zabudowy zagrodowej na gruntach torfowych i murszowych;

§ 18.

Realizacja zakresu prac, o których mowa w zaleceniach zapisanych w § 6–17 niezbędnych do osiągnięcia celów ochrony wyszczególnionych w § 1, odbywa się poprzez realizację:

- 1) zadań ustawowych służb Parku,
- 2) zadań ustawowych organów mających wpływ na użytkowanie terenu Parku poprzez wydawane decyzje czy też akty prawa miejscowego, w tym między innymi: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich, wojewody pomorskiego, Wód Polskich, i innych,
- 3) działań podmiotów sprawujących nadzór lub zarządzających gruntami w Parku oraz właścicieli gruntów, które nie powinny zakłócać realizacji celów ochrony Parku,
- 4) współpracy w/w podmiotów i organów.

Rozdział 6.

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych

§ 19.

1. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowych lub zmienianych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo:

- 1) związane z lokalizowaniem zainwestowania i/lub zabudowy:
  - a) lokalizowanie zainwestowania, w tym zabudowy co do zasady w granicach stref: BM_IV_3, 5, BM_V_1-2, BM_VI_1-4, w granicach których dopuszcza się różne formy zainwestowania i/lub zabudowy, z uwzględnieniem:
    - ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,
    - wyznaczenia obszarów zwartej zabudowy miast i wsi wyłącznie w obrębie stref oznaczonych w planie ochrony jako BM_VI_1-4,
    - parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych określonych w § 20 ust. 2 pkt. 7a,
    - dążenia przy planowaniu nowego zainwestowania do nierozpraszania zabudowy i uzupełniania w pierwszej kolejności luk między zabudową,
    - ograniczenia wyznaczania nowych kierunków zmian w przeznaczeniu terenów związanych z intensyfikacją zagospodarowania, w szczególności rekreacyjnego i turystycznego,
    - planowania rozwiązań transportowych, w tym transportu zbiorowego oraz rozwiązań infrastrukturalnych w dostosowaniu do istniejącego zagospodarowania i tranzytowej roli Parku,
    - wprowadzania na terenach zainwestowania lub zabudowy terenów zieleni, w zależności od uwarunkowań: towarzyszącej, izolacyjnej i ekologiczno-łącznikowej,
    - wykluczenie lokalizacji ferm produkcji trzody chlewnej i drobiu w liczbie powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), oraz niedopuszczanie ferm chowu gatunków uznanych za inwazyjne,
    - niedopuszczanie do lokalizacji obiektów i urządzeń odnawialnych źródeł energii o mocy > 100kW.
  - b) zachowanie charakteru tradycyjnych i otwartych krajobrazów rolnych Małej i Dużej Polany Wejherowskiej, polan śródleśnych oraz dolin rzecznych
- 2) związane z opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- a) objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenów nieposiadających aktualnie planów miejscowych, w tym w pierwszej kolejności obszarów położonych w granicach stref C_V; preferowanie opracowywania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla dużych jednostek rangi obrębu ewidencyjnego (wsi lub dzielnic miasta) tworzących spójną całość,
  - b) zachowanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych określonych w § 20 ust. 2 pkt. 7a.
- 3) związane z wyznaczaniem terenów przeznaczonych do zalesień:
- a) tworzenie zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenie zwartego systemu przyrodniczego, łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych,
  - b) przyjęcie za obszary dopuszczalnych zalesień terenów łączących istniejące kompleksy leśne, które spełniają lub potencjalnie mogą spełniać funkcje korytarzy migracji zwierząt,
  - c) niedopuszczenie zalesień w strefach BM_VII_1 oraz na innych stwierdzonych siedliskach występowania chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt charakterystycznych dla ekosystemów nieleśnych.
- 4) związane z organizacją rekreacji i wypoczynku:
- a) organizacyjne ukierunkowanie rekreacji i wypoczynku, z ograniczeniem jej rozwoju na terenach leśnych Parku i preferowaniem występowania w strefach buforowych poza Parkiem,
  - b) urządzenie infrastruktury technicznej rekreacji i wypoczynku ograniczające możliwość bezpośredniego i pośredniego niszczenia gleb, roślinności leśnej i rzeźby terenu,
  - c) limitowanie i kanalizowanie natężenia rekreacji i wypoczynku przez zarządców gruntów, włącznie z wykluczeniem tych form, które przyczyniają się do niszczenia gleb, rzeźby terenu oraz roślinności.
- 5) związane z preferowaniem i dopuszczeniem następujących typów przeznaczenia terenów zainwestowanych:
- a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
  - b) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – jedynie na terenach istniejącej zabudowy wielorodzinnej i przeznaczonych pod tę zabudowę w obowiązujących w dniu uchwalenia planu ochrony Parku miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
  - c) zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, w tym zabudowa usług agroturystycznych,
  - d) zabudowa obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich,
  - e) zabudowa dla potrzeb sportu i rekreacji,
  - f) zabudowa lotniskowa,
  - g) zabudowa usługowa, z wyłączeniem wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
  - h) zabudowa produkcyjna, składów i magazynów – jedynie na terenach istniejącej zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów oraz przeznaczonych pod tę zabudowę w obowiązujących w dniu uchwalenia planu ochrony Parku

miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i wydanych do dnia uchwalenia planu ochrony Parku decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,

- i) zabudowa infrastruktury drogowej i technicznej.

2. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowym lub zmienianym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wejherowo: w granicach strefy BM_VII_3_1-2 odstępianie od kierunkowego rozwoju zabudowy w obrębie ewidencyjnym Reszki i Bieszkowice w obszarach kolidujących z celami ochrony Parku, ze względu na wyznaczone strefy ochrony otwartego krajobrazu rolniczego.

3. Ustala się następujące zasady do uwzględnienia w nowych lub zmienianych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczące eliminacji zagrożeń zewnętrznych, obowiązujące na terenie otuliny Parku oraz terenach przyległych do granic Parku poza otuliną w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo:

- 1) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk dla przeciwdziałania zagrożeniom zewnętrznym degradacji walorów widokowych leśnej strefy krawędziowej Parku ustala się zewnętrzne strefy ochrony ekspozycji strefy krawędziowej Parku C_VIII i formułuje się następujące zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk: planowane zagospodarowanie realizowane jest z uwzględnieniem wpływu na ekspozycję leśnej strefy krawędziowej wysoczyzny w granicach Parku,
- 2) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud i Wejherowo dla ochrony połączeń ekologicznych z Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Łeby przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie strefy C_VI obejmującej dolinę Gościciny oraz kompleksy lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień między Luzinem, Gościcinem, Sopieszynem i Przetoczynem, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp, jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych
- 3) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szemud i Wejherowo dla ochrony połączeń ekologicznych z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie strefy C_VI obejmującej dolinki rzeczne, kompleksy lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień w paśmie Przetoczyno – Sopieszyno – Malwino – Smarzyno – Poblocie, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk oraz stromych zadrzewionych skarp,
- 4) w zmianach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdynia należy dążyć do odtworzenia połączeń ekologicznych między południową i północną enklawą Parku poprzez działania planistyczne i urządzeniowo-techniczne. Zaleca się w szczególności uwzględnianie w perspektywicznym planowaniu przestrzennym korytarza

ekologicznego poprzez odpowiednie kształtowanie klinów zieleni i gospodarkę gruntami w rejonie ul. Wielkopolskiej w Gdyni, z rekomendowaną lokalizacją w rejonie ulicy Olgierda, a także zwiększenie udziału zadrzewień mogących mieć funkcją łącznikową,

- 5) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk należy wprowadzić zapisy dotyczące zachowania funkcji ochrony przyrody: migracyjnej i stabilizującej lokalnych korytarzy ekologicznych dolinek rzecznych łączących Park ze strefą brzegową Morza Bałtyckiego,
- 6) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin Szemud i Wejherowo należy wprowadzić zapisy dotyczące ograniczania efektów barierowych w migracjach fauny poprzez budowę przejść dla zwierząt podczas przebudowy i modernizacji drogi ekspresowej S6 i dróg wojewódzkich,
- 7) w zmianach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk należy wprowadzić zapisy dotyczące odtwarzania osi i sfer widokowych na teren Parku z punktów widokowych zlokalizowanych poza jego granicami.

§ 20.

1. Ustala się następujące ogólne zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy do uwzględnienia w nowych lub zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zainwestowanych, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo:

- 1) zharmonizowanie nowej zabudowy w zakresie rozplanowania, bryły architektonicznej – formy budynków i geometrii dachów z istniejącą zabudową danej miejscowości, z wyjątkiem obiektów o istotnym znaczeniu kulturowym oraz budynków położonych w obszarach o istotnym znaczeniu kulturowym (strefy BK_IV_1), a także budynków wymagających zindywidualizowanej formy, uzasadnionych względami technologicznymi,
- 2) nieprzekraczanie maksymalnej wysokości zabudowy w stosunku do zabudowy w sąsiedztwie, z wyjątkiem obiektów technicznych uzasadnionych względami technologicznymi, z zastrzeżeniem wskaźników określonych w § 20. ust. 2. pkt. 7a,
- 3) podnoszenie standardu architektonicznego i użytkowego obiektów budowlanych z uwzględnieniem zachowania cech historycznych i tradycyjnych zabudowy wiejskiej na terenach wsi i miejskiej na terenach miast,
- 4) niedopuszczanie do lokalizacji w strefie 100 m od zbiorników wodnych i cieków obiektów budowlanych, a także innych obiektów, urządzeń i instalacji mogących tworzyć dominanty krajobrazowe degradujące walory fizjonomiczne wodnych wnętrz krajobrazowych,
- 5) preferowanie uzupełniania i przekształcania istniejących układów osadniczych poprzez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługi publiczne, usługi komercyjne obsługi mieszkańców i tereny zieleni,

- 6) preferowanie realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, letniskowej i siedliska w zabudowie zagrodowej w formie zabudowy wolnostojącej i niedopuszczanie do realizacji zabudowy szeregowej,
- 7) niedopuszczanie na terenach wiejskich nowej zabudowy wielorodzinnej,
- 8) preferowanie na terenach wiejskich budynków spełniających standardy tradycyjnego budynku wsi kaszubskiej tj.:
  - a) rzut prostokątny budynku 1:2 – 1:1,5,
  - b) obiekt parterowy (poziom 0,00 na wysokości maksymalnie 0,5 m,
  - c) dopuszczalne użytkowe poddasze, w tym z umieszczoną osiowo facją,
  - d) dach dwuspadowy, wysoki, o nachyleniu połaci 45°, symetryczny,
- 9) preferowanie zespołów zabudowy mieszkaniowej i letniskowej do 20 działek w zespole oraz:
  - a) realizacja w obrębie zespołów zabudowy ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych i zieleni,
  - b) ujednoczenie kształtu i kolorystyki budynków oraz rodzaju ogrodzeń w ramach poszczególnych zespołów zabudowy, preferowanie kamienia lokalnego w ogrodzeniach oraz ogrodzeń drewnianych,
  - c) izolowanie zielenią zespołów zabudowy,
  - d) ograniczenie ekspozycji nowej zabudowy od strony ciągów i punktów widokowych na teren i z terenu Parku
- 10) preferowanie dla obiektów budowlanych kolorów neutralnych o niskim stopniu nasycenia, tj. bieli, jasnoszarego, pastelowych beżów, zieleni, żółtego lub pomarańczowego,
- 11) zachowanie istniejących drzew i zadrzewień niekolidujących z zabudową, o ile nie stoi to w sprzeczności z przepisami odrębnymi,
- 12) stosowanie zieleni o charakterze, w zależności od potrzeb, izolacyjno-krajobrazowym, łącznikowo-ekologicznym, rekreacyjno-wypoczynkowym lub towarzyszącym z wykorzystaniem rodzimych gatunków dostosowanych siedliskowo,
- 13) wykluczenie ogrodzeń z betonowych prefabrykatów, preferowanie ogrodzeń z naturalnego lokalnego kamienia oraz drewnianych,
- 14) niedopuszczanie do sytuowania reklam, w tym ekranów LED, a także szyldów o powierzchni większej niż 2 m²,
- 15) preferowanie następujących warunków kształtowania terenów usługowych:
  - a) izolowanie zabudowy zielenią,
  - b) ograniczenie ekspozycji nowej zabudowy od strony ciągów i punktów widokowych na i z terenu Parku,
  - c) zachowanie istniejących zadrzewień wysokich, w tym grup drzew, alej i szpalerów oraz okazałych soliterów,

- d) zachowanie istniejących elementów tradycyjnego budownictwa, nawiązywanie do tych elementów w nowej zabudowie,
  - e) zapewnienie właściwej liczby miejsc parkingowych/postojowych,
  - f) preferowanie stosowania nowoczesnych technologii ograniczających zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło,
  - g) dopuszczenie dla nowych obiektów zabudowy usług turystyki i rekreacji maksymalnie 30 miejsc noclegowych w jednym zespole zabudowy (obiekcie),
  - h) preferowanie rozwoju zabudowy turystycznej nawiązującej do agroturystyki i małych rodzinnych pensjonatów
- 16) wykluczenia ferm produkcji trzody chlewnej i drobiu w liczbie powyżej 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), oraz niedopuszczenia ferm chowu gatunków uznanych za inwazyjne,
- 17) zachowania istniejącej zabudowy rolnej z możliwością jej rozbudowy, przebudowy, podnoszenia standardu użytkowego i technicznego przy stosowaniu następujących zasad:
- a) zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania, w tym przede wszystkim funkcji zabudowy,
  - b) dopuszczenia funkcji uzupełniających funkcję rolniczą w postaci agroturystyki i lokalnego przetwórstwa własnych produktów rolnych,
  - c) dopuszczenie przekształcenia zabudowy zagrodowej i adaptacji do funkcji mieszkalnictwa jednorodzinnego z usługami i agroturystyki, a także zabudowy letniskowej,
  - d) zachowania istniejących warunków zabudowy, w tym przede wszystkim nieprzekraczania obowiązujących: maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, określonych w §22 ust. 2, pkt. 7a.
- 18) dopuszczenia nowych szlaków turystycznych, w szczególności szlaków pieszych, tras rowerowych i ścieżek dydaktycznych w miejscach nie kolidujących z celami ochrony Parku, z określeniem podstawowych form zagospodarowania w postaci: infrastruktury służącej kanalizowaniu ruchu turystycznego (w tym utwardzonych nawierzchni naturalnych, stojaków na rowery, tablic informacyjnych, edukacyjnych, urządzonych miejsc odpoczynku na szlakach i innych urządzeń turystycznych nietworzących dominant krajobrazowych degradujących walory krajobrazowe);

2. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy do uwzględnienia w nowych lub zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zainwestowanych, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie wybranych stref Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej:

- 1) dla stref BK_I_1-4:

- a) dopuszcza się utrzymanie istniejących parkingów istotnych dla obsługi ruchu turystycznego na terenach leśnych,
  - b) dopuszcza się lokalizację infrastruktury służącej czynnej ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
  - c) dopuszcza się utrzymanie i modernizację istniejącej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej,
- 2) dla stref BK_IV_1-4:
- a) zachowuje się i eksponuje historyczne układy przestrzenne zabudowy z komponowaną zielenią towarzyszącą oraz tradycyjnymi ogrodzeniami i małą architekturą,
  - b) chroni się ochroną bierną i czynną zabytkowe cechy obiektów architektonicznych i budownictwa oraz strefy i obiekty ochrony archeologicznej,
  - c) utrzymuje się komponowane układy zieleni cmentarnej, parkowej, przydrożnej, śródpolnej
- 3) dla stref BM_IV_3:
- a) poddaje się rewaloryzacji historyczno-zabytkowo-przestrzenne założenie komponowanego krajobrazu Doliny Radości, obejmujące zachowanie elementów zabudowy i roślinności, w tym użytkowej sadów, o charakterze zabytkowym, usunięcie odpadów, obiektów i urządzeń dysharmonijnych, odtworzenie i wyeksponowanie zabytkowych założeń infrastruktury wodnej, poprawę układu komunikacyjnego, zachowanie trawiastych powierzchni przedpoli ekspozycji i pasm zadrzewień przypotokowych,
  - b) proponuje się objęcie ochroną w postaci parku kulturowego,
- 4) dla stref BM_IV_4:
- a) urządza się infrastrukturę punktów widokowych w sposób ograniczający niszczenie gleb, naturalnej rzeźby terenu i roślinności,
  - b) odtwarza się i utrzymuje występujące wcześniej osie i sfery widokowe z punktów widokowych pod warunkiem braku kolizji z innymi celami Parku,
- 5) dla stref BM_IV_5:
- BM_IV_5a :
    - a) utrzymuje się aktualną sieć szlaków turystycznych, rekreacyjnych i ścieżek edukacyjnych,
    - b) dopuszcza się modernizację istniejących szlaków i ścieżek z zachowaniem naturalnej nawierzchni (drewno, kamień, kruszywo),
  - BM_IV_5b:
    - a) dopuszcza się utrzymanie istniejących parkingów śródleśnych, miejsc odpoczynku, punktów widokowych i innej istniejącej infrastruktury udostępniającej i turystycznej dla obsługi ruchu turystycznego i rekreacyjnego,

- b) dopuszcza się modernizację istniejącej infrastruktury z wykorzystaniem naturalnych materiałów (drewno, kamień, kruszywo),
- 6) dla stref BM_V_1-3:
- a) zapewnia się poprawę warunków migracji fauny przy przekraczaniu barier migracyjnych poprzez wykorzystanie odpowiednich rozwiązań przyrodniczych i technicznych,
- b) zapewnia się podczas projektowania, budowy, przebudowy dróg, linii kolejowych i ciągów infrastruktury technicznej zachowanie i odtwarzanie warunków łączności ekologicznej, w tym budowę przejść dla zwierząt, a także odpowiednich warunków naprowadzania na przejścia i izolacji w miejscach bez przejść,
- c) utrzymuje się obiekty i urządzenia służące migracji fauny,
- 7) dla stref BM_VI_1, BM_VI_2, BM_VI_3 i BM_VI_4:
- a) ustala się następujące parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne dla wyodrębnionych typów zabudowy, ujętych w poniższej tabeli, z wyjątkiem obiektów i obszarów o istotnym znaczeniu kulturowym wskazanych w rozdz. 7:

Typ zabudowy	Minimalna wielkość działki budowlanej [m ²]	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]	Maksymalna intensywność zabudowy	Maksymalna wysokość budynków [m]
1	2	3	4	5
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	1000	60	0,5	10
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami oraz mieszkaniowo-usługowa	1000	40	0,8	10
zabudowa letniskowa	1000	75	0,3	8
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	2000	30	1,0	12
zabudowa zagrodowa	2000	30	1,2	12
zabudowa usługowa i usług obsługi rolnictwa	2000	30	1,2	12

- b) określone w pkt a) parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne nie naruszają uprawnień nabytych na podstawie ustaleń obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały w sprawie planu ochrony miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz innych prawomocnych decyzji administracyjnych,
- c) określone w powyższej tabeli parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne nie dotyczą nieruchomości zabudowanych, gdzie dopuszcza się w przypadku zmiany sposobu zagospodarowania, w tym, przebudowy, rozbudowy lub nadbudowy istniejących budynków, zachowanie dotychczasowych parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych, bez możliwości ich zwiększenia ponad wielkości określone w pkt a),

- d) nie określa się szczególnych parametrów zagospodarowania i wskaźników urbanistycznych dla innych typów zabudowy istniejącej lub planowanej – obowiązują ogólne zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy,
- e) dla obiektów i obszarów o istotnym znaczeniu kulturowym oraz budynków położonych w obszarach o istotnym znaczeniu kulturowym, wskazanych w § 22, obowiązują parametry zagospodarowania i wskaźniki urbanistyczne określone każdorazowo w wytycznych konserwatorskich właściwego konserwatora zabytków lub w analizie historyczno-kulturowej sporządzanej w trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sporządzanych dla terenów rolnych i leśnych oraz wód powierzchniowych wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo:

- 1) nie dopuszcza się do realizacji nowej zabudowy na terenach rolnych, za wyjątkiem przypadków uregulowanych przepisami odrębnymi w odniesieniu do zabudowy służącej gospodarce rolnej,
- 2) nie dopuszcza się nowej zabudowy na terenach leśnych za wyjątkiem przypadków uregulowanych przepisami odrębnymi i/lub obiektów związanych z funkcjami ochronnymi Parku, w tym ochroną czynną, edukacją ekologiczną Parku, gospodarką leśną, ochroną przeciwpożarową i innymi funkcjami dotyczącymi bezpieczeństwa publicznego, realizacją małej architektury na potrzeby turystyki (np. wiaty, ławki itp.),
- 3) ogranicza się do przypadków wynikających z technologii chowu lub hodowli grodzenia działek pozostających w użytkowaniu rolniczym lub leśnym,
- 4) na terenach nieleśnych w sąsiedztwie lasów nie realizuje się zabudowy w strefie do 20 m od granicy lasu,
- 5) nie dopuszcza się do grodzenia brzegów jezior i cieków,
- 6) na terenach leśnych nie realizuje się budowy nowych dróg kołowych oraz związanej z nimi infrastruktury technicznej, z wyjątkiem inwestycji służących gospodarce leśnej i ochronie przyrody,
- 7) na terenach leśnych urządza się infrastrukturę turystyczną w miejscach dopuszczonych do organizacji, w tym tablic informacyjnych, punktów obserwacji przyrody, punktów widokowych, wiat – w sposób nietworzący dominant krajobrazowych degradujących walory widokowe oraz niezagrażający uruchomieniu procesów niszczących naturalną rzeźbę terenu, gleby, powierzchniowe utwory geologiczne oraz roślinność,
- 8) nie dopuszcza się do sytuowania reklam, w tym ekranów LED oraz szyldów,
- 9) stosuje się naturalne utwardzone ziemne nawierzchnie ścieżek pieszych i rowerowych, a w przypadku mostów obiekty drewniane i /lub kamienne.

3. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sporządzanych dla terenów rolnych i leśnych oraz wód powierzchniowych wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie wybranych stref Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo:

- 1) dla stref BK_I_1-4:
  - a) nie dopuszcza się do lokalizacji obiektów budowlanych innych niż związanych z gospodarką leśną, ochroną przyrody lub edukacją ekologiczną,
  - b) ogranicza się do sieci istniejącej w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały ciągi drogowe nie związane wyłącznie z gospodarką leśną, kolejowe i infrastruktury technicznej,
- 2) dla stref BK_II_1-2:
  - a) nie dopuszcza się zmiany przeznaczenia łąk na grunty orne oraz ich zalesienia,
  - b) zachowuje się istniejące układy zieleni śródpolnej, torfowiska, oczka wodne,
  - c) nie dopuszcza się do zmian w zagospodarowaniu przestrzennym skutkujących osuszaniem łąk i torfowisk,
  - d) nie dopuszcza się do trwałego grodzenia terenów łąk z wyjątkiem drewnianych ogrodzeń lub pastuchów elektrycznych właściwych dla zapewnienia bezpieczeństwa zwierząt hodowlanych.
- 3) dla stref BK_III:
  - a) nie dopuszcza się do lokalizacji obiektów budowlanych w odległości 100 m od linii brzegowej jezior,
  - b) nie dopuszcza się do lokalizacji nowych form zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, mogących powodować degradację walorów krajobrazowych w strefach brzegowych jezior,
  - c) prowadzi się działania do osiągnięcia ujednoczonych form istniejących elementów małej architektury rekreacyjno-wypoczynkowej, z preferowaniem tworzyw naturalnych, w szczególności drewna,
  - d) nie dopuszcza się sytuowania dominant krajobrazowych zmieniających percepcję wizualną wewnątrz krajobrazowych jezior,
  - e) zachowuje się naturalny charakter linii brzegowej jezior z charakterystyczną roślinnością wodną i przywodną,
  - f) nie dopuszcza się do prowadzenia prac regulacyjnych naturalnych cieków wodnych, a także prac utrzymaniowych skutkujących degradacją walorów przyrodniczych i funkcji korytarzy ekologicznych,
  - g) nie dopuszcza się do lokalizacji obiektów hydrotechnicznych skutkujących przerywaniem ciągłości ekologicznej i drożności cieków dla gatunków migrujących bezkręgowców, ryb, płazów i innych zwierząt wykorzystujących wody w czasie migracji,
  - h) zapewnia się skuteczną egzekucję zakazu wynikającego z art. 232 ustawy Prawo wodne, zgodnie, z którym, zakazuje się grodzenia nieruchomości

przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu,

- i) nie modyfikuje się stosunków wodnych, z wyłączeniem działań służących ochronie przyrody,
- j) zachowuje się istniejące sztuczne zbiorniki wodne, z dopuszczeniem bieżącej konserwacji i remontu związanych z nimi urządzeń wodnych,
- k) zachowuje się zadrzewienia i zakrzewienia nadwodne, za wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu mienia lub osób,
- l) nie dopuszcza się do wprowadzania do wód ścieków nieczyszczonych oraz składowania odpadów na brzegach,

4) dla stref BM_III_1-2:

- a) dopuszcza się sytuowanie obiektów i urządzeń służących poprawie uwodnienia siedlisk wodnych i podmokłych,
- b) odtwarza się obszary bezodpływowe oraz mikroretencję wodną w lasach,

5) dla stref BM_VII_1:

- a) nie dopuszcza się do zalesiania,
- b) przeciwdziała się naturalnym procesom sukcesji ekologicznej w kierunku leśnym,

6) dla stref BM_VII_2:

- a) wyłącza się obszary z form zagospodarowania przekształcających przedpola ekspozycji oraz widok na ich zakończenia z punktów i ciągów widokowych,
- b) ogranicza się lokalizację obiektów dysharmonijnych i zaburzających widok, m.in. wysokich obiektów nadziemnej infrastruktury technicznej.

4. Ustala się następujące zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy do uwzględnienia w nowych lub zmienianych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, obowiązujące na terenie stref objętych rekomendacjami planu w granicach Parku, otuliny i otoczenia w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo:

1) dla stref C_I, C_II i C_III:

- a) niedopuszczania do lokalizacji budowli i budynków poza strefami wyznaczonymi w obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych prawomocnych decyzjach administracyjnych,
- b) niedopuszczania do lokalizacji na terenach niezabudowanych i nieprzeznaczonych do zabudowy infrastruktury innej niż związanej z ochroną przyrody lub edukacją ekologiczną, prowadzoną przez Służbę Parku, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe lub jednostki samorządu terytorialnego;

2) wyznaczenie stref C_III_1 i C_III_2 w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jako stref ochrony konserwatorskiej;

- 3) w przypadku ustalenia stref ochrony konserwatorskiej C_III_1 i C_III_2 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, dla tych stref:
  - a) niedopuszczania do lokalizacji budowli i budynków poza strefami wyznaczonymi w obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub na podstawie innych prawomocnych decyzji administracyjnych,
  - b) obowiązkowego dostosowywania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie rozplanowania, skali i bryły przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej oraz nawiązywania formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej,
  - c) ograniczenia wysokości nowo sytuowanych lub modernizowanych budowli i budynków do wysokości obiektów sąsiadujących,
  - d) przyznania pierwszeństwa wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków architektury i budownictwa lub ewidencji zabytków,
  - e) preferowania inwestycji, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu; formy inwestowania należy w maksymalnym stopniu ukierunkować na ich harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz;
- 4) dla stref C_IV:
  - a) zagospodarowanie terenu poprawiające spójność ekologiczno-krajobrazową z terenami chronionymi Parku,
  - b) uniemożliwianie realizacji obiektów lub urządzeń stanowiących bariery przestrzenne o znaczeniu ekologicznym lub degradujących walory krajobrazowe,
- 5) dla stref C_V:
  - a) zagospodarowanie terenu umożliwiające realizację funkcji dla jakich ustanawia się otuliny parków krajobrazowych,
  - b) ograniczanie barier ekologicznych,
- 6) dla stref C_VII:
  - a) uwzględnienie dla terenów przeznaczonych do zainwestowania, w tym zabudowy, zasad określonych w § 20 ust. 2 pkt 7a,
  - b) zachowanie właściwych proporcji pomiędzy obszarami biologicznie czynnymi oraz terenami zainwestowanymi,
  - c) ograniczenie rozpraszania zabudowy,
  - d) strefowanie intensywności zabudowy,
  - e) wyłączenie z zainwestowania terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym, w tym ciągów ekologicznych tworzących

lokalny system przyrodniczy, chronionych siedlisk przyrodniczych i stref przedpoli ekspozycji,

- 7) dla stref C_VIII uwzględnienie w zagospodarowaniu terenu zachowania cech charakterystycznych dla ekspozycji strefy krawędziowej wysoczyzny, w szczególności zalesionych stoków wzgórz oraz obiektów i struktur urbanistycznych o cechach zabytkowo-historycznych,

5. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w istniejących lub nowych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie realizacji infrastruktury technicznej i transportu, dotyczące eliminacji zagrożeń wewnętrznych, obowiązujące na terenie całego Parku w granicach miast Wejherowo, Reda, Rumia, Gdynia, Sopot, Gdańsk oraz gmin: Szemud i Wejherowo:

- 1) w zakresie infrastruktury technicznej:
  - a) kształtowanie obiektów infrastruktury technicznej w sposób umożliwiający migrację roślin, zwierząt i grzybów na etapie realizacji i funkcjonowania,
  - b) realizacja inwestycji zgodnie z potrzebami celu publicznego z zastrzeżeniem, że nie mogą one wpłynąć na osiągnięcie celów ochrony Parku i zagrażać jego walorom oraz są zgodne z ustaleniami dokumentów planistycznych gmin,
  - c) prowadzenia liniowych elementów infrastruktury technicznej w „korytarzach” infrastrukturalnych, w szczególności wykorzystujących pasy rozgraniczające dróg, o ile taki przebieg nie jest sprzeczny z przepisami odrębnymi,
  - d) wyposażania istniejących linii i słupów energetycznych linii wysokiego i średniego napięcia zlokalizowanych poza terenami zabudowy w odpowiednie oznakowania zabezpieczające przelatujące ptaki przed kolizjami oraz zabezpieczenia słupów przed wykorzystywaniem ich przez ptaki, jako miejsca odpoczynku,
  - e) wykluczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych o wysokości > 10 m w najwyższym punkcie elektrowni, oraz nowych linii elektroenergetycznych napięć 110 kV i napięć wyższych w nowych śladach linii,
  - f) wykluczenia instalacji biogazowych,
  - g) wykluczenia instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy > 100 kW,
  - h) stosowania linii kablowych dla projektowanych, modernizowanych i przebudowywanych sieci elektroenergetycznych,
  - i) stosowania w ogrzewaniu budynków systemów niskoemisyjnych i bezemisyjnych,
  - j) upowszechniania zastosowania w gospodarstwach domowych odnawialnych źródeł energii, tzw. mikroinstalacji, z wyłączeniem możliwości sytuowania przydomowych elektrowni wiatrowych o poziomej osi obrotu rotora, a także z ograniczeniami dla zastosowania paneli fotowoltaicznych, w tym wyłączenia z ich lokalizacji w obszarach oraz na obiektach objętych ochroną konserwatorską, a na pozostałym obszarze sytuowania ich w sposób nie degradujący walorów krajobrazowych,

- k) objęcia w granicach aglomeracji ściekowych 100% obszarów zainwestowanych, wymagających unieszkodliwienia ścieków bytowych zbiorowym systemem kanalizacji sanitarnej,
  - l) wykluczenia stosowania przydomowych oczyszczalni ściekowych na obszarach położonych w granicach aglomeracji ściekowych,
  - m) dążenia do wyprzedzającej budowy zbiorczego systemu odprowadzania ścieków przed uruchomieniem procesów inwestycyjnych na nowych obszarach, w szczególności w granicach aglomeracji ściekowych,
  - n) gromadzenia, odprowadzenia i unieszkodliwiania odpadów stałych zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób określony w planach gospodarki odpadami oraz w właściwych uchwałach gmin oraz skuteczne egzekwowanie przepisów w tym zakresie,
  - o) objęcia wszystkich mieszkańców i użytkowników przestrzeni (w szczególności na terenach rekreacji indywidualnej) zorganizowaną i selektywną zbiórką odpadów komunalnych,
  - p) likwidacji nielegalnych składowisk odpadów oraz niedopuszczania do tworzenia nowych;
- 2) w zakresie transportu kołowego i kolejowego:
- a) kształtowanie dróg i linii kolejowych w sposób umożliwiający zachowanie ekologicznych powiązań funkcjonalnych, a w szczególności migrację roślin, zwierząt i grzybów na etapie realizacji i funkcjonowania,
  - b) ograniczenie negatywnych oddziaływań krajobrazowych i środowiskowych dróg lub kolei.

§ 21.

1. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w nowym planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych Parku:
  - 1) uznanie Parku jako obszaru wyłączonego z lokalizacji nowych linii energetycznych wysokich i najwyższych napięć, poza istniejącym przebiegiem, oraz z lokalizacji elektrowni wiatrowych,
  - 2) uwzględnienie przy przebudowie i rozwoju infrastruktury drogowej dróg ekspresowej i wojewódzkich konieczności zachowania i odtwarzania powiązań ekologicznych fragmentowanego krajobrazu,
2. Ustala się następujące zasady do uwzględniania w nowym planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych Parku:
  - 1) dla ochrony połączeń ekologicznych z Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Łęby przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie doliny Gościciny oraz kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień między Luzinem, Gościcinem, Sopieszynem i Przetocznym poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych

w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych,

- 2) dla ochrony połączeń ekologicznych z Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym przed zabudową ustala się zachowanie połączeń ekologicznych w obrębie dolinek rzecznych, kompleksów lasów, łąk, gruntów ornych i zadrzewień w paśmie Przetoczyno – Sopieszyno – Malwino – Smarzyno – Pobłocie, poprzez wprowadzenie do dokumentów planistycznych korytarzy ekologicznych z zakazem zabudowy, poza inwestycjami celu publicznego, położonych w korytarzach lasów, dolin rzecznych, bagien, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.

Rozdział 7.

Wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym.

§ 22.

1. W granicach Parku wskazuje się następujące obiekty (lub ich części) o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym:

1) obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz rejestru zabytków archeologicznych:

Kod zał. 2	Kod zał. 3	Nr w rejestrze	Gmina	Miejscowość	Wpis do rejestru (i dawny nr w rejestrze)	Charakterystyka
AK1_1	BK_IV_	715	Gdańsk	Gdańsk	20.12.1972, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (592) w	Zespół dworski-tzw. Dwór V (Angielski Dwór) / budynek południowy i północny/. Gdańsk, ul. Polanki 117
AK1_2	BK_IV_	16	Gdańsk	Gdańsk	15.11.1947, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (16) w	Zespół dworsko-Parkowy / tzw. Dwór III (Schopenhauerów) i Park. Gdańsk, ul. Polanki 122 (d. 124)
AK1_3	BK_IV_	1042	Sopot	Sopot	30.03.1983, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (877) w	Zespół pałacowo-Parkowy "Stawowie" (pałac, Park), Sopot, ul. Aleja Niepodległości 618
AK1_4	BK_IV_	1043	Sopot	Sopot	30.11.1983, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (894) w	Cmentarz żydowski, Sopot, ul. Malczewskiego 32
AK1_5	BK_IV_	1279	Sopot	Sopot	07.06.1989, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (1050) w	Cmentarz z kaplicą przedpogrzebową - obecnie budynkiem Zarządu Cmentarza Komunalnego oraz grobowcem rodziny von Herbst, Sopot, ul. Malczewskiego 31-35
AK1_6	BK_IV_	1284	Sopot	Sopot	05.08.1989, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (1051) w	Cmentarz katolicki z kaplicą przedpogrzebową, Sopot, ul. Malczewskiego 18-20
AK1_7	BK_IV_	1086	Wejherowo	Wejherowo	08.03.1985, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (910) w	Założenie architektoniczno-krajobrazowe Kalwarii Wejherowskiej / 28 obiektów/; ul. Cmentarna, ul. Marynarki Wojennej
AK1_8	BK_IV_	850	Gdańsk	Gdańsk	14.09.1976, Wojewódzki Konservator Zabytków Gdańsku (730/719) w	Układ urbanistyczny Starej Oliwy wraz z zespołem Potoku Oliwskiego

AK1_9	BK_IV_	936	Sopot	Sopot	12.02.1979, Wojewódzki Konserwator Zabytków Gdańsku (771)	w Układ urbanistyczno- krajobrazowy miasta Sopotu
AK1_10	BK_IV_	957	Wejherowo	Wejherowo	26.02.1979, Wojewódzki Konserwator Zabytków Gdańsku (818)	w Układ urbanistyczno- krajobrazowy miasta Wejherowa
AK1_11	BK_IV_4	30	Wejherowo	-	4.12.1968	Wczesnośredniowieczne grodzisko w rez. Gałęźna Góra
AK1_12	BK_IV_4	124	Reda	-	23.12.1970	Wczesnośredniowieczne grodzisko Reda – Pieleszewo
AK1_13	BK_IV_4	49	Wejherowo		29.05.1969	Wczesnośredniowieczne cmentarzysko kurhanowe w rez. Gałęźna Góra
AK1_14	BK_IV_4	175	Wejherowo	Zbychowo	22.11.1971	Cmentarzysko płaskie z epoki żelaza
AK1_15	BK_IV_4	271	Gdynia	Gdynia- Witomino	16.12.1975	Cmentarzysko płaskie z epoki żelaza
AK1_16	BK_IV_4	266	Rumia	Rumia	18.12.1984	Cmentarzysko płaskie z epoki żelaza

2) obiekty wpisane do ewidencji zabytków:

Kod zal. 1	Kod zal. 3	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK1_1a	BK_IV_	Dwór V (Angielski) - budynek północny	Gdańsk	Gdańsk	Polanki 117	Zespół dworsko-parkowy: dwór V (Angielski), obecnie Szpital Marynarki Wojennej
AK1_1b	BK_IV_	Dwór V (Angielski) - budynek południowy	Gdańsk	Gdańsk	Polanki 117	Zespół dworsko-parkowy: dwór V (Angielski), obecnie Szpital Marynarki Wojennej
AK1_1c	BK_IV_	Dwór V – Park	Gdańsk	Gdańsk	Polanki 117	Zespół dworsko-parkowy: dwór V (Angielski), obecnie Szpital Marynarki Wojennej
AK1_2a	BK_IV_	Ogród z grotą widokową	Gdańsk	Gdańsk	Polanki	Ogród z grotą widokową (dwór III - Schopenhauerów, ul. Polanki 122)
AK1_4a	BK_IV_	Brama ogrodzenia cmentarza żydowskiego	Sopot	Sopot	Malczewskiego 32	Brama ogrodzenia cmentarza żydowskiego
AK1_5a	BK_IV_	Kaplica przedpogrzebowa na dawnym cmentarzu ewangelickiego	Sopot	Sopot	Malczewskiego 31	Kaplica przedpogrzebowa cmentarza ewangelickiego, ob. Budynek Zarządu

Kod zał. 1	Kod zał. 3	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK1_5b	BK_IV_	Kaplica grobowa rodziny von Herbst na cmentarzu ewangelickim	Sopot	Sopot	Malczewskiego 31-35	Kaplica grobowa rodziny von Herbst na cmentarzu ewangelickim, ob. komunalnym
AK1_5c	BK_IV_	Kaplica cmentarza ewangelickiego, obecnie kościół	Sopot	Sopot	Malczewskiego 35	Kaplica cmentarna cm. ewangelickiego, obecnie kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa
AK1_6a	BK_IV_	Kaplica pogrzebowa cmentarza katolickiego	Sopot	Sopot	Malczewskiego 18-20	Kaplica pogrzebowa cmentarza katolickiego
AK1_6a	BK_IV_	Brama główna cmentarza katolickiego	Sopot	Sopot	Malczewskiego 18-20	Brama główna cmentarza katolickiego
AK1_6b	BK_IV_	Brama II cmentarza katolickiego	Sopot	Sopot	Malczewskiego 18-20	Brama II cmentarza katolickiego
AK2_01	BK_IV_	Kaplica na terenie cmentarza	Gdynia	Gdynia	Pelplińska	Kaplica cmentarna na terenie cmentarza Leszczynki
AK2_02	BK_IV_	Kapliczka przydrożna, wiejska	Wejherowo	Nowy Dwór Wejherowski	narożnik ul Szkolnej/Wejherowskiej	Kapliczka, dz. nr 9/33, róg ul. Szkolnej
AK2_03	BK_IV_	Kapliczka przydrożna	Szemud	gm. Szemud	obok drogi Szemud-Sopieszyno	Kapliczka Matki Boskiej Bolesnej, przy drodze wojewódzkiej z Przetoczyna do Szemudu
AK2_04	BK_IV_	Krzyż przy stawie, drewniany	Wejherowo	Zbychowo	ul. Kamienna	Krzyż, dz. nr 157
AK2_05	BK_IV_	Cmentarz komunalny	Gdynia	Gdynia	ul. Witomińska	Cmentarz Witomino, dawniej cmentarz gminny, obecnie komunalny
AK2_06	BK_IV_	Cmentarz komunalny	Gdynia	Gdynia	ul. Pelplińska	Cmentarz Leszczynki, cmentarz katolicki, parafii Świętego Mikołaja
AK2_07	BK_IV_	Cmentarz wojskowy	Wejherowo	Biała	kwatery w lesie	Cmentarz wojskowy I Morskiego Pułku, polegli IX1939
AK2_08	BK_IV_	Budynek mieszkalny ALP	Gdańsk	Gdańsk	Bytowska 6	Leśniczówka
AK2_09	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Gdańsk	Gdańsk	Bytowska 6	Budynek gospodarczy ALP
AK2_10	BK_IV_	Dawna leśniczówka Głodówko	Wejherowo	Łężyce	Dębowa 15	Dawna leśniczówka Głodówko
AK2_11	BK_IV_	Budynek gospodarczy d. leśniczówki Głodówko	Wejherowo	Łężyce	Dębowa 15	Budynek gospodarczy w zespole leśniczówki
AK2_12	BK_IV_	Dawna leśniczówka Wyspowo	Wejherowo	Gniewowo	Cystersów 43 (d. 22)	Dawna leśniczówka Wyspowo

Kod zał. 1	Kod zał. 3	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_13	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Gniewowo	Cystersów 43 (d. 22)	Budynek gospodarczy w zespole leśniczówki
AK2_14	BK_IV_	Dawna leśniczówka Gniewowo	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera 17a	Budynek gospodarczy w zespole leśniczówki I
AK2_15	BK_IV_	Budynek gospodarczy w zespole dawnej leśniczówki	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera 17b	Budynek mieszkalny, dawna leśniczówka
AK2_16	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera 17b	Pralnia, obecnie budynek gospodarczy
AK2_17	BK_IV_	Dawny budynek nadleśnictwa Gniewowo	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera 2	Starodrzew i teren zespołu leśniczówki II (dawna siedziba nadleśnictwa)
AK2_18	BK_IV_	Hydrofornia	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera 2	Hydrofornia w zespole leśniczówki II
AK2_19	BK_IV_	Stodoła w zespole leśniczówki	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera 2	Stodoła w zespole leśniczówki II
AK2_20	BK_IV_	Dawna leśniczówka Marianowo	Wejherowo	Gniewowo	Spacerowa 25	Dawna leśniczówka Marianowo + starodrzew
AK2_21	BK_IV_	Dom rodzinny księdza Heyke	Wejherowo	Bieszkowice	ul. ks. Heyke 1	Dawny budynek mieszkalny, konstrukcja szachulcowa
AK2_22	BK_IV_	Chata ze strzechą	Wejherowo	Zbychowo	ul. Kamienna 1	Budynek mieszkalny (strzecha), w stanie ruiny
AK2_23	BK_IV_	Budynek dawnej szkoły	Wejherowo	Bieszkowice	Szkołna 4	Budynek dawnej szkoły, obecnie biblioteka
AK2_24	BK_IV_	Budynek dawnej szkoły	Wejherowo	Zbychowo	Spacerowa 2	Budynek dawnej szkoły
AK2_25	BK_IV_	Budynek gospodarczy przy dawnej szkole	Wejherowo	Zbychowo	Spacerowa 2	Budynek gospodarczy
AK2_26	BK_IV_	Budynek dawnej szkoły	Wejherowo	Reszki	Reszki 18	Dawny bud. Szkolny (obecnie mieszkalny i świetlica)
AK2_27	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Reszki	Reszki 18	Budynek gospodarczy
AK2_28	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Reszki	Reszki 3	Budynek mieszkalny, dz. nr 45/4
AK2_29	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Reszki	Reszki 3	Budynek gospodarczy, dz. nr 45/4
AK2_30	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Bieszkowice	Gdańska 59	Budynek mieszkalny
AK2_31	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Bieszkowice	Lipowa 2	Budynek mieszkalny
AK2_32	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Bieszkowice	Trakt Konny 21	Budynek mieszkalny - aktualnie rozebrany
AK2_33	BK_IV_	Budynek dawnej szkoły (i poczty)	Wejherowo	Gniewowo	Spacerowa 2	Szkoła
AK2_34	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera 1	Budynek gospodarczy
AK2_35	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Wejherowo	Wejherowo	Roszczyńskiego 6	Dawna leśniczówka Śmiechowo

Kod zal. 1	Kod zal. 3	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_36	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	Bytowska 3	Budynek mieszkalny
AK2_37	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	Bytowska 3a	Budynek mieszkalny
AK2_38	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	Bytowska 3b	Budynek mieszkalny
AK2_39	BK_IV_	Dawna restauracja	Gdańsk	Gdańsk	Bytowska 5a	Dawna restauracja
AK2_40	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	Spacerowa 2	Dom
AK2_41	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	Spacerowa 3	Dom
AK2_42	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Gdańsk	Gdańsk	Spacerowa 3	Budynek gospodarczy
AK2_43	BK_IV_	Budynek mieszkalny	Gdańsk	Gdańsk	Spacerowa 4	Dom
AK2_44	BK_IV_	Budynek gospodarczy	Gdańsk	Gdańsk	Spacerowa 4	Budynek gospodarczy
AK2_45	BK_IV_	Zespół Młyna Prochowego	Gdańsk	Gdańsk	Kościarska 12	Zespół Młyna Prochowego, dawny młyn na Potoku Prochowym
AK2_46	BK_IV_	Przepust kolejowy nad rzeką Kacza, Krykulec II	Gdynia	Gdynia	-	Przepust kolejowy nad rzeką Kacza, Krykulec, Krykulec II, Mały Kack
AK2_47	BK_IV_	Dawny przepust kolejowy nad rzeką Kacza, Krykulec	Gdynia	Gdynia	rez. Kacze legi (ul. Olkuska)	Przepust kolejowy nad rzeką Kacza, Krykulec, Mały Kack
AK2_48	BK_IV_	Przepust sklepiony	Gdynia	Gdynia	-	Przepust sklepiony przy obwodnicy pomiędzy wiaduktem kolejowym WK6 a nastawnią GWK1, Wielki Kack
AK2_49	BK_IV_	Przepust sklepiony	Gdynia	Gdynia	-	Przepust sklepiony przy obwodnicy pomiędzy wiaduktem kolejowym WK6 a nastawnią GWK1, Wielki Kack
AK2_50	BK_IV_	Wiadukt drogowy	Gdynia	Gdynia	koło osady Tasza, Wielki Kack	Wiadukt drogowy pomiędzy źródłem Marii a Osowa, koło osady Tasza, Wielki Kack
AK2_51	BK_IV_	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14
AK2_52	BK_IV_	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14
AK2_53	BK_IV_	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14
AK2_54	BK_IV_	Wiadukt kolejowy	Gdynia	Gdynia	-	Wiadukty kolejowe typu "Bydgoszcz-Gdynia" WK6 - WK14

Kod zał. 1	Kod zał. 3	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis
AK2_55	BK_IV	Rów przeciwczołgowy	Gdynia	Gdynia	Grabówko – Redłowo	Rów przeciwczołgowy (prowadzi z Grabówka do Redłowa)
AK2_56	BK_IV_	Zespół studni	Gdańsk	Gdańsk	Dolina Radości	Zespół studni wraz ze studnią zbiorczą ujęcia Dolina Radości położony na terenie dz. nr 126 obr. 009, Dolina Radości (przy Drodze Węglowej)
AK2_57	BK_IV_	Układ ruralistyczny wsi	Wejherowo	Reszki	Reszki	Układ ruralistyczny wsi Reszki

3) Inne obiekty lub obszary o istotnych wartościach historycznych i kulturowych,

Kod	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_1_	Układ ruralistyczny wsi Reszki	Reszki	Reszki	Reszki - wieś	Układ ruralistyczny wsi Reszki (układ wpisany do ewidencji zabytków gminy Wejherowo – AK2_57)	C_III_1_01
BM_IV_1_	Układ ruralistyczny wsi Zbychowo	Zbychowo	Zbychowo	Zbychowo - wieś	Układ ruralistyczny wsi Zbychowo	C_III_1_02
BM_IV_1_	Układ ruralistyczny wsi Gniewowo	Wejherowo	Gniewowo	Gniewowo - wieś	Układ ruralistyczny wsi Gniewowo	C_III_1_03
BM_IV_1_	Historyczny układ przestrzenny ścieżek spacerowych i szlaków turystycznych	Sopot, Gdańsk	Sopot, Gdańsk	Lasy Oliwsko-Sopockie	Historyczny układ przestrzenny ścieżek spacerowych i szlaków turystycznych	C_III_1_04
BM_IV_2_	Kaplica z figurą Matki Bożej Brzemiennej z 1790r	Gdańsk	Gdańsk	Matemblewska	Obiekt w ramach sanktuarium Matemblewo	C_III_2_01
BM_IV_2_	Kapliczka	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	Spacerowa	Kapliczka przydrożna	C_III_2_02
BM_IV_2_	Krzyż metalowy	Gdynia	Gdynia	Okolice ul. Elbląskiej	Krzyż metalowy z wkomponowanym wcześniejszym krzyżem drewnianym,	C_III_2_03
BM_IV_2_	Krzyż drewniany	Wejherowo	Bieszkowice – Pińskie	Pińskie	Krzyż drewniany przydrożny, na północ od wsi	C_III_2_04
BM_IV_2_	Krzyż drewniany	Wejherowo	Bieszkowice	Gdańska/Szkolna	Krzyż drewniany przydrożny, 1998 rok	C_III_2_05

Kod	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2_	Pomnik bitwy oliwskiej	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	Wzgórze Pacholek	Na cokole dawnego pomnika cesarzowej Luizy pomnik bitwy oliwskiej	C_III_2_06
BM_IV_2_	Pomnik Wilhelma I Hohenzollerna	Rumia	Rumia	Droga leśna	Obelisk upamiętniający wizytę cesarza	C_III_2_07
BM_IV_2_	Pomnik Teodora Bolduana	Wejherowo	Wejherowo	Rezerwat Gałęzna Góra	Głaz pamiątkowy upamiętniający zamordowanego w 1939 burmistrza Wejherowa	C_III_2_08
BM_IV_2_	Dawna leśniczówka Gołębiewo	Gdynia	Gdynia - Wielki Kack	Gołębiewo 1	Dawna leśniczówka	C_III_2_09
BM_IV_2_	Leśniczówka Stara Pila	Rumia	Rumia	Łąkowa 58	Leśniczówka	C_III_2_10
BM_IV_2_	Dawna leśniczówka Zbychowo	Rumia	Rumia	Leśniczówka Zagorze 1 (Redzka)	Dawna leśniczówka	C_III_2_11
BM_IV_2_	Leśniczówka Kamień	Szemud	Kamień	Okuniewo 1	Leśniczówka	C_III_2_12
BM_IV_2_	Leśniczówka Sopot	Sopot	Sopot	Leśna Polana 1	Leśniczówka	C_III_2_13
BM_IV_2_	Budynek gospodarczy, strzecha	Wejherowo	Bieszkowice – Pińskie	Pińska 14	Stodoła kryta strzechą	C_III_2_14
BM_IV_2_	Wieża nabieżnikowa	Gdańsk	Gdańsk	Lasy Oliwskie	Kratownicowa wieża naprowadzająca do dawnego lotniska Wrzeszcz	C_III_2_15
BM_IV_2_	Cmentarz żołnierzy radzieckich i niemieckich	Sopot	Sopot	Wzgórze Olimpijskie	Cmentarz żołnierzy radzieckich i niemieckich	C_III_2_16
BM_IV_2_	Cmentarz żołnierzy radzieckich	Wejherowo	Wejherowo		Cmentarz żołnierzy radzieckich	C_III_2_17
BM_IV_2_	Droga brukowana z Redy do Gniewowa	Reda, Wejherowo	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_18
BM_IV_2_	Droga brukowana na SW od Rumii	Rumia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_19
BM_IV_2_	Droga brukowana nad Zagórką Strugą	Rumia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_20
BM_IV_2_	Droga brukowana na krawędzi doliny Zagórskiej Strugi	Rumia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_21

Kod	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2_	Droga brukowana w leśn. Kamień	Wejherowo-Szemud	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_22
BM_IV_2_	Droga brukowana koło Krykulca	Gdynia	-	-	Fragment historycznej sieci drożnej	C_III_2_23
BM_IV_2_	Krzyż drewniany	Rumia	Rumia	Młyńska	Krzyż	
BM_IV_2_	Betonowy próg na rzece Kacza	Gdynia	Karwiny	W sąsiedztwie linii kolejowej	Pozostałość betonowego progu na rzece Kacza	
BM_IV_2_	Bezimienna mogiła z żelaznym krzyżem	Rumia	Rumia	Droga do leśniczówki Zbychowo	Bezimienna mogiła z żelaznym krzyżem	
BM_IV_2_	Bezimienna mogiła z żelaznym krzyżem	Rumia	Rumia	Dolina Zagorskiej Strugi	Niebieski krzyż na mogile	
BM_IV_2_	Bezimiennie mogiły	Sopot	-	Lasy sopockie, Wilczy Parów	Prawdopodobnie groby żołnierzy niemieckich z roku 1945	
BM_IV_2_	Bezimienny pomnik	Rumia	Rumia	Droga do leśniczówki Zbychowo	Pomnik przy drodze leśnej ("polegli w 39")	
BM_IV_2_	Dawna siedziba nadleśnictwa	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	Bytowska 5	Budynek dawnej siedziby nadleśnictwa Oliwa	
BM_IV_2_	Dawna skocznia narciarska	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	Lasy Oliwskie	Miejsce po skoczni narciarskiej z okresu międzywojennego	
BM_IV_2_	Wielka Gwiazda	Sopot	Sopot	Lasy Sopockie	Skrzyżowanie leśnych dróg i szlaków turystycznych, fragmenty ruin restauracji zniszczonej w roku 1945	
BM_IV_2_	Kamienny obelisk z krzyżem	Gdynia	Pustki Cisowskie	Teren leśny	Pomnik ofiar pól minowych	
BM_IV_2_	Kapliczka	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	Tatrzańska	Kapliczka z roku 2018 w miejscu dawnej kapliczki	
BM_IV_2_	Figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej	Gdynia	Bernadowo	Bernadowska 1c	Figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej	
BM_IV_2_	Kościół pod wezwaniem Matki Bożej, droga	Gdańsk	Gdańsk	Matemblewska	Obiekt w ramach sanktuarium Matemblewo	

Kod	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
	krzyżowa, Dom Samotnej Matki					
BM_IV_2_	Krzyż drewniany	Wejherowo	Gniewowo	Wejhera	Krzyż drewniany obok kaplicy św. Huberta, 2008	
BM_IV_2_	Krzyż drewniany	Wejherowo	Gniewowo	Naprzeciwno Spacerowa 17	Krzyż drewniany przydrożny	
BM_IV_2_	Krzyż drewniany	Wejherowo	Bieszkowice	Gdańska/Konny Szlak	Krzyż z 1989	
BM_IV_2_	Krzyż i kapliczka Matki Boskiej	Szemud	Grabowiec	Okolice Monasteru w Grabowcu	Krzyż i kapliczka Matki Boskiej z modlitwą	
BM_IV_2_	Krzyż metalowy	Wejherowo	Reszki	Reszki 9	Przy remizie Reszki	
BM_IV_2_	Krzyż metalowy	Wejherowo	Zbychowo	Źródłana	Pod lipą, krzyż metalowy	
BM_IV_2_	Krzyż metalowy	Wejherowo	Zbychowo	Kaszubska 17	Krzyż metalowy, otoczony przez 4 lipy	
BM_IV_2_	Krzyż metalowy	Wejherowo	Reszki	Naprzeciwno Reszki 3	Krzyż (obok przystanku autobusowego)	
BM_IV_2_	Krzyż metalowy	Wejherowo	Biała	Naprzeciwno Wejherowska 130	Krzyż przydrożny	
BM_IV_2_	Krzyż metalowy	Wejherowo	Gniewowo	Cystersów/Wejhera 36	Krzyż metalowy przydrożny	
BM_IV_2_	Leśny Ogród Botaniczny Marszewo	Gdynia	Gdynia	Marszewska 5	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Leśniczówka Biała	Wejherowo	Wejherowo	Marynarki Wojennej 54	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Leśniczówka Cisowa	Gdynia	Gdynia	Marszewska 4	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Leśniczówka Marianowo	Reda	Reda	Gniewowska 55	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Leśniczówka Matemlewo	Gdańsk	Matemlewo	Matemlewska 71	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Leśniczówka Rogulewo	Gdynia	Gdynia	Marszewska 18	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Leśniczówka Witomino	Gdynia	Gdynia	Olkuska 122	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Leśniczówka Zwierzyniec	Gdynia	Gdynia	Kartuska 185	Leśniczówka	
BM_IV_2_	Mała gwiazda	Sopot	Sopot	Lasy Sopockie	Skrzyżowanie leśnych dróg i szlaków turystycznych, głaz okolicznościowy PTTK - pomnik przewodników turystycznych	

Kod	Nazwa	Gmina	Miejscowość	Adres	Opis	Rekomendacja
BM_IV_2_	Mogiła nieznanego żołnierza	Gdynia	Karwiny	teren leśny	Krzyż metalowy z tablica "grób nieznanego żołnierza"	
BM_IV_2_	Obelisk bez oznaczeń	Rumia	Rumia	Dolina Zagorskiej Strugi	Obelisk upamiętniający żołnierzy armii czerwonej z okresu II Wojny Światowej	
BM_IV_2_	Obelisk upamiętniający Ernsta Beckera-Lee	Gdańsk	Gdańsk-Oliwa	lasy oliwskie	Pomnik upamiętniający tragicznie zmarłego skoczka narciarskiego Ernsta Beckera-Lee	
BM_IV_2_	Ołtarz papieski, Matemblewo	Gdańsk	Gdańsk	Matemblewska	Obiekt w granicach sanktuarium Matemblewo	
BM_IV_2_	Pomnik - głaz pamiątkowy	Gdynia	Gdynia - Wielki Kack	Okolice Gołębiewa	Głaz pamiątkowy klubu turystycznego Bąbelki 50-lecie	
BM_IV_2_	Pomnik - głaz pamiątkowy	Gdynia	-	Lasy Gdyńskie	Pomnik strażników przyrody pomordowanych w latach 1939-1945	
BM_IV_2_	Pomnik - głaz pamiątkowy	Sopot	Sopot	Żeromskiego	Otto Gericke, głaz upamiętniający koło Konwaliowego Wzgórza	
BM_IV_2_	Pomnik - głaz pamiątkowy	Sopot	-	Lasy Sopotckie	Pomnik w miejscu śmierci leśnika W. Heusmanna - 15.07.1919	
BM_IV_2_	Pomnik - tablica pamiątkowa	Szemud	Kamień	Okuniewo 1	Tablica pamiątkowa upamiętniająca zamach na gestapowca	
BM_IV_2_	Pomnik - głaz pamiątkowy	Wejherowo	Wejherowo	Roszczyńskiego	Kamień z krzyżem - obelisk ku czci pomordowanych, poległych i zmarłych wejherowian, obok cmentarza	